

Götene kommun

Årsredovisning 2017

Götene kommun

Datum: 2018-04-13

Innehållsförteckning

Götene, en kommun för alla!	4
År 2017	6
Kommunens organisation	7
Utvärdering av kommunens ekonomiska ställning	9
Redovisning av Götene kommuns strategiska mål	10
God ekonomisk hushållning	18
Finansiell analys av kommunen	19
Finansiell analys av kommunen och helägda bolag	30
Ekonomiska sammanställningar	32
Omvärldsanalys	43
Personalredovisning 2017	44
Miljöredovisning	53
Götene kommuns politiska plan och program för verksamheten	55
Nämndredovisning	56
Kommunfullmäktige	57
Revisionsnämnd	58
Överförmyndare	59
Kommunstyrelse	60
Barn- och utbildningsnämnd	70
Socialnämnden	76
Nämnden för service och teknik	83
Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg	86
Götene kommuns bolag	88
AB GöteneBostäder	90
Götene Vatten & Värme AB	92

Medeltidens Värld AB	95
Götene Industrier AB.....	97
Destination Läckö-Kinnekulle AB.....	98
Göliska IT	100
Bilaga 1 - Götene kommuns andel av välfärds miljarder 2015-2017	104

Götene, en kommun för alla!

Götene kommun skall ha en verksamhet i toppklass för våra medborgare och där är våra anställda viktiga personer.

Tack till alla engagerade medarbetare som finns i den kommunala verksamheten, ni är våra hjältar. Lärare och övrig personal som ger våra barn och ungdomar kunskap från tidig förskola till grundskola så att de blir rustade inför kommande utmaningar i livet. Personalen inom vård och omsorg som ger de äldre en livskvalitet på ålderns höst samt en bra vardag för våra funktionshindrade. Ett stort tack till all övrig personal som bidrar till att vår kommun fungerar.

Med samlade krafter har vi även detta år klarat de utmaningar som vi ställts inför.

Götene kommun vill ta tillvara medarbetarnas kompetens och använda den för att stödja mötet med kommunens medborgare. Här har vi lyckats trots att det varit tufft med tillgång till personal. Flera enheter har kämpat på trots svåra förutsättningar, alltid med fokus på att ge den bästa kvalitén till våra medborgare.

Händelser under 2017

Barnen är vår framtid, den viktigaste investering vi gjort är att se till att varje barn och elev ges möjlighet att utvecklas utifrån sina behov och förutsättningar samt ge en trygg uppväxt och ett gott liv. Vi har under flera år lagt fokus på socioekonomiska satsningar. Elevhälsan har tilldelats extra medel och förstärkts med en skolpsykolog för att kunna arbeta än mer förebyggande och hälsofrämjande.

En omstrukturering av Daglig verksamhet har genomförts och lett till att fler personer med funktionsnedsättning fått möjlighet att komma ut i arbete.

Antalet kommuninvånare med hemtjänstinsatser har ökat och det kräver utökade resurser. Vår personal klarar denna omställning bra. Flera brukarundersökningar inom äldreomsorg och henvård visar återigen goda resultat.

Jobb och egen försörjning är bästa sättet att skapa integration. Extratjänster är en arbetsmarknadsåtgärd riktad mot långtidsarbetslösa och nyanlända, som vår arbetsmarknadsenhet arbetat intensivt med att få ut i vår verksamhet.

Kultur handlar om livskvalitet. Vårt kulturliv är bra för vår välfärd och vårt välmående. I samarbetet med studieförbund och med finansiering från kulturrådet startades tre nya kulturyttringar upp under hösten: teater, film och målarskola. Sommarlovsaktiviteter har även i år arrangerats med stöd av statliga medel. Ett rikt utbud framtaget i samarbete med föreningar och andra samarbetspartners erbjuder kommunens barn och ungdomar gratis sommarlovsaktiviteter.

Gården i Götene är en ny mötesplats för ungdomar i Götene tätort. Detta har blivit en kvalitetshöjning för våra ungdomar.

Medvetenheten om klimat- och miljöfrågor har höjts i organisationen genom olika insatser. Ett exempel är projektet kring miljömål i naturen, vilket kallas MINA.

Företagsklimatet är viktigt för oss politiker i Götene. Det är glädjande att vårt resultat förbättrats ytterligare i år till plats 43 i landet. Kommunens service och kontakter med näringslivet är områden som får höga betyg.

Svårigheterna att rekrytera personal finns inom hela organisationen och särskilt befattningar med specialkompetens.

Framtiden i kommunen

Det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet är viktigt och här behöver det goda arbetet med samarbetsformer fortlöpa. En utmaning är att möta våra barns och ungas behov i ett tidigt skede.

Vi ska bygga en ny förskola i Källby och får då en modern förskola till dagens pedagogik.

Andelen äldre i kommunen ökar, vilket skapar ett ökat behov av boendeplatser. Det nya äldreboendet som byggs i anslutning till Kastanjegården kommer att möta detta behov. Trygghetsboende är också en boendeform som är viktig. Här behövs det fler boende, för att frigöra bostäder för kommande generationer.

Nya målgrupper tillkommer, då särskilt bland de unga och de har andra krav på kommunala insatser.

Ett allt mer växande problem är hemlöshet.

Kommunen har en arbetskraftsresurs i alla nyanlända som inte kommit ut i arbete. Här finns en utmaning i hur kommunen kan möta behovet av arbetskraft med de språkliga brister som ofta utgör hinder för anställning”.

Kultur och fritid är viktigt för kommunens tillväxt och samhällsutveckling. En attraktiv kommun behöver skapa mötesplatser inom dessa områden. Kommunens arbete med fritidsverksamhet för ungdomar utanför det traditionella föreningslivet är en viktig del av det förebyggande arbetet.

Att näringslivet utvecklas i en kommun är avgörande för välfärden. Utveckling sker i ett ömsesidigt förtroende mellan kommun och näringsliv. För detta krävs en gemensam framtidstro och en gemensam viljeinriktning men även ett kraftfullt lokalt engagemang och kommunen som en aktiv och naturlig part i utvecklingsarbetet.

Avslutningsvis: Kommunens attraktivitet för nuvarande och kommande invånare, företag och besökare är avgörande för kommunens framtida utveckling. Vi måste medvetet satsa på att ha en framsynt boende- och infrastrukturplanering som skapar goda livsmiljöer, trivsel och samhörighet.

En kommunal verksamhet i toppklass och ett bra samarbete med besöksnäring, handel och övrigt näringsliv är avgörande framgångsfaktorer.

Vi måste som arbetsgivare fortsätta arbeta strategiskt för att attrahera arbetskraften. Vår stora utmaning framöver är kompetensförsörjningen och rekrytering av personal. I tider när det är svårt att rekrytera blir det allt viktigare att arbeta för att ha kvar de medarbetare som finns i organisationen och låta dem utvecklas. Tillsammans skall vi fortsätta att utveckla verksamheten och få en verksamhet i toppklass för våra kommunmedborgare.

TACK ALLA Ni som finns i vår organisation och gör vår kommun till en attraktiv plats att leva och bo i. För att lyckas fullt ut är det viktigt att vi är en attraktiv arbetsgivare.

Åsa Karlsson
Kommunalråd

År 2017

Året som gått har innehållit mycket roligt och spännande i vår organisation, och det är ju inte någon skillnad mot alla andra år.

Ett år med fortsatt starka svängningar i mottagandet av ensamkommande barn. Det boende på Kittelgatan vi öppnade under fjolåret stängdes i slutet av året. Behovet av boendeplatser har sjunkit dramatiskt efter statens förändringar i mottagningssystemet. De här snabba förändringarna ställer stora krav på vår flexibilitet och lösningsförmåga.

Integrationsarbetet har fortsatt med oförminskad styrka med målet att få nya Götenebor redo för egen försörjning. Kommunen är delaktig i t.ex. bildandet av Support Group, bedriver After School Club och projekt språkvän. Mycket av kommunens arbete sker med hjälp av frivilliga, till dem vill jag skicka ett stort tack.

Under året har vi påbörjat några större byggen, i januari så togs första spadtaget i ombyggnaden av Hällekis skola. Detta är ett bygge som många har väntat länge på. På bygget av det nya korttidsboendet på Skogsvägen, togs det första spadtaget under tidig höst. Ett projekt med välbehövlig upprustning av skolgårdarna har påbörjats under året.

Företagsklimatet som mäts varje år klättrade Götene kommun i rankingen till plats 43 i landet. Det är särskilt glädjande att vi får höga betyg i den delen av undersökningen som ställer frågor om kommunens service och kontakter med näringslivet. En viktig del av detta är SSA-rådet, Samarbete Skola Arbetsliv, där näringslivet och vår skola har direktkontakt med varandra. Resultatet av samverkan syns bl.a. på Yrkeslivsmässan. Industrinatten var ett lyckat arrangemang, där flera industrier i kommunen öppnade sina anläggningar för att öka intresset för industrijobb hos ungdomar.

Äldreomsorgen gör återigen fantastiska resultat i en nationell jämförelse. I årets nationella brukarundersökning där de äldre tillfrågas vad det tycker om äldreomsorgen har både särskilt boende och hemtjänsten återigen fått mycket höga betyg. Jämfört med riket har Götene högre betyg i så gott som alla frågor inom enkäten.

Klass 4 på Hällekis skola vann årets biosfärutmaning, Årets biosfärsutmaning var att samla skräp i skolans närområde och sedan bygga ett djur av det. Djuret ska finnas i vårt biosfärområde. Därtill skulle klassen hitta på ett nytt ord för skräp, när skräp inte längre är skräp. Klass 4 på Hällekis skola, även kallade Skräpnissarna, utsågs till vinnare i Götene kommun. De skapade en hjort av en mjölkkanne "Vi funderade över hur man på ett bra sätt kunde komma ihåg ordet och vad vi ville att det skulle symbolisera. Vi valde mellan flera ord men röstade till slut fram ordet *skräp*, som står för både skräp och återvinning."

Projekt MINA, MiljöMål I Naturen, slutfördes under året. Nu finns 12 miljömålsstationer runt om i kommunen som berättar om de olika miljömålen, dessutom finns det en interaktiv karta över miljömålsslingan. Detta är vår kommuns sätt att sprida kunskaper om miljömålen.

I oktober invigdes konstutsmäckningen på torget framför Centrumhuset, Sankta Helenas Hus. Ett projekt där Sparbanksstiftelsen och Lions avsatte pengar för många år sedan, där vi nu till slut med gemensamma krafter skapat en liten oas mitt i samhället. I samband med utsmäckningen gjordes hela parken om.

Den 1 januari började kommunerna Falköping, Götene, Skara och Tidaholm samarbeta i en gemensam nämnd och organisation för räddningstjänsten, Samhällsskydd Mellersta Skaraborg. Vara kommun anslöt som kommun nummer sex i vårt Göliska samarbete. Det är bara ytterligare några i raden av alla samarbeten Götene kommun deltar i. Vi ser det som viktigt att samverka med andra, där det kan ge pluseffekter för våra medborgare.

Det som beskrivs ovan är bara ett litet exempel av allt som sker i vår verksamhet, dygnet runt året runt. Det som känns väldigt bra i Götene kommun är den gemensamma viljan från politiker och anställda att bedriva en verksamhet i toppklass för våra medborgare.

Jerker Andersson-Liljestrand, kommunchef

Kommunens organisation

Götene kommun bedriver verksamhet inom många områden och i olika driftsformer. Organisations-schemat i figuren nedan, visar de nämnder, beredningar, bolag samt kommunalförbund som kommunen bedriver verksamhet i. Med de samlade resurser som finns i organisationen och som kommunen förfogat över under året har ambitionen varit att göra Götene kommun till en kommun som ska vara attraktiv att leva och bo i under livets alla skeden.

Kommunal förvaltning

Den kommunala verksamheten leds av kommunfullmäktige. Direkt underställd kommunfullmäktige finns Revision, Valnämnd, Valberedningen, Överförmyndare, Folkhälsorådet samt Demokratiberedningen.

Kommunfullmäktiges verkställande organ är kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden och miljö- och bygglovsnämnden. Miljö- och bygglovsnämnden är endast myndighetsnämnd utan ekonomiskt ansvar. Det ekonomiska ansvaret för myndighetsnämnden ligger under kommunstyrelsen.

Från och med 2012 finns en ny gemensam lönenämnd tillsammans med Skara. Götene kommun är huvudman och det ekonomiska ansvaret ligger under kommunstyrelsen.

Nämnden för service och teknik är en gemensam nämnd tillsammans med Skara där Skara är huvudman. Nämnden ansvarar för båda kommunernas kost, lokalvård, fastighet, gata/park.

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg är en gemensam nämnd för Falköping, Tidaholm, Skara och Götene där Falköping är huvudman. Nämnden började gälla 1 januari 2017 och ersatte Räddningsnämnden som Götene tidigare delade med Skara.

Tjänstemannaorganisationen består sedan 2015 av fyra sektorer som i sin tur har ett antal enheter. Kommunchefen utser sektorchefen, som leder arbetet på respektive sektor.

Kommunalt ägda aktiebolag

Götene kommun äger samtliga aktier i Götene Vatten & Värme AB, AB Götene Bostäder, Medeltidens Värld AB och Götene Industrier AB samt 26 procent i Destination Läckö-Kinne-kulle AB.

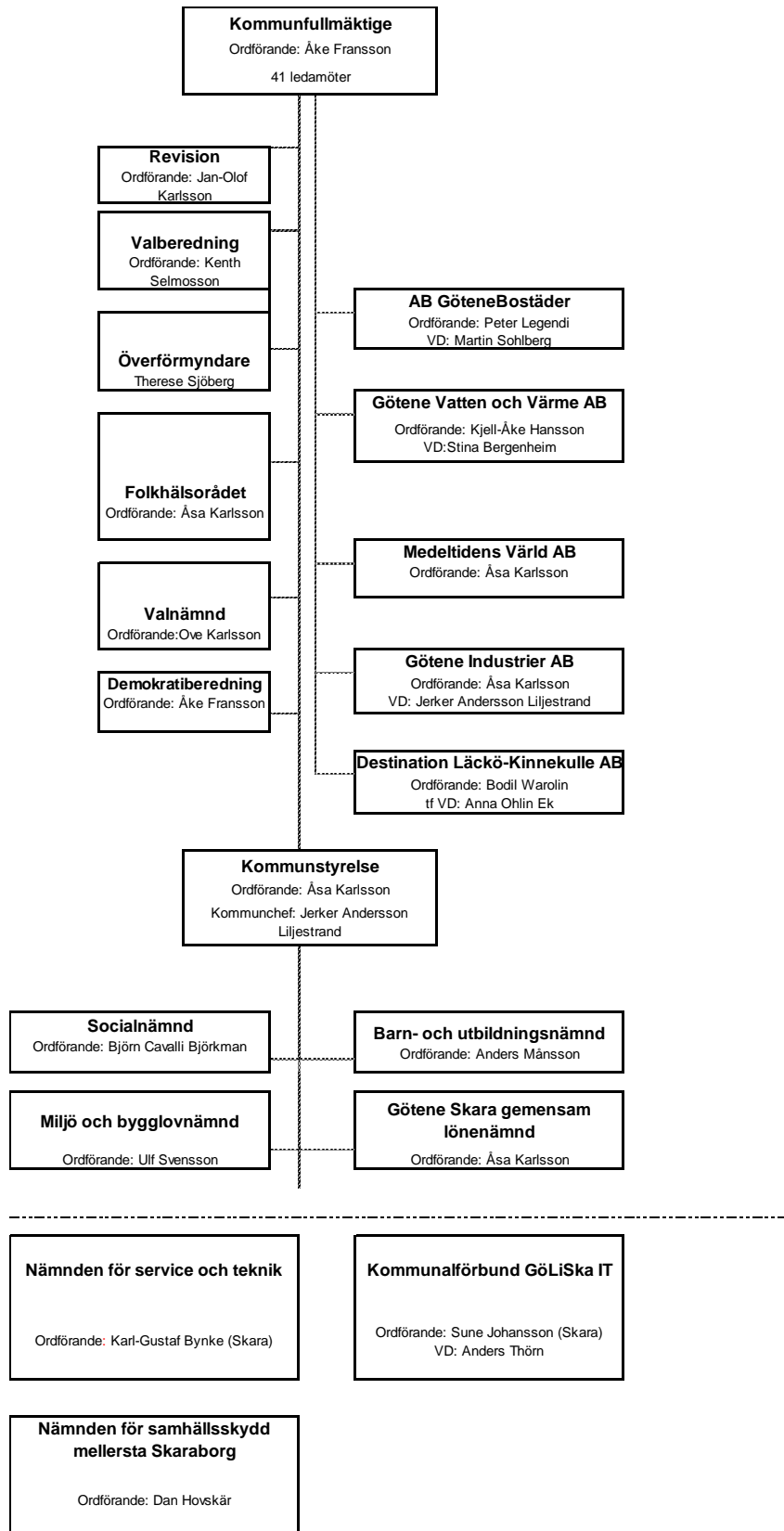
För de helägda bolagen tillsätter kommunfullmäktige styrelse och respektive styrelse utser verkställande direktör. I enlighet med kommunallagen utser kommunfullmäktige även en lekmannarevisor till respektive bolag. I det aktiebolag (Destination Läckö- Kinnekulle AB) där kommunen inte har ägarmajoritet har kommunen representanter i styrelsen, vilka väljs av kommunfullmäktige. Även i det delägda bolaget har kommunfullmäktige utsett lekmannarevisor.

Kommunfullmäktiges styrning av de helägda bolagen sker enligt styrdokumentet Grunder och principer för styrning av Götene kommuns bolag (KFS44/2013). Av respektive bolags bolagsordning framgår dess ändamål. Utöver detta har kommunfullmäktige gett respektive bolag ägardirektiv. Enligt kommunallagen har även kommunfullmäktige alltid rätt att ta ställning i frågor av principiell karaktär eller annat av större vikt.

Kommunalförbund

GöLiSka IT är ett kommunalförbund som drivs tillsammans med Lidköping, Skara, Essunga, Grästorp och Götene. Götene kommuns andel uppgår till 15,9 procent 2017.

Organisationschema

Utvärdering av kommunens ekonomiska ställning

Årets resultat på 4,4 mnkr uppfyller inte kommunens mål för god ekonomisk hushållning eftersom investeringstakten mellan 2014-2017 har varit hög samtidigt som resultaten under samma period varit i snitt 1,2 procent av skatter och bidrag. Avskrivningarna har ökat under perioden.

Framtida resultat behöver vara på en betydligt högre nivå för att klara kommande års investeringsnivåer. Kommunen kommer åter att behöva ta upp lån för att klara framtida ökade investeringar. Med ett lågt resultat blir det svårare att klara oförutsedda händelser i form av högre kostnader och/eller lägre skatteintäkter.

Resultatet år 2017 är svårt att jämföra med tidigare år, både på grund av intäktsidan och kostnadssidan. På intäktsidan påverkar det tillfälliga statsbidrag för mottagning av flyktingar som kom hösten 2015 och som har intäktsförts 2017. Intäktsidan är även ovanligt hög till följd av bidrag för flyktingmottagning, där en del är att värderingar av kommunens fordran på migrationsverket i bokslut 2016 visat sig vara försiktiga.

Kommunens stora volymer i flyktingmottagning har påverkat både kostnader och intäkter främst för åren 2016 och 2017, som försvårar jämförelse mellan år. Den samlade ekonomiska bedömningen av kommunens flyktingmottagning är att kostnaderna har kunnat finansieras av bidragen från migrationsverket tillsammans med statens bidrag för flyktingmottagning.

År 2017 har kommunen haft två kostnader på tillsammans 60,6 mnkr. Det är kostnaden för kommunens medfinansiering av statlig infrastruktur E20 samt avvecklingen av boende för ensamkommande barn och unga. Båda minskar kommunens kostnader i framtiden och bidrar på så sätt till förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomi, även om de minskar resultatet 2017. För E20 minskar den årliga kostnaden med 1,8 mnkr i 21 år och avsättningen gällande ensamkommande barn och unga innebär en sänkt årskostnad med 3,6 mnkr till 2024-08-31. Minskningen av kommande års kostnader är därmed 5,4 mnkr per år.

Soliditeten, kommunens långsiktiga betalningsförmåga, har förbättrats till 16,1 procent, vilket beror på att ansvarsförbindelsen för pensioner minskat. Soliditeten är nu i nivå med rikets genomsnitt.

Götene kommun har idag inga egna lån, vilket är en av styrkorna med kommunens ekonomi.

När det gäller skattesats har kommunen en något högre skatt än genomsnittet i regionen, vilket innebär ett mer begränsat utrymme att höja skatten i sämre tider.

Kommunen har en god likviditet. Kommande investeringar kommer successivt sänka likviditeten och innebär att checkkrediten kommer att nyttjas kortare perioder.

Borgensåtagandena är omfattande och under 2017 nyttjas 442 mnkr av kommunens totala beviljade borgensåtagande på strax över 600 mnkr.

De kommunala bolagen och Riksbyggens Kooperativa Hyresrättsförening Götene Äldreheim upptar nästan totala borgensbeloppet och risken för dessa båda åtaganden bedöms ändå vara liten.

Den största delen av kommunens åtagande för pensioner redovisas utanför balansräkningen, som ansvarsförbindelse, medan den mindre delen finns som skuld i balansräkningen. Allt enligt den så kallade blandmodellen. Ansvarsförbindelsen har minskat de senaste åren, en utveckling som väntas fortsätta.

Nämnderna tillsammans har haft en bra budgetföljsamhet, med en avvikelse på 1,8 mnkr. Var nämnd för sig har dock avvikelserna varit större. Både Barn- och utbildningsnämnden samt Socialnämnden har förbrukat drygt 4 mnkr mer än vad de har haft i budget. Underskotten har framförallt uppstått i ordinarie verksamhet. Kommunstyrelsen har istället ett budgetöverskott på drygt 9 mnkr, där orsakerna till största delen är av tillfällig karaktär. Exempelvis har en stor andel tjänster tillsatts under året, med vakanser under rekryteringsperiod.

Redovisning av Götene kommuns strategiska mål

Läsanvisningar från 2016 sid 21

Förklaringar till olika undersökningar, granskningar och rapporter som hänvisas till i uppföljningen.

Kommunen deltar i ett flertal olika undersökningar och mätningar. Nedan förklaras de olika mätningarnas innehåll med mera.

- I **SCB:s** (Statistiska centralbyrån) **medborgarundersökning** får kommunens invånare tycka till om sin kommun och dess verksamheter. Den genomförs vartannat år.
 - **NRI**, Nöjd-Region-Index, skala 1-100, ju högre indexvärdet är desto nöjdare är medborgarna med kommunen som en plats att bo och leva på.
 - **NKI**, Nöjd-Medborgar-Index, skala 1-100, ju högre indexvärdet är desto nöjdare är medborgarna med kommunens olika verksamheter.
 - **NI**, Nöjd-Inflytande-Index, skala 1-100, ju högre indexvärdet är desto nöjdare är medborgarna med inflytande på kommunala beslut och verksamheter.
- **KKiK**, Kommunens Kvalitet i Korhet, består av ett antal viktiga kunskapsområden och mått som beskriver kommunens kvalitet och effektivitet. Undersökningen görs varje år.
- **Webbgranskning, Sveriges kommuner och landsting (SKL) "Information till alla"**. En undersökning av informationen som finns på webben utifrån ett medborgarperspektiv. Granskningen görs varje år.
- **SCB:s nationella brukarundersökning** "Så tycker de äldre om äldreomsorgen". - En rikstäckande undersökning av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänst och särskilt boende. Undersökningen görs varje år.
- **Skolinspektionen**, skolenkät som riktar sig till elever i grundskolans årskurs 5 och 9. Skolinspektionen granskar all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar och regler som finns. Granskningen görs vart tredje år. Läs mer under följande länkar till Skolverket:

<http://siris.skolverket.se/siris/ris.openfile?docID=564517>

<http://siris.skolverket.se/siris/ris.openfile?docID=558492>

<http://siris.skolverket.se/siris/ris.openfile?docID=562082>

- **ÖJ**, Öppna Jämförelser, information om kvalitet, resultat och kostnader inom vissa verksamhetsområden som kan jämföras med alla Sveriges kommuner. Rapporten görs varje år.
- **RAMS**, Register arbetsmarknadsstatistik som visar sysselsättning, pendling och personal- och näringsstruktur.
- **Netigate**, Kommunens medarbetarundersökning. Undersökningen görs vartannat år.

TA REDA PÅ MER!

På www.gotene.se kan du läsa verksamheternas kvalitetsredovisningar, kvalitetsmätningar och en mer detaljerad uppföljning av kommunens strategiska mål och mycket mer.

Strategiskt mål: Götene kommun är en klimat- och miljömedveten kommun.

Målet är en tydlig markering om vilken riktning kommunens klimat- och miljöarbete måste ta.

Målets indikatorer

- Götene arbetar för en giftfri vardag utifrån den nationella handlingsplanen.
- Götene kommun arbetar med att minska kommunens miljöpåverkan utifrån de svenska miljömålen som gäller för kommunen.
- Götene kommun har en aktuell klimatanpassningsbeskrivning som inryms i antagen risk- och sårbarhetsstrategi.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Projektet "Giftfri förskola" genomförs inom hela förskoleverksamheten. I grundskoleverksamheten har arbetet med giftfri skola inte kommit lika långt.
- Under året slutfördes projektet MINA - Miljömål i naturen. Ett projekt för att öka kunskapen om de nationella miljömålen.
- Tillsammans med Götene Elförening har kommunen installerat en laddstation för elbilar på Lilla torget i Götene.
- En större andel av fordonen är Miljöklassade idag. Inom sektor omsorg är det 58 % mot 48 % 2016. Medborgarkontoret har 100 % miljöklassade blar.
- Kommunen deltar aktivt i styrelsen för Biosfärområdet Vänerskärsgården med Kinnekulle.
- Lona-projektet som berör hållbart skogsbruk har slutförts under 2017.

- Fortsatt energieffektivisering av kommunens fastigheter pågår, kommunstyrelsen har fått rapport om arbetet.
- Problemet med invasiva arter har uppmärksamats och förekomsten har börjat inventerats.

Vi har en bit kvar tills vi når målet

Indikatorerna är både detaljerade men även mycket breda. Indikatorn om att kommunens miljöpåverkan ska minska upplever vi som att mycket arbete återstår. Målet som helhet bedöms därför som gulröd.

Fortsatt arbete kommande år

Kommunen behöver intensifiera sitt miljöarbete och använda de offentliga resurserna för att vara en förebild. Under 2018 bör arbetet med ett nytt miljö- och energipolitiskt program slutföras.

Måluppfyllelse

2016 2017

Strategiskt mål: Götene är ett tillgängligt samhälle för alla.

Målet är en strävan att skapa ett tillgängligt samhälle för alla. Målets indikatorer syftar både till den fysiska miljön men även tillgänglighet till information och delaktighet i samhällsutvecklingen.

Målets indikatorer

- Kommunen arbetar aktivt med tillgänglighet i offentlig miljö och inom kultur- och friluftsliv.
- Kommunens information genom hemsida och sociala medier används, upplevs lätt att hitta och upplevs värdefull.
- Tillgänglighetsdatabasens information används och upplevs värdefull.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Tillgänglighetsrådet har haft flera möten under året. Det är ett viktigt verktyg i arbetet med tillgänglighetsfrågor.
- Flera trottoarkanter och gångstråk i centrala Götene tätort har tillgänglighetsanpassats.
- Entrén till centrumhuset har byggts om och är mer tillgänglighetsanpassad idag.
- Antalet besökare på kommunens Webb plats fortsätter att öka, 333 200 (323 000).
- Det är 1 800 (1 500) personer som följer kommunens Facebook sida.
- Kommunens webbinformation får i mätning index 88 (80) procent jämfört medelvärde för övriga kommuner 78 procent.
- Även antalet användare av kommunens Twitter konto ökar, 1600 (300) personer följer idag.

- Kommunens officiella anslagstavla finns nu digitalt på hemsidan enligt kraven i kommunallagen.
- Kommunens information på tillgänglighetsdatabasen har uppdaterats.

Vi har nästan nått målet

Bedömningen är att för de enskilda indikatorerna är målet nått. Målet "Götene är ett tillgängligt samhälle för alla" som helhet är ett mål som man alltid måste arbeta vidare med och där vi alltid kan göra mer. Målet som helhet bedöms gröngult.

Fortsatt arbete kommande år

Arbetet med att öka tillgängligheten måste ses som ett långsiktigt arbete, som vi behöver öka tempot i. Det finns budgetmedel avsatta för tillgänglighetsarbete på olika vis.

Måluppfyllelse

2016 2017

Strategiskt mål: Götene kommun arbetar för en hållbar tillväxt som gör att människor vill bo och verka här.

Målet innebär en långsiktig strävan för att skapa förutsättningar för människor att bo, besöka och verka i Götene kommun. Detta måste vi göra utifrån en hållbarhetstanke som utgår från vår kommuns förutsättningar.

Målets indikatorer

- Medborgarna är nöjda med Götene kommun som en plats att bo och leva på.
- Medborgarna är mycket nöjda med kommunens verksamheter.
- Näringslivsklimatet i kommunen är i toppklass - näringslivet har stort förtroende för kommunens planering, service och myndighetsutövning.
- Positiv utveckling avseende arbetstillfällen i kommunen.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Medborgarundersökning är inte gjord i år, den görs vartannat år. Det medför att vi inte kan uttala oss om flera av Nöjd-Region-Index (NRI) och Nöjd-Medborgar-Index (NMI)
- 94 procent av brukarna är nöjda med sin hemtjänst, det är samma nivå som föregående år. (89 procent föregående år) Riksgenomsnittet är 89 procent nöjda.
- 94 procent av de boende är nöjda med sitt äldreboende (88 procent föregående år) Riksgenomsnittet är 82 procent nöjda.
- Näringslivsranking plats 43 av Sveriges 290 kommuner (år 2015 plats 63).
- Det sammanfattande omdömet av företagsklimatet är 4,09 vilket innebar plats 22 av landets 290 kommuner.
- 4,1 nya företag/1000 innevånare, föregående år var siffran 4,9.
- Andel förvärvsarbetande är 82 procent, övriga kommuner 79 procent.

- Antal förvärvsarbetande i kommunen var 6 431 år 2016 (år 2015, 5 973 personer)

Vi har nästan nått målet

De indikatorer som ingår i målet har alla en positiv utveckling. Målet som helhet bedöms gröngult på vår skala.

Fortsatt arbete kommande år

Vi kommer att arbeta vidare för att öka nöjdhetsgraden hos våra medborgare. Det behövs att vi fortsätter det ihärdiga arbetet tillsammans med näringslivet för att hålla i och förbättra vårt näringslivsklimat. De insatser som gjorts verkar ha haft genomslag.

Måluppfyllelse

2016 2017

Strategiskt mål: Götene kommun är en attraktiv arbetsgivare med ett tydligt ledarskap och stolta medarbetare.

Målet att Götene ska vara en attraktiv arbetsgivare är viktigt för vår framtida utveckling. Genom att attrahera kvalificerad arbetskraft säkerställer kommunen att vi kan leverera kvalitativa tjänster till de som bor, verkar och besöker Götene kommun.

Målets indikatorer

- Medarbetare är nöjda med kommunen som arbetsgivare.
- Medarbetarna upplever ett bra samarbete på arbetsplatsen.
- Medarbetare upplever ett tydligt ledarskap.
- Kommunen arbetar med åtgärder för en minskad sjukfrånvaro.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Medarbetarenkäten görs vartannat år, därmed finns inga siffror att redovisa detta år för dessa faktorer, Nöjd-Medarbetar-Index NMI, Samarbete på arbetsplatsen och Ledning.
- Sjukfrånvaron är 6,7 procent (föregående år 7,6 procent). Den har alltså minskat med ca 0,9 procentenheter.

Vi är på väg att nå målet

Då medarbetarenkäten görs vartannat år kan vi inte uttala oss om ev. förändringar av NMI-index. Detta är ett mål som vi hela tiden måste sträva efter. Bedömningen är att måluppfyllelsen är gulgrön.

Fortsatt arbete kommande år

Arbetet med att utveckla kommunens attraktivitet som arbetsgivare pågår ständigt. En särskild utmaning är minska sjukskrivningstalen. Kommunen har i budget satsat på att stärka personalenhetens rehabiliteringsarbete. Vi hoppas att detta ska ge effekt i framtiden med tydligt stabilt minskade sjuktal.

Måluppfyllelse

2016 2017

Strategiskt mål: Götene kommun har ett socioekonomiskt perspektiv som främjar barns och unga vuxnas hälsa och det friska åldrandet.

Målet är en strävan att ha ett socioekonomiskt perspektiv i kommunens verksamhet.

Målets indikatorer

- Kommunen arbetar med tidiga och förebyggande insatser inom skola, förskola och omsorg.
- Eleverna har en positiv syn på skolan och undervisningen. De upplever trygghet, stöd av lärarna och de vet hur det går i skolarbetet.
- Kommunen medverkar i ett aktivt arbete för unga vuxnas arbete och sysselsättning.
- Kommunen stödjer det friska åldrandet genom aktiviteter som stärker hälsa och social gemenskap.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Barn- och elevhälsan arbetar med främjande och förebyggande aktiviteter.
- Barnhälsoteam finns inom förskolan.
- Elevhälsoteam finns inom grundskolan.
- Samarbete med Friends för att motverka mobbing och kränkningar inom våra förskolor och skolor.
- Äldreomsorgen arbetar med förebyggande hembesök, fixartjänst, mobila trygghetslarm mm.
- Ca 35 000 besök på träffpunkterna (ca 33 000 föregående år).
- 66 procent är nöjda med de aktiviteter som erbjuds på äldreboendet, (föregående år 73 procent). Riket 64 procent nöjda.
- Arbetslösheten för 16 - 24 årsgruppen är 5,1 procent för 2016 (föregående år 5,0 procent). Alla kommuner 5,2 procent.

- Kommunen deltar i en rad projekt riktade för att hantera ungdomars arbetslöshet, t.ex. Level up, DUA.

Vi är på väg att nå målet

Indikatorerna för målet har överlag en positiv utveckling. Detta gäller dock inte måttet om äldre är nöjda med aktiviteter på boendet. Målet ”socioekonomiskt perspektiv” bedöms gulgrönt. Det ingår som en naturlig del i kommunens olika verksamheters uppdrag.

Fortsatt arbete kommande år

Ett ”socioekonomiskt perspektiv” är ett förhållningssätt inom kommunens verksamheter, som kan sägas vara grunden vi står på.

Måluppfyllelse

2017 2016

Strategiskt mål: Götene kommuns medborgare har inflytande och delaktighet och får ett bemötande av högsta klass.

Inflytande, delaktighet och bemötande är centrala begrepp för Götene kommuns verksamheter. De är grunden för vår värdegrund "För-dig-perspektivet".

Målets indikatorer

- Medborgarna är nöjda med dialog, inflytande och delaktighet.
- Medborgarna är mycket nöjda med bemötande.
- Svar på medborgarförslag, påverkansförslag, felanmälningar, mail, telefonförfrågningar och motsvarande handläggs utifrån de rutiner och tidsgränser som är fastställda och i dialog med den som kontaktat kommunen.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Medarbetarenkäten görs vartannat år, därmed finns inga siffror att redovisa detta år för Nöjd Inflytande Index (NII), och bemötandeindex. Inte heller mätning inom skolans område genomförs, Skolverket har förändrat mätsystemet.
- Andelen medborgare som anser att kommunen möjliggör för dem att delta i kommunens utveckling är 69 procent (år 2016, 63 procent) jämfört med medel för övriga kommuner 57 procent, enligt KKiK.
- Inom äldreboende är 96 procent nöjda med personalens bemötande, (96 procent föregående år) riksnittet är 94 procent.
- Inom hemtjänsten är 98 procent av brukarna nöjda med personalens bemötande, (99 procent föregående år) riksnitt 97 procent.
- 9 medborgarförslag lämnades in 2017.
- Kommunstyrelsen besvarade sammanlagt 22 medborgarförslag under 2017 (år 2016 besvarades 29). Flera av dessa lämnades in 2016 och 2015.

Vi är på väg att nå målet

Då flera av de indikatorer som ingår i målet mäts endast vartannat år eller mätsystem har förändrats är det inte så lätt att uttala sig om måttet. På de indikatorer som kunnat mätas har vi en positiv utveckling. Det finns områden som behöver förbättras. Överlag bedöms måluppfyllelsen gröngul.

Fortsatt arbete kommande år

Bemötandet är mycket viktigt, det är något vi arbetar med hela tiden på våra olika arbetsplatser. Det är en viktig målsättning att alltid ha ett bra bemötande. Ett fortsatt arbete när det gäller utvecklandet av medborgarnas inflytande och delaktighet är en grundstomme i vår värdegrund "För-dig-perspektivet".

Måluppfyllelse

2016 2017

Strategiskt mål: Götene kommun stödjer en god folkhälsoutveckling och förbättrad livskvalitet för kommunens invånare genom förebyggande och hälsofrämjande insatser i samverkan.

Målet är en strävan att i samverkan med andra skapa en positiv utveckling av folkhälsan.

Målets indikatorer

- Förbättrade sjukpenningtal bland kommunens invånare.
- Kommunen har en aktiv samverkan med hälso- och sjukvård, tandvård, polis, arbetsförmedling med flera, samhällsorgan och med kyrkliga organisationer studieförbund, föreningar och näringsliv.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Sjukpenningtalet bland kommunens invånare är 15,6 dagar (föregående år 14,4 dagar). Snittet för övriga kommuner är 12,1 dagar.
- I kommunens folkhälsoråd sker kontinuerlig samverkan med polis, folktandvård, vården med flera.
- Drogförebyggande arbete sker i samverkan med polis, socialtjänst, elevhälsa och fritidspersonal.
- De i samverkansöverenskommelsen med tillhörande medborgarlöfte mellan Polisen och Götene kommun, ingående åtgärderna, har arbetats med under 2017.
- Satsning på mötesplatser där olika generationer kan mötas. Till exempel Nostalgikväll på Äldrecenter i samverkan med studieförbund och föreningar.
- Tillsammans med polisen har vi arbetat med samverkansöverenskommelse med tillhörande medborgarlöften, bl.a. genom trygghetsvandring och trafikmätning.
- Kommunen deltar som en part bland flera i trygghetssamverkan i Götene kommun.

Vi är på väg att nå målet

Utvecklingen av folkhälsan är inte den bästa om vi bara ser till sjukpenningtalet som har ökat. Däremot pågår det ett intensivt utvecklingsarbete i samverkan med olika aktörer som finns beskrivna i målet indikatorer för att stödja folkhälsan på olika vis. Detta arbete har dock ännu inte gett resultat. Bedömningen är därför att måluppfyllelsen som helhet är gulgrön.

Fortsatt arbete kommande år

Utvecklingsarbetet måste fortsätta med oförminskad styrka, för att på lång sikt påverka sjukpenningtalet bland kommunens befolkning.

Måluppfyllelse

2016 2017

God ekonomisk hushållning

Finansiella mål

Kommunfullmäktige i Götene antog 2013-09-23 följande mål för god ekonomisk hushållning. Resultatet ska vara så högt att:

1. **Värdet för kommunens egna kapital säkerställs.** För att säkerställa värdet på kommunens egna kapital behöver resultatet minst motsvara inflationen för året. 2017 är konsumentprisindex 1,8 procent, vilket innebär att kommunens egna kapital behöver öka med 6,1 mnkr i år för att värdet ska säkerställas.
2. **Verkliga pensionskostnader täcks.** För att täcka verkliga pensionskostnader behöver resultatet vara minst lika stort som den genomsnittliga förändringen av ansvarsförbindelsen under de senaste fem åren. År 2017 minskade ansvarsförbindelsen med 9,9 mnkr. Tillsammans med tidigare års förändringar (-21,8 mnkr, -4,1 mnkr, -13,1 mnkr och +18,9 mnkr) innebär det ett resultatkrav på -6,0 mnkr för att täcka verklig pensionskostnad.
3. **Självfinansiering av investeringar uppnås.** Självfinansiering av investeringar uppnås när årets resultat tillsammans med årets avskrivningar är högre än årets investeringar. Självfinansiering räknas, när det gäller god ekonomisk hushållning, för en period på fyra år. Det behövs ett resultat på 110,6 mnkr för att uppnå självfinansiering för åren 2014-2017 ($215,6 - 69,5 - 35,5 = 110,6$).

God ekonomisk hushållning	2017 mnkr
Resultatkrav för att säkerställa eget kapital	6,1
Resultatkrav för att täcka verklig pensionskostnad	-6,0
Årets avskrivningar 2014-2017	69,5
Årets investeringar 2014-2017	215,6
Årets resultat 2014-2016	35,5
Resultatkrav för att uppnå självfinansiering	110,6
Resultatkrav för god ekonomisk hushållning	110,7

För att uppnå god ekonomisk hushållning år 2017 behöver resultatet vara minst 110,7 mnkr och eftersom resultatet är 4,4 mnkr har Götene kommun inte uppnått god ekonomisk hushållning för 2017.

Förutom resultatkrav för god ekonomisk hushållning har kommunen två övriga finansiella mål. Det ena är att utdebiteringen ska hållas oförändrad och det andra är att soliditeten inklusive pensionsförpliktelser ska vara positiv och förbättras. Skattesatsen var oförändrad 2017 och soliditeten var 16,1 procent vilket är en ökning med 1,7 procentenheter jämfört med 2016. Därmed är dessa båda målen uppfyllda 2017.

Finansiell analys av kommunen

Kommunens finansiella utveckling och ställning analyseras med hjälp av flera olika nyckeltal. Dessa har till uppgift att med hänsyn till de fyra perspektiven - Resultat, Kapacitet, Risk och Kontroll - identifiera finansiella problem och därigenom ytterligare klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

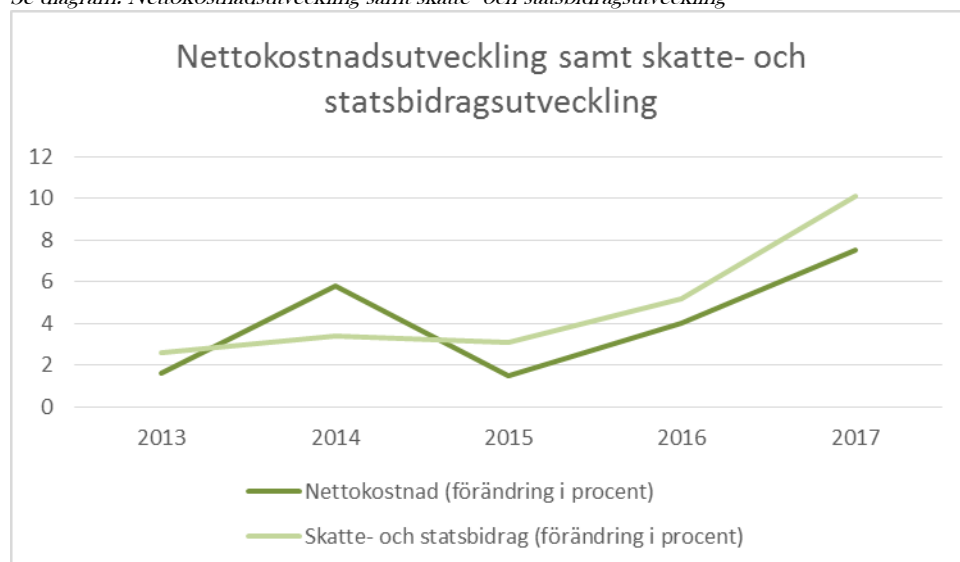
Resultat

Utifrån detta perspektiv klarläggs årets resultat och dess orsaker. Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och de senaste två åren? Obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna, är varningssignaler. Investeringar samt deras utveckling och finansiering diskuteras också inom detta område.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

(Förändring i %)	2017	2016	2015
Skatteintäktsutveckling	7,5	5,2	3,1
Nettokostnadsutveckling	10,1	4,0	1,5

Se diagram: Nettokostnadsutveckling samt skatte- och statsbidragsutveckling

Kommunens skatteintäkter inklusive kommunal ekonomisk utjämning ökade med 7,5 procent under 2017. Jämfört med 2016 var det en förbättring med 2,3 procentenheter. Under 2017 har skatteintäkterna ökat med 26,7 mnkr medan övriga skatte- och statsbidrag ökat med 27,4 mnkr. Tre faktorer har samverkat till den höga utvecklingstakten. Den första faktorn är en befolkningsökning med 212 personer den 1 november mellan åren 2015 och 2016. Befolkningsantalet 1 november 2016 avgör kommunens skatteintäkter år 2017. Den andra faktorn är att staten har tillskjutit extra statsbidrag för 2017 där Götene kommun har tilldelats relativt stor andel till följd av kommunens stora flyktigmottagning under 2015 och 2016. Den tredje faktorn är att del av det tillfälliga statsbidrag för mottagning av flyktingar som kom hösten 2015 har intäktsförts 2017.

Nettokostnadsutvecklingen har under 2017 ökat med 6,1 procentenheter till 10,1 procent. Förklaringen är att avsättning har gjorts för avvecklingskostnader till följd av den stora minskningen av ensamkommande barn och unga. Den avsättningen är 21,9 mnkr. Kommunen har även gjort en extra upplösning av medfinansiering av statlig infrastruktur för E20. Den kostnaden är 38,8 mnkr. Exklusive dessa två kostnader har kommunens nettokostnadsutveckling varit 1,2 procent. Exkluderas endast den jämförelsestörande kostnaden, som är upplösning för E20, har nettokostnadsutvecklingen varit 4,4 procent.

De två kostnader som lett till en hög nettokostnadsutveckling år 2017 minskar kommunens kostnader i framtiden och bidrar på så sätt till förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomi. För E20 minskar den årliga kostnaden med 1,8 mnkr i 21 år och avsättningen gällande ensamkommande barn och unga innebär en sänkt årskostnad med 3,6 mnkr till 2024-08-31. Minskningen av kommande års kostnader är därmed 5,4 mnkr per år.

Nettokostnadsandel

Löpande kostnader i procent av skatteintäkter och statsbidrag. I nettokostnadsandel ingår inte finansnetto.

	(%)	2017	2016	2015
Verksamhetens andel		96,7	94,6	93,9
Avskrivningarnas andel		2,6	2,6	2,0
Nettokostnadsandel före nedskrivning		99,3	97,2	95,9
Nedskrivningarnas andel		0,3	0,1	2,0
Nettokostnadsandel efter nedskrivning		99,6	97,3	97,9

För att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är det avgörande att kostnaderna inte överstiger intäkterna. Ett mått på denna balans är nettokostnadsandelen som innebär att samtliga löpande kostnader relateras till kommunens skatteintäkter inklusive kommunal ekonomisk utjämning. Redovisas en nettokostnadsandel under 100 procent har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter. Måttet bör i normalfallet inte överstiga 98 procent, eftersom då klarar de flesta kommuner av att över en längre tidsperiod finansiera sina reinvesteringar och nödvändiga nyinvesteringar.

När Götene kommuns nettokostnadsandel före nedskrivning analyseras, framgår det att nettot av verksamhetens intäkter och kostnader tog i anspråk 99,3 procent av skatteintäkterna vilket är 2,1 procentenheter sämre än 2016. Nedskrivning med 2,5 mnkr för Bredband kanalisation och del av Hällekis skola försämrar nettokostnadsandelen med 0,3 procentenheter. Exkluderas den extra upplösningen för E20 är nettokostnadsandelen 5,2 procentenheter lägre och därmed på en ekonomiskt bra nivå.

Årets investeringar

	2017	2016	2015
Nettoinvesteringar (mnkr)*	65,4	37,8	61,8
Nettoinvesteringar / nettokostnader (%)	9,2	5,6	9,6
Investeringar / avskrivningar (%)	339,0	209,0	380,3

*Investeringskostnader minus investeringsbidrag

Götene kommuns samlade investeringsvolym uppgick under 2017 till 65,4 mnkr, vilket är 61,2 procent av de budgeterade investeringsmedlen om 106,8 mnkr.

I förhållande till kommunens nettokostnader investerade kommunen 9,2 procent under 2017, vilket är 3,6 procentenheter högre jämfört med 2016.

Under 2017 uppgick investeringarna till 339,0 procent av avskrivningskostnaderna, det innebär att investeringarna har varit mer än tre gånger så stora som avskrivningarna.

Investeringar 2017

(mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Infrastruktur	8,5	0,3	8,2
Bostadsförsörjning	10,8	0,5	10,3
Markförvärv	0,9	0,1	0,8
Entremiljö Centrumhus	0,8	0,8	0,0
Hällekis Skola	22,4	26,6	-4,2
Källby Förskola	8,7	0,0	8,7
Centralköket	2,2	2,3	-0,1
Gata-Park	3,2	2,2	0,9
Komp. och takkomp.			
Fastighet	15,0	15,6	-0,6
Övriga projekt	34,3	17,0	17,4
Totalt investeringar	106,8	65,4	41,4

- **Torget** I oktober invigdes konstutsmyckningen sankta Helenas Hus på torget framför Centrumhuset.
- **Bostadsförsörjning** Projekt inom bostadsförsörjning pågår på Badvägen, Nordskog och Sofiestrandsområdet. Alla områdena är i Källby.
- **Hällekis Skola** Större delen av ombyggnation av Hällekis skola är genomförd under år 2017. Bland annat är nytt kök och ny matsal klar. Projektet väntas vara klart under våren 2018.
- **Centralköket** Ombyggnad av centralköket var klart december 2016. Under 2017 har kostnader i form av ändrings- och tilläggskostnader tillkommit.
- **Gata Park** Avser bland annat uppgradering av gatubelysning samt trafiksäkerhets- och trygghetsåtgärder i form av bland annat belysning på både cykelvägar och parker/motionsspår. Åtgärder i torgparken i samband med installation av konstverket.
- **Komponenter fastighet** Större åtgärder som gjorts 2017 är bland annat dränering Östra skolan, tak på Ljungsbackenskolan samt Centrumhuset. Utemiljöerna på Prästgårdsskolan, Ljungsbackens förskola, Lundagården, Lundabyen samt Källby Gård har förbättrats under året

Investeringar över tiden

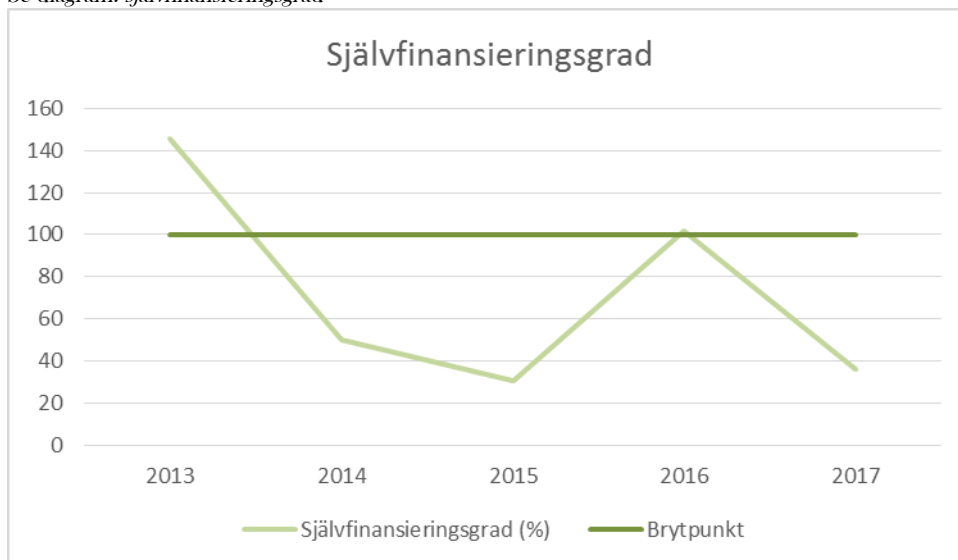
Projekt mnkr	Utfall 2017	Total kostnad	Total budget	Klart
Brandstationen	0,9	2,1	5,0	2017
Centralkök	2,1	23,0	23,0	2017
Hällekis skola	24,9	26,6	27,7	2018
Skogsvägens korttids	3,8	3,9	15,4	2018
Källby förskola	0,0	0,2	40,0	2019
Nordskog 3A	0,2	6,1	9,3	2019

Självfinansieringsgrad av investeringarna

Andel internt tillförda medel som finansierar investeringarna:

(%)	2017	2016	2015
Självfinansieringsgrad	95,5	102,0	46,2

Se diagram: självfinansieringsgrad

När den löpande driften har finansierats bör det helst återstå tillräckligt stor andel av skatteintäkterna för att större delen av investeringarna ska kunna finansieras med egna medel. Detta benämns självfinansieringsgrad av investeringarna och 100 procent innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året. Sker detta, kommer kommunen att stärka sitt finansiella handlingsutrymme.

Den investeringsvolym, som kan finansieras med egna medel, uppgick under 2017 till 62,5 mnkr, (43,2 mnkr i resultat och 19,3 mnkr i avskrivningar). Investeringsvolymen uppgick till 65,4 mnkr för 2017, vilket innebär att drygt 95 procent av investeringen kunde finansieras med egna medel.

Det är viktigt att kapitalkostnaderna hålls nere och inte tillåts ta en allt större andel av de tillgängliga resurserna i anspråk och därmed tränga undan annan verksamhet. Stora investeringsvolymerna ökar sårbarheten i kommunens ekonomi. Vid en höjning av investeringsnivån krävs även ett förbättrat resultat för att klara den framtida ekonomin.

Årets resultat

	2017	2016	2015
Årets resultat, (mnkr)	4,4*	20,5	12,3
% av skatteintäkter och statsbidrag	0,6	2,9	1,9
% av verksamhetens kostnader	0,5	2,3	1,6

*årets resultat exklusive jämförelsestörande kostnad är 43,2 mnkr, vilket är 5,7 procent av skatteintäkter och statsbidrag samt 4,7 procent av verksamhetens kostnader.

Kommunens resultat uppgick år 2017 till 4,4 mnkr vilket är en minskning med 16,1 mnkr jämfört med 2016. Resultatet år 2017 är svårt att jämföra med tidigare år, både på grund av intäktssidan och kostnadssidan. På intäktssidan påverkar det tillfälliga statsbidrag för mottagning av flyktingar som kom hösten 2015 och som har intäktsförts 2017. Intäktssidan är även ovanligt hög till följd av bidrag för flyktingmottagning, där en del är att

värderingar av kommunens fordran på migrationsverket i bokslut 2016 visat sig vara försiktiga. På kostnadssidan är det främst tidigare nämnda kostnader för E20 (som räknas som jämförelsestörande kostnad) samt avveckling inom ensamkommande barn och unga som påverkar.

Kommunens stora volymer i flyktingmottagning har påverkat både kostnader och intäkter främst för åren 2016 och 2017, som försvårar jämförelse mellan år. Den samlade ekonomiska bedömningen av kommunens flyktingmottagning är att kostnaderna har kunnat finansieras av bidragen från migrationsverket tillsammans med statens bidrag för flyktingmottagning.

Medeltidens Värld AB har fått aktieägartillskott på 2,5 mnkr under året.

Årets resultat relaterat till verksamhetens bruttokostnader bör ligga runt 2 procent över en längre tidsperiod. Då klarar de flesta kommuner av att finansiera en normal kommunal investeringsvolym med löpande skatteintäkter. Det kommer i sin tur att innebära att kommunen stärker sitt finansiella handlingsutrymme. 2017 års mått på 0,6 procent gör att kommunen inte når upp till det önskade målet.

Exklusive jämförelsestörande kostnad är årets resultat 4,7 procent av verksamhetens kostnader, vilket är ett bra resultat.

Balanskravet (mnkr), enligt KRL 4:4

	2017	2016	2015
Årets resultat	4,4	20,5	12,3
Realisationsvinst	-1,5	-0,6	
Realisationsförlust			
Omstruktureringskostnad			13,5
Nedskrivning			
Förändring resultatjämningsreserv			
Balanskravsresultat	2,9	19,9	25,8

Till resultatet på 4,4 mnkr har en eliminering av realisationsvinst på 1,5 mnkr gjorts. Balanskravsresultatet blir 2,9 mnkr och innebär att det lagstadgade balanskravet klaras. Nedskrivningen år 2015 är omstruktureringskostnader och ska betraktas som synnerliga skäl, d.v.s. resultatet av nedskrivningen behöver inte återställas under de tre närmaste åren.

Avsättning till RUR

Lagen anger endast minimikrav för avsättning till respektive disponering av RUR (Resultatutjämningsreserv). Kommunens riktlinjer om avsättning ska kopplas till kommunens resultatmål och ekonomiska ställning. Det innebär att god ekonomisk hushållning ligger som grund för avsättning/disponering av RUR.

För att avsättning till RUR ska kunna ske måste först kriterierna för god ekonomisk hushållning vara uppfyllda. Därefter kontrolleras att även balanskravsresultatet enligt lagstiftningen tillåter en avsättning.

God ekonomisk hushållning	
Eget kapital 2017	337,5
Inflation 2018	1,8 %
Resultat för att säkerställa eget kapital	6,1
Resultatkrav för att täcka verklig pensionskostnad	-6,0
Investeringar 2014-2017	215,6
Avskrivningar 2014-2017	69,5
Resultat 2014-2016	35,5
Resultat 2017 för att uppnå självfinansiering	110,6
Resultatkrav för god ekonomisk hushållning	110,7

För att uppnå god ekonomisk hushållning 2017 krävs ett resultat på 110,7 mnkr.

Resultatkrav för avsättning till RUR enligt lag

	2017	2016	2015
Soliditet	16,1	14,4	7,5
Skatter o statsbidrag	752,9	700,2	665,6
Resultatkrav för avsättning till RUR enligt lag	7,5	7,0	6,7

Resultat för avsättning till RUR enligt lag är att resultatet ska överstiga 2 procent av skatter och statsbidrag om kommunen har negativ soliditet inklusive hela pensionsskulden. För kommuner med positiv soliditet gäller att resultatet ska överstiga 1 procent av skatter och statsbidrag. Götene kommun har positiv soliditet så därför blir resultatkravet för avsättning till RUR 1 procent av 752,9 mnkr vilket ger 7,5 mnkr.

Avsättning till RUR	
Resultatkrav för god ekonomisk hushållning	110,7
Resultatkrav enligt lag	7,5
Årets resultat	4,4
Årets resultat efter balanskravsjustering	2,9
Möjlig avsättning till RUR	0

Ingen avsättning till RUR är möjlig för 2017.

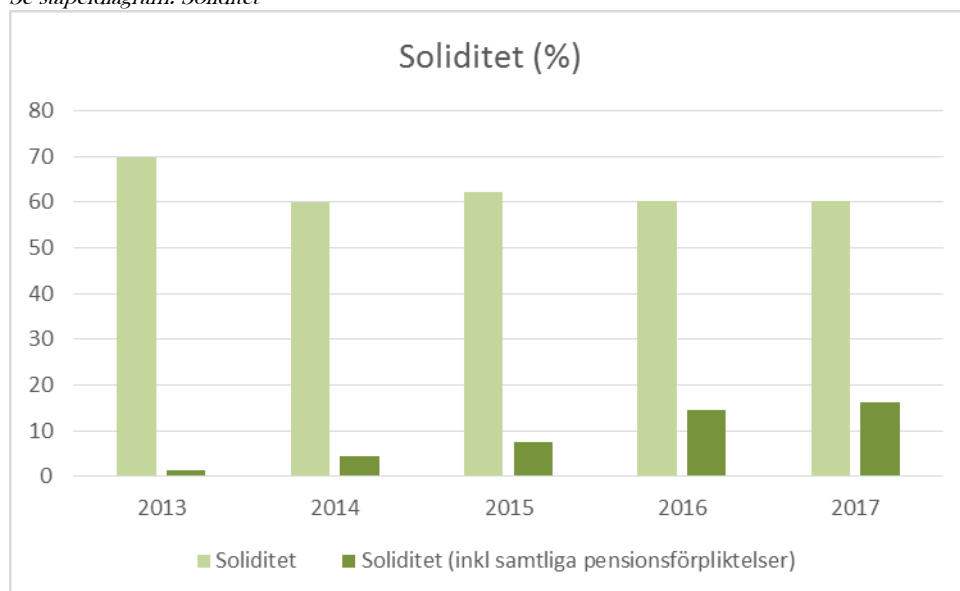
Kapacitet

Det andra perspektivet benämns kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt. Ju starkare kapacitet, desto mindre känslig är kommunen inför de alltid återkommande lågkonjunkturerna.

Soliditet

(%)	2017	2016	2015
Soliditet exklusive ansvarsförbindelsen	57,9	60,3	62,3
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt (ansvarsförbindelsen)	16,1	14,4	7,5

Se stapeldiagram: Soliditet

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen.

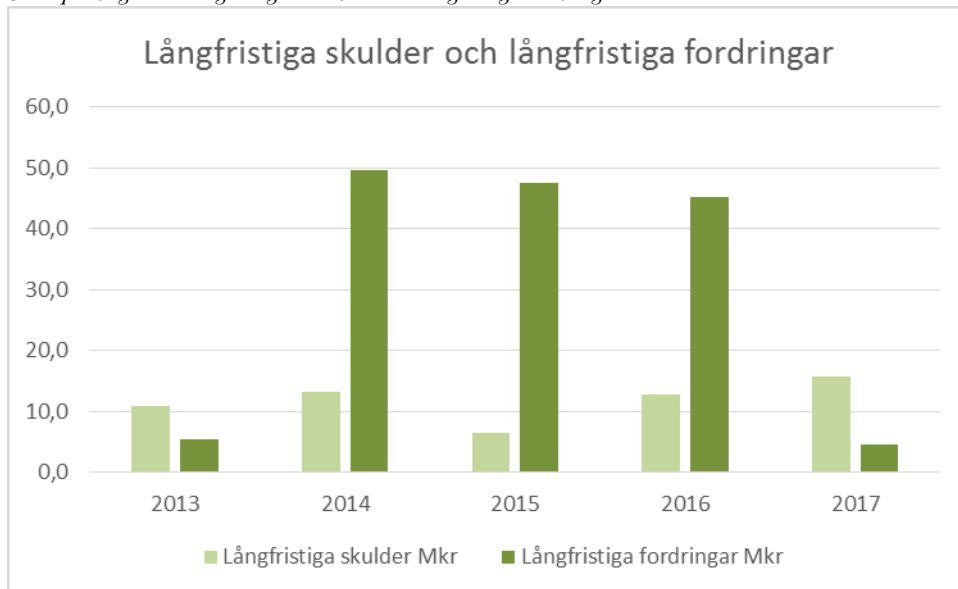
Kommunens soliditet, exklusive ansvarsförbindelserna, uppgick 2017 till 57,9 procent. Vilket är en försämring jämfört med 2016 med 2,4 procentenheter. Orsaken till försämringen är att årets resultat är lågt och enbart täcker en liten del av ökningen av tillgångar.

Det vanligaste soliditetsmättet, vid jämförelse mellan kommuner, är att inkludera kommunens pensionsförpliktelser som ligger inom linjen (ansvarsförbindelsen). Ansvarsförbindelsen har under året minskat med 9,9 mnkr jämfört med 2016, vilket resulterar i att kommunen förbättrar sin soliditet med 1,7 procentenheter till 16,1 procent under 2017. Det är en bra förbättring, men för kommunens långsiktiga stabilitet och utveckling är det önskvärt att soliditeten stärks ytterligare.

Långfristiga skulder

(mnkr)	2017	2016	2015
Långfristiga skulder	15,8	12,9	6,5

Se stapeldiagram: Långfristiga skulder och Långfristiga fordringar

Kommunen har inga lån 2017. De långfristiga skulder som finns är gatukostnadsersättning och investeringsinkomster som intäktsförs efter investeringens livslängd.

Kommunalskatt

(%)	Götene kommun	Västra Götaland	Riket
Kommunens skattesats	21,77	21,30	20,75
Landstinget Skattesats	11,48	11,48	11,36
Total skattesats	33,25	32,78	32,11

Källa: SCB.

En viktig del av bedömningen av en kommuns finansiella kapacitet är vilken möjlighet kommunen har att påverka sina inkomstkällor. En redan hög kommunalskatt ger till exempel ett mindre utrymme att öka skatteintäkterna genom att höja skatten.

Skattesatsen för Götene kommun på 21,77 procent är något högre än snittet för kommuner i Västra Götalandsregionen som är 21,27 procent. Vid jämförelse av den totala skattesatsen på 33,25 procent för invånarna i Götene kommun är denna högre än för snittet i riket som är på totalt 32,11 procent.

Risk

Det tredje perspektivet risk avser hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innebär att kommunen i kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här inkluderas även kommunens samlade pensionsskuld.

Likviditet ur riskperspektiv

	2017	2016	2015
Likvida medel (mnkr)	93,3	39,4	39,6
Kassalikviditet*) (%)	101,5	85,9	78,7

**) kortfristiga fordringar + kortfristiga placeringar + kassa och bank / kortfristiga skulder*

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortfristiga betalningsberedskap. Att enbart studera en kommuns likviditet är inte tillfredställande ur ett analysperspektiv. Det viktiga är att likviditeten studeras ihop med kommunens soliditet.

Kommunens kassalikviditet uppgår till 101,5 procent vilket är 15,6 procentenheter bättre än 2016. Den finansiella beredskapen på kort sikt är fortfarande god. En tumregel är att om kommunen hamnar under 50 procent måste kommunen eventuellt utnyttja sin checkkredit, det vill säga låna kortfristigt.

Checkkrediten för Götene kommun uppgår till 50 mnkr att disponeras tillsammans med de helägda bolagen. Syftet med checkkrediten är att klara tillfälliga likviditetssvängningar. Först när ett reellt behov av likvida medel har uppstått kommer nyupplåning att ske. Det innebär att målet är att under kortare tider utnyttja checkkrediten.

Likvida medel vid årets slut uppgick till 93,3 mnkr, vilket kan betraktas som god.

Finansiella risker

Vid utgången av 2017 har kommunen inga lån.

Borgensåtagande

Tabellen visar nyttjade borgensåtaganden. Alltså hur stora lån som finns för de borgensåtaganden som kommunen har.

Beviljad borgensram för kommunala bolag är 295 mnkr, där Götene Vatten & Värme har 150 mnkr och AB GöteneBostäder har en borgensram på 145 mnkr.

För Götene Äldrehem är borgen beviljad per objekt och på totalt 304,6 mnkr.

(mnkr)	2017	2016	2015
Kommunägda företag	251,7	213,8	225,6
Götene Äldrehem	189,3	191,3	191,0
Egna hem	0,0	0,0	0,1
Övriga	1,0	1,0	1,1
Summa borgensåtagande	442,0	406,1	417,8

Stora borgensåtagande kan betyda en finansiell risk för kommunen i form av övertagande av lån alternativt ägartillskott.

Borgensåtagandena är omfattande och under 2017 nyttjas 442 mnkr av kommunens totala beviljade borgensåtagande på strax över 600 mnkr.

De kommunala bolagen och Riksbyggens Kooperativa Hyresrättsförening Götene Äldrehem upptar nästan totala borgensbeloppet och risken för dessa båda åtaganden bedöms ändå vara liten.

Avsättningar

Pensionsåtagande

(mnkr inklusive löneskatt)	2017	2016	2015
Pensionsavsättningar	9,7	9,6	8,4
Ansvarsförbindelse tidigare pensionssystem	247,0	256,9	278,7
Totala pensionsåtagande	256,7	266,5	287,1

Inga finansiella placeringar finns avsedda att finansiera framtida pensionsutbetalningar.

Den största delen av kommunens åtagande för pensioner redovisas utanför balansräkningen, som ansvarsförbindelse, medan den mindre delen finns som skuld i balansräkningen. Allt enligt den så kallade blandmodellen.

Pensionsavsättningen har under 2017 ökat med 0,1 mnkr jämfört med 2016.

Eftersom ingen avsättning finns för pensionsförmåner intjänade före 1998 ska dessa redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen med pensionsförmåner. Denna ansvarsförbindelse uppgår till 247,0 mnkr för 2017, vilket är en minskning med 9,9 mnkr jämfört med 2016.

Pensionsförmåner intjänade före 1998 kostnadsförs vid uttagstillfället, eftersom ingen pensionsavsättning gjorts för dessa förmåner. Kostnaden 2017 uppgick till 14,1 mnkr, vilket är 0,1 mnkr mindre än 2016.

Övriga avsättningar

Götene kommun fattade beslut 2014 om medfinansiering av utbyggnad av E20 på sträckan Vårgårda till länsgränsen mot Örebro. Avsättningen är på totalt 46,2 mnkr och utbetalning planeras för åren 2019-2023. Bidraget har kostnadsförts med 1,8 mnkr per år. År 2017 kostnadsförs resterande del av medfinansieringsbidrag, vilket innebär en engångskostnad på 38,8 mnkr.

Boendet för ensamkommande barn och unga som har varit på Kittelgatan har avvecklats under slutet av 2017. Hyresavtalet var till och med 2024-08-31, men verksamheten har inget behov av lokalen. Överenskommelse med hyresvärd innebär att avtalet avslutats i förväg och det är gjort en avsättning med 21,9 mnkr för kostnaden efter att boendet stängdes. Att avsättningen görs år 2017 innebär att kommunen matchar kostnaden med dygnersättning per ensamkommande barn/ungdom från Migrationsverket som ska täcka kommunens alla kostnader, inklusive avveckling.

Kontroll

Med det fjärde perspektivet kontroll avses avslutningsvis hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. Risk och kontroll hänger samman på så vis att båda är mått på förmågan att hantera problematiska situationer.

Budgetföljsamhet

Nämnderna tillsammans har haft en bra budgetföljsamhet, med en avvikelse på 1,8 mnkr. Var nämnd för sig har dock avvikelserna varit större. Både Barn- och utbildningsnämnden samt Socialnämnden har förbrukat drygt 4 mnkr mer än vad de har haft i budget. Underskotten har framförallt uppstått i ordinarie verksamhet.

Kommunstyrelsen har istället ett budgetöverskott på drygt 9 mnkr, där orsakerna till största delen är av tillfällig karaktär. Exempelvis har en stor andel tjänster tillsatts under året, med vakanser under rekryteringsperiod.

Intern kontroll

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen i uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. I syfte att ge kommunstyrelsen, nämnder och bolag ett verktyg för detta finns en handlingsplan för den interna kontrollen.

Kommunen införde nämnder 2015 och den interna kontrollen ligger under varje nämnds ansvar. Sedan 2016 ligger internkontrollen i ledningssystem för hållbar utveckling.

Känslighetsanalys

Händelser	Förändring i mnkr
Löneförändring med 1 % inklusive PO för samtlig personal i kommunen	5,0
Bruttokostnadsförändringar med 1 %	9,0
Förändring av försörjningsstödet med 10 %	1,0
Förändring av generella statsbidraget inklusive fastighetsavgift med 10 %	15,6
Förändrad utdebitering med 1 kr	26,5
Genomsnittliga skatteintäkter vid förändring av befolkningen i kommunen med 100 invånare	4,3

I ovanstående sammanställning redovisas hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi. Där går bland annat att utläsa att varje procents löneökning innebär en kostnad för kommunen på 5,0 mnkr. Det är genom att sänka bruttokostnaderna, och då i första hand den största kostnadsposten personalkostnader, som en större resultat effekt kan uppnås.

Finansiell analys av kommunen och helägda bolag

Finansiell analys - koncernen

Den finansiella analysen bygger på samma analysmodell som när kommunen analyseras. Den utgår ifrån de fyra aspekterna Resultat, Kapacitet, Risk och Kontroll. Den sammanställda redovisningen avser kommunen och Götene kommuns helägda bolag; AB GöteneBostäder, Götene Vatten & Värme AB, Medeltidens Värld AB och Götene Industrier AB.

Årets resultat

Den sammanställda redovisningen visar ett resultat på 8,6 mnr. Resultat exklusive jämförelsestörande poster, bokslutsdispositioner och skatt är 48,5 mnr. Skillnaden beror främst på kommunens kostnad på 38,8 mnr för statlig infrastruktur och att Götene Vatten & Värme har bokslutsdispositioner med 4,7 mnr.

Resultatet fördelar sig med 4,4 mnr för kommunen och 2,8 mnr för bolagen gemensamt. Fördelningen mellan bolagen är Götene Vatten & Värme AB 4,7 mnr, AB GöteneBostäder 0,7 mnr, Götene Industrier AB redovisar ett nollresultat och Medeltidens Värld AB redovisar ett negativt resultat med 2,6 mnr. Resultatet är i den sammanställda redovisningen justerad med aktieägartillskott till Medeltidens Värld AB med 2,5 mnr.

Götene Vatten & Värme AB har förbättrat sitt resultat med 1,0 mnr jämfört med 2016. AB GöteneBostäder har förbättrat sitt resultat med 0,5 mnr medan Medeltids Värld AB har ett försämrat resultat med 2,5 mnr.

Totalt investerades 99,2 mnr, varav kommunens del är 65,4 mnr, Götene Vatten & Värme AB 30,3 mnr, AB GöteneBostäder 3,5 mnr.

Ett viktigt nyckeltal när det gäller investeringarna är självfinansieringsgraden. Den beskriver hur stor andel av årets nettoinvesteringar som kan finansieras med egna medel. 100 procent eller mer innebär att samtliga investeringar, som är genomförda under året, kan självfinansieras. Detta i sin tur innebär att ingen upplåning totalt för kommunen och bolagen behövs samt att det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet stärks. Höga investeringsvolymerna för både Götene Vatten & Värme AB och kommunen har orsakat att självfinansieringsgraden uppgick till 45,2 procent vilket betyder att investeringarna inte har kunnat finansieras med egna medel.

Kapacitet

Soliditeten för 2017 uppgår till 41,6 procent exklusive ansvarsförbindelsen och 15,7 procent inklusive ansvarsförbindelsen. (Ansvarsförbindelsen uppgår till 247,0 mnr.)

Av den samlade långfristiga låneskulden, om 269,4 mnr, återfinns 15,8 mnr i kommunen, 138,7 mnr i Götene Vatten & Värme AB och 114,8 mnr i AB GöteneBostäder. Den långfristiga låneskulden 2016 var 229,9 mnr.

Risk

Kassalikviditeten för kommunen och helägda bolag, uppgår till 106,6 procent. En tumregel är att om kassalikviditeten hamnar under 50 procent måste checkkrediterna eventuellt utnyttjas för att låna kortfristigt. Målet är att minska utnyttjade likvida medel på bankkonto, för att i stället under kortare tider utnyttja checkkrediterna.

Götene kommun har en checkkredit på 50 mnr, att disponeras tillsammans med AB GöteneBostäder och Götene Vatten & Värme AB. Syftet är att hålla nere banklånen, så att först när ett reellt behov av likvida medel har uppstått kommer nyupplåning att ske. Det innebär att checkkrediterna kommer att utnyttjas periodvis. De likvida medlen ökade år 2017 med 81,4 mnr och uppgick vid bokslutet till 123,8 mnr.

Kontroll

Med finansiell kontroll avses bland annat hur upprättad budget och finansiell målsättning efterlevs. En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. Kommunen och helägda bolag har idag ingen gemensam budget utan varje bolag upprättar sin egen budget. I nedan tabell redovisas respektive budget, utfall och budgetavvikelse.

Resultat per bolag/kommun i följande tabell är exklusive bokslutsdispositioner.

Netto (mnkr)	Budget	Resultat 2017	Avvikelse utfall mot budget
Götene kommun	7,9	4,4	-3,5
AB Götene Bostäder	0,6	0,7	0,1
Götene Vatten & Värme AB	1,2	4,7	3,5
Medeltidens Värld AB	0,0	-2,6	-2,6
Götene Industrier AB	0,0	0,0	0,0
Justering aktieägartillskott	0,0	2,5	2,5
Summa resultat före skatt	9,7	9,7	0,0
Skatt	0	-1,1	-1,1
Resultat efter skatt	9,7	8,6	-1,1

Från och med 2013 finns gemensamma styrprinciper för finansiell hantering. Dessa principer syftar till att lägga fast mål och riktlinjer för den finansiella hanteringen för kommunen och dess bolag.

Sammanfattande kommentarer

Kommunen och helägda bolag har ett positivt årsresultat efter skatt om 8,6 mnkr som motsvarar en avkastning på det egna kapitalet på 2,2 procent, vilket är en försämring med 3,9 procentenheter från 2016. Exkluderas kommunens jämförelsestörande kostnad på 38,8 mnkr är avkastningen på egna kapitalet 11,9 procent.

Soliditeten har ökat från 14,9 procent 2016 till 15,7 procent 2017.

Ekonomiska sammanställningar

Kommunens resultaträkning

	Not	Kommunen		Sammanställd	
		2017	2016	2017	2016
Verksamhetens intäkter	1	209,0	219,9	339,6	356,1
Verksamhetens kostnader	2	-898,0	-882,1	-1004,1	-989,4
Jämförelsestörande kostnader	3	-38,8		-38,8	
Avskrivningar	4	-19,3	-18,1	-37,7	-36,5
Nedskrivningar	5	-2,5	-0,7	-1,0	-3,4
Verksamhetens nettokostnader		-749,6	-681,0	-742,0	-673,2
Skatteintäkter	6	575,9	549,2	575,9	549,2
Generella statsbidrag o utjämning	7	177,0	151,0	177,0	151,0
Finansiella intäkter	8	1,3	1,8	0,8	1,3
Finansiella kostnader	8	-0,2	-0,5	-1,9	-3,9
Resultat före skatt		4,4	20,5	9,7	24,4
Skattekostnad				-1,1	-0,7
Extraordinära poster					
Årets resultat	9	4,4	20,5	8,6	23,6

Kommunens kassaflödesanalys

	Not	Kommunen		Sammanställd	
		2017	2016	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		4,4	20,5	8,6	23,6
Justering för av- och nedskrivningar		21,8	18,8	38,7	39,9
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	10	20,0	0,9	20,1	2,8
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>46,2</i>	<i>40,2</i>	<i>67,4</i>	<i>66,3</i>
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga fordringar		28,1	-28,6	40,7	-28,0
Ökning (-) / minskning (+) expl tillg		0,6	0,2	0,3	-0,3
Ökning (+) / minskning (-) kortfristiga skulder		2,1	22,2	-8,9	30,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		76,9	34,0	99,5	68,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Köp av materiella anläggningstillgångar	11	-68,0	-43,6	-99,8	-67,2
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	12	1,5	0,8	1,6	0,9
Nedskrivning av immateriella anläggningstillgångar					
Köp av finansiella anläggningstillgångar				0,0	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar				0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-66,5	-42,8	-98,2	-66,3

	Not	Kommunen		Sammanställd	
		2017	2016	2017	2016
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån				55,0	
Minskning av långfristig skuld	13			-19,2	-12,7
Investeringsinkomster		2,9	6,4	2,9	6,5
Förändring av förutbetalda ansl.avgifter				0,7	0,2
Ökning (-) / minskning (+) av långfristiga fordringar	14	40,6	2,2	40,7	2,2
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		43,5	8,6	80,1	-3,8
Summa kassaflöde från kommunens verksamhet		53,9	-0,2	81,4	-1,6
ÅRETS KASSAFLÖDE					
Likvida medel vid årets början		39,4	39,6	42,4	44,0
Likvida medel vid årets slut		93,3	39,4	123,8	42,4
Förändring likvida medel		53,9	-0,2	81,4	-1,6

Kommunens balansräkning

	Not	Kommunen		Sammanställd	
		2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader	15	338,8	300,2	502,7	465,8
Maskiner och inventarier	16	36,2	28,7	209,6	187,2
Summa materiella anläggningstillgångar		375,1	328,9	712,3	653,0
Finansiella anläggningstillgångar					
Värdepapper, andelar	17	36,8	36,7	12,8	12,8
Långfristiga fordringar	18	4,6	45,2	4,7	45,4
Summa finansiella anläggningstillgångar		41,4	81,9	17,5	58,2
Summa anläggningstillgångar		416,4	410,8	729,9	711,2
Omsättningstillgångar					
Exploateringstillgångar		17,6	18,2	17,6	18,1
Kortfristiga fordringar	19	62,8	90,9	83,2	108,3
Likvida medel		93,3	39,4	123,8	42,4
Summa omsättningstillgångar		173,7	148,5	224,6	168,8
SUMMA TILLGÅNGAR		590,2	559,3	954,5	880,0

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2017	2016	2017	2016
Bidrag o transfereringar	25,3	23,9	22,8	23,9
Hyror	89,2	64,9	89,2	64,9
Driftkostnader			50,6	47,1
Reparation o underhåll			16,7	17,9
Energiskatt o punktskatt			0,6	6,7
Övriga kostnader	104,0	118,8	119,1	129,9
Summa	898,0	882,0	1004,1	989,3
Not 3 Jämförelsestörande kostnader				
Statlig infrastruktur E20 medfinansiering utbyggnad	38,8		38,8	
Summa	38,8		38,8	
Not 4 Avskrivningar				
Avskrivningar fastigheter och anläggningar	14,6	13,9	19,7	18,7
Avskrivning maskiner och inventarier	4,6	4,2	18,0	17,8
Summa	19,3	18,1	37,7	36,5
<i>Avskrivningarna beräknas på anläggningarnas anskaffningsvärde. Investeringar anskaffningsåret 2006 och senare skrivs av med början kvartalet efter anskaffningens färdigställande.</i>				
Not 5 Nedskrivningar				
Nedskrivning fartgupp		0,4		0,4
Nedskrivning Pellagården		0,3		0,3
Nedskrivning Va-ledningar				2,7
Återföring av nedskrivningar VA-ledningar			-1,5	
Nedskrivning Fornängskolan		13,5		13,5
Nedskrivning Bredband kanalisering	1,9		1,9	
Nedskrivning Hällekis skola	0,6		0,6	
Summa	2,5	14,2	1,0	16,9
Not 6 Skatteintäkter				
Kommunalskatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	577,9	551,3		
Slutavräkning föregående år	0,7	1,1		
Prognos slutavräkning innevarande år	-2,7	-3,3		
Summa	575,9	549,2		
Not 7 Kommunalekonomisk utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	141,2	132,1		
Regleringsbidrag				
Strukturbidrag				
Fastighetsavgift	25,2	24,6		
Flyktingbidrag	20,6	3,8		
Regleringsavgift	-0,1	-0,4		
Kostnadsutjämningsavgift	-12,1	-8,6		
Avgift till LSS-utjämning	2,2	-0,5		

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2017	2016	2017	2016
Summa kommunalekonomisk utjämning	177,0	151,0		
Not 8 Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier o andelar	0,5	0,5	0,5	0,5
Räntor på utlämnade lån	0,0	0,1	0,0	0,1
Räntor på likvida tillgångar	0,0	0,0	0,1	0,1
Övriga finansiella intäkter	0,8	1,2	0,2	0,6
Summa	1,3	1,8	0,8	1,3
Not 8 Finansiella kostnader				
Räntor långfristiga lån	0,0	0,0	1,4	3,7
Ränta på likvida medel	0,1	0,1	0,1	0,1
Övriga finansiella kostnader	0,1	0,4	0,4	0,1
Summa	0,2	0,5	1,9	3,9
Summa finansnetto	1,1	1,3	-1,1	-2,6
Not 9 Årets resultat				
Årets resultat	4,4	20,5	8,6	23,6
Realisationsvinst		-0,6		
Realisationsförlust				
Strukturförändring, nedskrivning av Fornängskolan. Synnerliga skäl				
Strukturförändring, nedskrivn. Fartgupp och Pellagården. Synnerliga skäl		0,7		
Balanskravsresultat	4,4	20,6	8,6	23,6
Not 10 Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Nettoförändring av avsättning	21,4	1,6	19	1,6
Realisationsvinst	-1,4	-0,6	-1,7	-0,7
Realisationsförlust			1,7	1,1
Justering från anl.tillgång till exploateringstillgång				
Bokslutsdisposition			1,1	0,8
Summa	20,0	1,0	20,1	2,8
Not 11 Förvärv av materiella anläggningstillgångar				
Investeringar fastigheter o anläggningar	55,8	34,1	59,1	36,7
Investeringar maskiner o inventarier	12,2	9,6	40,7	30,5
Summa	68,0	43,7	99,8	67,2
Not 12 Försäljning av materiella anläggningstillgångar				
Försäljning mark, fastigheter o anläggningar	1,5	0,8	1,5	0,8
Försäljning maskiner o inventarier			0,2	0,1
Summa	1,5	0,8	1,6	0,9
Not 13 Minskning av långsiktig skuld				

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2017	2016	2017	2016
Amortering			19,2	12,7
Not 14 Ökning/minskning av långsiktiga fordringar				
Upplösning bidrag statlig infrastruktur, E20 utbyggnad	40,6	1,9	40,6	1,9
Blomberg Villastads VA		0,3		0,3
Kommuninvest				
Summa	40,6	2,2	40,6	2,2
Not 15 Fastigheter och anläggningar				
Bokfört värde 1 januari	300,2	280,9	465,8	448,7
Komponent från anläggning till inventarier, idrottshall Hällekis				
Planenliga avskrivningar	-14,6	-13,9	-19,6	-18,7
Nedskrivning	-2,5	-0,7	-2,5	-0,7
Försäljning av mark o fastigheter, bokfört värde		-0,2		-0,2
Årets investeringar	55,8	34,1	59,1	36,7
Justering från anläggningstillg till exploatering				
Summa	338,8	300,2	502,7	465,8
Not 16 Maskiner och Inventarier				
Bokfört värde 1 januari	28,7	23,3	187,2	178,3
Utrangering/nedskrivning/Uppskrivning			-0,2	-3,9
Planenliga avskrivningar	-4,6	-4,2	-18,0	-17,7
Årets investeringar	12,2	9,6	40,7	30,5
Summa	36,2	28,7	209,6	187,2
Not 17 Aktier, andelar, bost. rätter, grundfonder				
<i>Aktier</i>				
Kommun AB, Naturgas, Swedbank Netwest, SKL	0,1	5,0	0,1	5,0
<i>Aktier i kommunens koncernföretag</i>				
AB Götenebostäder	5,0	5,0	5,0	5,0
Götene Vatten & Värme AB	13,5	13,5	13,5	13,5
Götene Industrier AB	0,6	0,6	0,6	0,6
Medeltidens Värld AB	5,0	5,0	5,0	5,0
Destination Läckö-Kinneulle AB	0,2	0,2	0,2	0,2
<i>Delsumma aktier i kommunens koncernföretag</i>	<i>24,2</i>	<i>24,3</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>
<i>Andelar</i>				
Södra skogsägarna, Götene EDF, Medflyttarakademin	0,1	0,1	0,1	0,1
Innestående återbäring HBV, Sabo försäkringar			0,1	0,2
<i>Delsumma andelar</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,2</i>	<i>0,3</i>

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2017	2016	2017	2016
<i>Bostadsrätter</i>				
Brf Götenehus nr 3	0,4	0,4	0,4	0,4
Brf Hästen	0,2	0,2	0,2	0,2
<i>Delsumma bostadsrätter</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>
<i>Grundfondskapital</i>				
Kommuninvest i Sverige AB	11,8	11,7	11,8	11,7
Summa	36,8	36,7	12,8	12,8
Not 18 Långfristiga fordringar				
Bidrag till statlig infrastruktur E20 utbyggnad	0,0	40,6	0,0	40,6
Lundsbrunns golfklubb (*)	2,0	2,0	2,0	2,0
Blombergs Villastads Vattenförsörjning(*)				0,0
Blomberg-Sjöåsen Västerplana (*)				0,0
Blombergs Båtsällskap (*)				0,0
Kommuninvest	2,6	2,6	2,6	2,6
Övriga långfristiga fordringar			0,1	0,1
Summa	4,6	45,2	4,7	45,3
<i>Kommunen har beviljat räntefria lån (*)</i>				
Not 19 Kortfristiga fordringar				
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	31,3	66,5	35,0	68,9
Kundfordringar	12,2	4,4	27,6	15,5
Skattekonto och redovisning moms	4,6	4,0	4,5	4,1
Upplupna skatteintäkter	14,0	14,6	14,0	14,6
Övriga kortfristiga fordringar	0,0	0,4	1,4	4,1
Förutbetalda VA-avgifter	0,7	1,1	0,7	1,1
Summa	62,8	91,0	83,2	108,3
Not 20 Balanserat resultat				
Ingående balanserat eget kapital	307,5	295,2	355,2	334,4
Balansering av föregående års resultat	20,5	12,3	23,6	20,8
Utgående balanserat eget kapital	328,0	307,5	378,8	355,2
Not 21 Avsättningar				
Pensionsavsättningar				
Ingående pensionsskuld	9,7	8,4	9,7	8,4
Pensionsutbetalningar	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Nyintjänad pension	0,5	1,8	0,5	1,8
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,2	0,0	0,2	0,0
Förändring av löneskatten	0,0	0,3	0,0	0,3
Övrigt	-0,1	-0,2	-0,1	-0,2
Utgående pensionsskuld	9,7	9,7	9,7	9,7
Del av pensionsförpliktelse som tryggats genom försäkring	2,9	1,2	2,9	1,2
Överskottsmedel	2,9	2,2	2,9	2,2

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2017	2016	2017	2016
Aktualiseringsgrad %	99	99		
Övriga avsättningar				
Blomberg-Sjöåsen-Västerplana VA ek förening				
Götene Företagskooperativ	1,0	1,0	1,0	1,0
Beräknad skattekostnad på obeskattade reserver			15,3	10,9
Återställning Medeltidens Värld				0,9
Avsättning statlig infrastruktur E20 utbyggnad	46,2	46,1	46,2	46,1
Avvecklingskost Astra	0,0	0,5	0,0	0,5
Kittelgatan	21,9		21,9	
Summa övriga avsättningar	69,0	47,6	84,4	59,4
Summa avsättningar	78,7	57,3	94,0	69,1
Not 22 Långfristiga skulder				
<i>Ingående låneskuld</i>			198,1	210,9
Återläggning av årets beräknade amorteringar			13,7	13,0
Årets faktiska amorteringar			-17,3	-12,0
Lösen av lån			0,0	0,0
Nya lån			55,0	0,0
Beräknad amortering och lösen av lån 2017			-15,7	-13,7
<i>Utgående låneskuld</i>			233,8	198,2
Gatukostnadsersättning	4,1	3,4	4,1	3,4
Investeringsbidrag	11,8	9,5	11,8	9,5
Förutbetalda anslutningsavgifter			19,6	18,8
Summa långfristiga skulder	15,8	12,9	269,4	229,9
Not 23 Kortfristiga skulder				
Semesterlöneskuld	29,7	29,3	30,9	30,4
Leverantörsskulder	20,0	14,5	29,8	26,7
Kortfristig del av långfristiga lån			17,8	15,6
Pensionsutbetalning individuell del	17,4	16,1	17,4	16,1
Lagstadgade avgifter	10,0	10,0	10,8	10,7
Personalens källskatt	7,5	7,3	7,8	7,6
Skatteskuld	0,1	0,0	2,9	1,5
Förutbetald flyktingersättning		5,8	0,0	5,8
Övr upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21,4	30,8	20,5	33,0
Upplupna löner	3,5	4,4	3,6	4,6
Löneskatt pensionsutbetalningar individuella delen	4,2	3,9	4,2	3,9
Förutbetalda skatteintäkter	4,7	2,7	4,7	2,7
Upplupna räntekostnader			0,1	0,3
Pågående projekt	1,4	4,0	1,4	4,0
Förskott från kunder			1,1	1,2
Interimsposter Inköp o Faktura	32,6	22,6	40,2	28,3
Interimskonto kundreskontra	1,0	0,3	1,0	0,3
Summa	153,8	151,7	194,2	192,7

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2017	2016	2017	2016
Not 24 Ansvarsförbindelser				
Ingående ansvarsförbindelse	256,9	278,7	256,9	278,7
Pensionsutbetalningar	-10,8	-8,9	-10,8	-8,9
Nyintjänad pension	-2,3	-5,9	-2,3	-5,9
Ränte- och basbeloppsuppräknig	5,0	2,5	5,0	2,5
Förändring av löneskatten	-1,9	-4,3	-1,9	-4,3
Ändring av försäkringstekniska grunder	1,7	0,0	1,7	0,0
Övrigt	-1,6	-5,2	-1,6	-5,2
Utgående ansvarsförbindelse	247,0	256,9	247,0	256,9
Not 25 Borgensåtaganden, beviljad				
Egna hem				
Kommunalt ägda företag	295,0	295,0		
Riksbyggen Kooperativa Hyresrättsförening				
Götene Äldreheim	304,6	304,6		
Övriga åtaganden	1,3	1,3		
Summa	600,9	600,9		
Not 25 Borgensåtaganden, nyttjad				
Egna hem	0,0	0,0		
Kommunalt ägda företag	251,7	213,8		
Riksbyggen Kooperativa Hyresrättsförening				
Götene Äldreheim	189,3	191,3		
Övriga åtaganden	1,0	1,0		
Summa	442,0	406,1		

Götene kommun har i november 2000 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 274 kommuner som per 2016-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Götene kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2016-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 346 091 mnkr och totala tillgångar till 338 153 mnkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 336,7 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 329,8 mnkr.

Redovisningsprinciper

En viktig del för att leva upp till redovisningens uppgift, att utgöra ett relevant bedömnings- och beslutsunderlag, är att olika redovisningsprinciper redovisas på ett öppet och informativt sätt.

Den kommunala redovisningen regleras av Lagen om kommunal redovisning. Därutöver lämnar Rådet för kommunal redovisning rekommendationer för kommunsektorns redovisning.

Götene kommun bedriver även verksamhet genom i första hand aktiebolag, men också genom kommunalförbund.

För bolagens redovisning lämnar Redovisningsrådet samt Bokföringsnämnden rekommendationer, anvisningar samt

uttalanden. För kommunalförbund gäller Lagen om kommunal redovisning med vidhängande rekommendationer.

Götene kommun följer de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning. Nedan följer en kort beskrivning av några väsentliga principer som påverkar bokslut och redovisning.

I två punkter har Götene kommun valt att inte följa de yttrande som lämnas av Rådet för kommunal redovisning gällande statsbidrag.

- Vad det gäller statsbidraget för ökat bostadsbyggande, har Götene kommun valt att redovisa bidraget året efter utbetalning. Bedömningen är att syftet med bidraget inte hinner att infrias under året, eftersom bidraget kom först i slutet av november 2017. Det innebär att 0,4 mnkr flyttats över till 2018, medan bidrag på 0,8 mnkr, utbetalat 2016, ingår i redovisningen för 2017.
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer, för det tillfälliga statsbidrag för mottagning av flyktingar som kom hösten 2015, är att det som inte intäktsfördes under 2015 skulle intäktsredovisas under 2016. För Götene kommun ingår 7,4 mnkr av detta statsbidrag i redovisningen för år 2017 istället. Ytterligare 3,5 mnkr har använts som investeringsbidrag.

Redovisningsprincip har ändrats när det gäller medfinansiering statlig infrastruktur. När beslut togs 2014 om medfinansiering av E20 påbörjades upplösning över 25 år, till en årlig kostnad om 1,8 mnkr. År 2017 har extra upplösning gjorts för kvarvarande del med 38,8 mnkr.

I 2017 års kostnader ingår avsättning för kostnad i samband med avveckling av boende för ensamkommande barn och unga med 21,9 mnkr. Lokalerna användes till 2017-12-10 och hyresavtalet var till och 2024-03-31. Överenskommelse med hyresvärd som innebär att avtalet avslutas i förväg träffades i början av år 2018. Avsättningen är för kostnaden efter att boendet stängdes. Att avsättningen görs år 2017 innebär att kommunen matchar kostnaden med dygnersättning per ensamkommande barn/ungdom från Migrationsverket som ska täcka kommunens alla kostnader, inklusive avveckling.

Migrationsverket betalar ut ersättning för etablering och introduktion för nyanlända personer i form av schablonbelopp. Schablonbeloppet betalas ut under två års tid och ska täcka exempelvis bosättning, merkostnader i förskola och skola, utbildning i svenska för invandrare samt samhällsorientering, administration, ekonomiskt bistånd, tolk samt andra kommunala insatser för att underlätta etablering. På grund av det höga mottagandet som varit har starten på etablering i många fall startat senare, med följd att etablering kommer pågå längre än två år efter uppehållstillstånd. I bokslut 2017 är den del av schablonersättningen för 2017 som inte har förbrukats till tänkta ändamål, 5,9 mnkr, överförd till 2018.

Pensioner

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt "blandmodellen", vilket innebär att all pension som intjänats före år 1998 inte tas upp som avsättning, utan redovisas inklusive löneskatt som ansvarsförbindelse inom linjen. Kostnadsökningen 2005 är bokförd som en avsättning för partiell inlösen av pensioner med 4,3 mnkr och utbetalda till KPA. 2006 har ytterligare avsättning gjorts på samma sätt med 10,2 mnkr. Utbetalningar avseende pensionsförmåner som intjänats före år 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Pensionsförmåner intjänade från och med år 1998 redovisas, inklusive löneskatt, som en kostnad i resultaträkningen och en avsättning i balansräkningen. Från 2010 innehåller avsättningen även en beräkning av pensionsskulden för förtroendevalda politiker.

Kommunen har använt sig av Skandias prognos för att redovisa pensionsförpliktelseerna inom linjen per 31 december.

Avsättningar

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS17. Från 2010 är pensionsförpliktelser till förtroendevalda redovisade dels som avsättning och dels som ansvarsförbindelse.

Götene kommun fattade beslut 2014 om medfinansiering av utbyggnad av E20 på sträckan Vårgårda till länsgränsen mot Örebro. Avsättningen är på totalt 46,2 mnkr, inklusive indexering, och utbetalning planeras för åren 2019-2023. Bidraget har tidigare kostnadsförts med 1,8 mnkr per år. År 2017 kostnadsförs resterande del av medfinansieringsbidrag, vilket innebär en engångskostnad på 38,8 mnkr.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4:2.

Leasing

Kommunen har påbörjat en utredning om det finns några avtal i kommunen som kan klassificerats som finansiell leasing enligt rekommendation RKR 13:2. Utredningen är inte slutförd.

Värdering av anläggningstillgångar

För att en investering ska betraktas som anläggningstillgång krävs en varaktighet på minst 3 år samt ett värde på minst 0,1 mnkr.

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. Vid exploatering tar Götene kommun, ut gatukostnadsersättning från fastighetsägaren i samband med försäljning av tomt. Gatukostnadsersättningen beräknas till 57 procent av försäljningspriset, vilket grundats på en tidigare beräkning av faktiska kostnader.

Avskrivningar

Avskrivningar bestäms med ledning av tillgångarnas anskaffningsvärde och beräknad nyttjandeperiod. Avskrivningar görs från den tidpunkt investeringen tas i bruk och metoden är linjär avskrivning. Kommunen tillämpar den upparbetade rutinen för komponentavskrivning.

Avskrivningstiderna är följande:

Maskiner och inventarier	5-20 år
Fordon	5-10 år
Fastigheter	10-50 år
Gata/Park/Natur	5-50 år
IT/Bredband	3-20 år
Mark och förstärkningslager i gata	ingen avskrivning

Lånekostnader

Lånekostnader redovisas enligt huvudmetoden, vilket innebär att lånekostnaderna belastar resultatet för den period de hänför sig till.

Finansiella tillgångar

Som anläggningstillgång redovisas aktier och andelar samt långfristiga fordringar.

Sammanställd redovisning

Syftet med att upprätta sammanställda balans- och resultaträkning enligt rekommendation RKR 8:2 är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning oberoende av i vilken juridisk form verksamheten bedrivs.

Enligt RKR 8:2 redovisas den sammanställda redovisningen på samma plats i årsredovisningen som kommunens. Den gemensamma förvaltningsberättelsen omfattar kommunens och de av kommunen helägda bolagens verksamheter. Dessa bolag är: Götene Vatten & Värme AB, AB GöteneBostäder, Medeltidens Värld AB och Götene Industrier AB.

Den sammanställda redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att anskaffningskostnaden för aktier i dotterbolag har eliminerats mot dotterbolagens egna kapital.

I balansräkningen för sammanställd redovisning uppdelas de obeskattade reserverna i en del som redovisas som uppskjuten skatteskuld under rubriken Avsättningar, samt i en del som redovisas som Bundet eget kapital.

Omvärldsanalys

Skatteunderlagets utveckling och statens stöd avgör storleken på skatteintäkterna

Utvecklingen av skatteunderlaget i riket samt statens stöd till kommunerna är avgörande för hur stora intäkter kommunerna får.

Utjämningsystemet utjämnar för skillnader mellan kommunerna när det gäller skatteunderlag och opåverkbara kostnader. Oberoende av struktur och kommuninvånarnas beskattningsbara inkomster ska kommunerna ha samma förutsättningar att ge sina invånare kommunal service.

Skatteunderlaget är beroende av hur sysselsättningen i riket är. En ökad sysselsättningsgrad med fler arbetade timmar ger kommunerna större möjligheter att möta ökade behov och vice versa.

Sveriges kommuner och landsting (SKL)

I ekonomirapporten från oktober beskriver Sveriges kommuner och landsting (SKL) den positiva utveckling svensk ekonomi har haft under år 2017. Det är högkonjunktur, sysselsättningen och därmed det kommunala skatteunderlaget växer i relativt snabb takt och förväntas förbättras något ytterligare år 2018.

Under år 2017 har det varit tillväxt över större delen av världen, vilket är gynnsamt för Sveriges ekonomi som är relativt exportberoende.

Det står klart att kommunsektorn står inför stora verksamhetsmässiga och ekonomiska utmaningar.

Kostnadsökningarna kommer att tillta, samtidigt som intäkterna ökar långsammare. I bästa fall kan detta scenario skjutas fram något eller några år på grund av tillfälliga faktorer, men alla kalkyler pekar mot en utveckling som innebär svåra finansieringsproblem för kommunerna. Det är därför nödvändigt att redan nu ha ett starkt fokus på åtgärder som kan bromsa kostnadsutvecklingen. Det finns ingen enskild lösning utan det kommer krävas en rad åtgärder under lång tid.

Befolkningsutveckling

Götene kommuns befolkning minskade under 2017, efter tre år med ökande befolkning.

Vid årsskiftet bodde 13 242 personer i kommunen, vilket innebär att befolkningen minskat med 33 personer under året. Både flyttningsnetto och födelseöverskott har varit negativa under året.

Ur skattesynpunkt är befolkningen per den 1 november viktig. Den 1 november 2017 uppgick befolkningen till 13 217, vilket var en minskning med 127 personer jämfört med 1 november 2016. Det högre befolkningsantalet november 2016 har påverkat skatteintäkterna positivt år 2017. För 2018 kommer kommunens skatteintäkter baseras på invånarantalet 1 november 2017.

Sveriges folkmängd ökade med 125 089 personer och passerade därmed 10 miljoner invånare. Ökningen beror framförallt på att antalet invandrare varit fler än antalet utvandrare. Det har även varit ett födelseöverskott, vilket innebär att det föds fler barn än det dör personer.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen och lagen om kommunal redovisning ska det i budgeten anges finansiella mål samt riktlinjer och mål för verksamheten som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Därtill ska förvaltningsberättelsen i årsredovisningen innehålla en utvärdering av om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts. Det är varje kommuns uppgift att inom lagens ramverk finna formerna för sin tillämpning.

Götene kommun har under många år strävat i riktning mot en sund ekonomi och god ekonomisk hushållning. I praktiken innebär det ett systematiskt arbete med rambudget som fastställts av kommunfullmäktige. Under 2017 har en översyn av god ekonomisk hushållning för Götene kommun skett. De nya riktlinjerna gäller från 1 januari 2018.

Personalredovisning 2017

Inledning

Götene kommuns övergripande mål i medarbetarperspektivet är att vara en attraktiv arbetsgivare som skapar delaktighet och utveckling. Götene kommun vill på bästa sätt ta till vara medarbetarnas kompetens och använda den för att stödja mötet med kommunens medborgare. Medarbetarna ska alltid ha Götene kommuns medborgares bästa som ledstjärna och bemöta medborgarna med respekt och värdighet. Personalredovisningen 2017 avser att ge en kort beskrivning och ett antal fakta kring kommunens personal och personalarbete. Siffrorna inom parentes avser år 2016.

Vår personal

Antalet anställda har ökat med 17 (54) personer. Antalet tillsvidareanställda har ökat med 8 (24) personer och antalet vikarier har ökat med 9 (30) personer. Detta motsvarar en total ökning av personalstyrkan med 1,6 % (5,2 %). Socialnämnden är den enda nämnden som har ökat antalet anställda. Det är antalet vikarier som har ökat medan antalet tillsvidareanställda har minskat. Minskningen av antalet tillsvidareanställda beror på att antalet ensamkommande barn minskade snabbt eftersom asylboendena i kommunen stängdes på kort tid. Flera boenden för ensamkommande barn stängdes som en följd av detta och personal har förflyttats till andra verksamheter inom och utom socialnämndens verksamhet. Ökningen av visstidsanställda inom socialnämnden beror på att antalet extratjänster i kommunen har ökat till cirka 45, vilket syns i statistiken på antalet som arbetar visstid. Extratjänster är en arbetsmarknadsåtgärd riktad mot långtidsarbetslösa och nyanlända, finansierad av Arbetsförmedlingen. Inom barn- och utbildningsnämnden har antalet tillsvidareanställda ökat medan andelen visstidsanställda minskat. Det är främst vikariepoolen som har utökat sin verksamhet med tillsvidareanställda. Totalt sett har barn- och utbildningsnämnden minskat antalet anställda marginellt. Andelen visstidsanställda är 13,3 % (12,7 %) av samtliga månadsavlönade, vilket är en ökning i jämförelse med föregående år. Ökningen beror på antalet extratjänster som har tillkommit successivt under året.

Tabell: Antalet anställda per nämnd

	2017				2016			
	Tillsvidare	Visstid	Totalt	Andel %	Tillsvidare	Visstid	Totalt	Andel %
Barn- och utbildningsnämnd	368	42	410	37%	340	75	415	37%
Socialnämnd	516	96	612	55%	536	58	594	55%
Kommunstyrelsen	81	10	91	8%	81	6	87	8%
	965	148	1 113	100%	957	139	1 096	100%

Personalkostnad

Tabell: Personalkostnad

	2017	2016	2015
Personalkostnad (mnkr)	501,8	493,8	441,5
Förändring %	1,6	11,8	5,5

Personalkostnad inklusive sociala avgifter och pensionskostnader har ökat med 1,6 % (11,8 %) jämfört med år 2016. Personalkostnadsökningen beror bland annat på ökningen av antalet anställda samt löneöversyn 2017. Lärarlönelyftet, som innebar att cirka två tredjedelar av alla lärare fick ett lönelyft från och med juli månad 2016 fortsatte även under 2017 och finansieras via statsbidrag. Totalkostnad för lärarlönelyftet 2017 var cirka 3 mnkr.

Semesterlöneskuld

Tabell: Semesterlöneskuld

	2017	2016	2015
Semesterlöneskuld (mnkr)	29,7	29,2	26,0
Förändring i procent	1,7	12,3	2,0

Semesterlöneskulden har ökat med 0,5 mnkr, vilket motsvarar en ökning med 1,7 % (12,3 %). Skulden består av sparade semesterdagar, ej uttagna uppehållsdagar, intjänade feriedagar, kvarstående semesterdagar BEA samt ännu ej utbetald ersättning för övertid. Antalet sparade dagar har minskat något och uppgår till 16 775 (17 730) dagar eller motsvarande 15,1 (16,2) dagar per månadsanställd. Antalet sparade semesterdagar 12 100 (12 186) har minskat något per anställd med semester tjänst och är nu 13,5 dagar per månadsanställd.

Den okompenserade övertiden har minskat något bland månadsanställda med semester tjänst i jämförelse med föregående år. Den okompenserade tiden för uppehållsanställda har ökat medan den har minskat för ferieanställda.

Personalstatistik

Tabell: Personalstatistik

	2017	2016	2015
Månadsavlönad personal			
Medelålder	44,5	44,2	44,4
Genomsnittlig tjänstgöringsgrad	92,3%	91,9%	91,6%
Medellön totalt	28 763	27 983	26 835
- kvinnor	28 520	27 749	26 576
- män	30 200	29 439	28 493
Personalomsättning tillsvidare	14,8%	11,9%	9,4%
varav pension/sjukersättning	2,4%	2,0%	1,8%

Medelåldern har ökat något och är nu 44,5 (44,2) år.

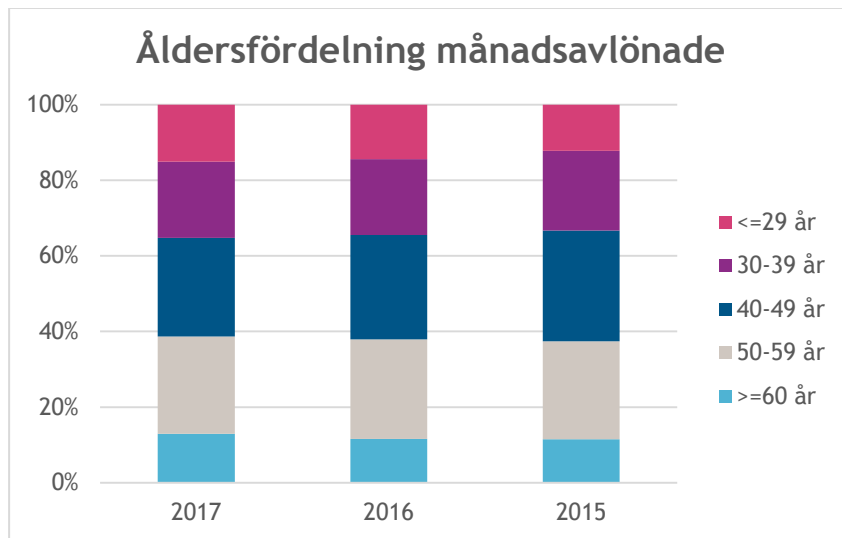
Den genomsnittliga sysselsättningsgraden har ökat och är nu 92,3 % (91,9 %). Sysselsättningsgraden har ökat bland män men är oförändrad bland kvinnor. Kvinnors sysselsättningsgrad är nu 91,8 % (91,8 %) och männen sysselsättningsgrad är 94,7 % (92,7 %). 65,3 % (64,3 %) av kvinnorna är anställda på heltid och motsvarande siffra för männen är 78,5 % (73,8 %). Andelen som är anställda på heltid har ökat bland såväl kvinnor som män, men ökningen bland männen är betydligt större än bland kvinnor. Ökningen av sysselsättningsgraden kan vara en effekt av timbanksmodellen inom äldre- och handikappomsorg, vilken möjliggör en högre sysselsättningsgrad. Vidare är heltidsanställningar eftersträvarvärt för att möta kommunens rekryteringsbehov.

Löneskillnaden mellan kvinnor och män är 94,4 % (94,3 %), vilket är en marginell minskning av löneskillnaden mellan kvinnor och män i jämförelse med föregående år (medellön för kvinnor/medellön för män).

Personalomsättningen har varit 14,8 % (11,9 %), vilket är en ökning från föregående år. En mindre del av personalomsättningen är pensionsavgångar 2,4 % (2,0 %), vilka ökat något i jämförelse med föregående år. Detta är en förklaring till förändringen i åldersstruktur. Personalomsättningen har varit störst i grupperna lärare, förskollärare, undersköterskor, stödassistenter och socialsekreterare. En viss rörlighet har även förekommit bland chefer, boendestödjare och personliga assistenter. Den största personalomsättningen finns inom sektor omsorg med 17,4 %, följt av sektor barn och utbildning med 11,7 %.

Andelen män anställda i kommunen är nu 17 % (16 %) av alla månadsavlönade vilket är en ökning i jämförelse med föregående år.

Diagram 1: Åldersfördelning

Andelen äldre arbetstagare i kommunen (60 år eller äldre) har ökat något jämfört med föregående år och är nu 12,9 % (11,6 %). Andelen yngre (under 29 år) har ökat och är nu 15,1 % (14,4 %).

Andelen anställda som är yngre än 50 år är 61,3 % (62,1 %), vilket är en minskning jämfört med föregående år.

Årsarbetare mm

	2017	2016	2015
Antal årsarbetare 31 dec tillsvidareanställda	892	886	857
Antal personer 31 dec	1113	1096	1042
varav:			
- tillsvidareanställda	965	957	933
- visstidsanställda med månadslön	148	139	109
- heltid	67%	66%	65%
- deltid	33%	34%	35%
- kvinnor	83%	84%	85%
- män	17%	16%	15%

Årsarbetare är ett mått som innebär att den sammanlagda sysselsättningsgraden omräknas för alla anställda till heltid. Antalet tillsvidareanställda årsarbetare uppgår till 892 vilket är en ökning med 6 årsarbetare sedan föregående år. Antalet årsarbetare har ökat med 0,7 % (3,4 %) jämfört med i fjol. Ökningen av antalet anställda och årsarbetare har avstannat något eftersom interna förflyttningar har genomförts på grund av övertalighet då boenden för ensamkommande barn har stängts. Under året har kommunen använt timanställda motsvarande ca 77 (77) årsarbetare. I denna siffra ingår semestervikarier, som i enlighet med kollektivavtalet anställs med lön per arbetad timme.

Pensioner

Tabell: Pensioner

	2017	2016	2015
Pensionskostnad (mnkr)	40,8	39,7	33,6
Pensionsåtaganden (mnkr)	256,6	266,5	278,0

Pensionskostnaderna inkluderar följande poster:

- Pensionsutbetalningar enligt avtal tidigare än 1998
- Individuell del enligt avtal från och med 1998
- Garantipension/särskild ålderspension med mera
- Försäkringsavgifter
- Förvaltningsavgifter
- Skuldförändringar
- Särskild löneskatt på pensioner

Pensionsåtaganden består av:

- Ansvarsförbindelse
- Pensionsavsättning

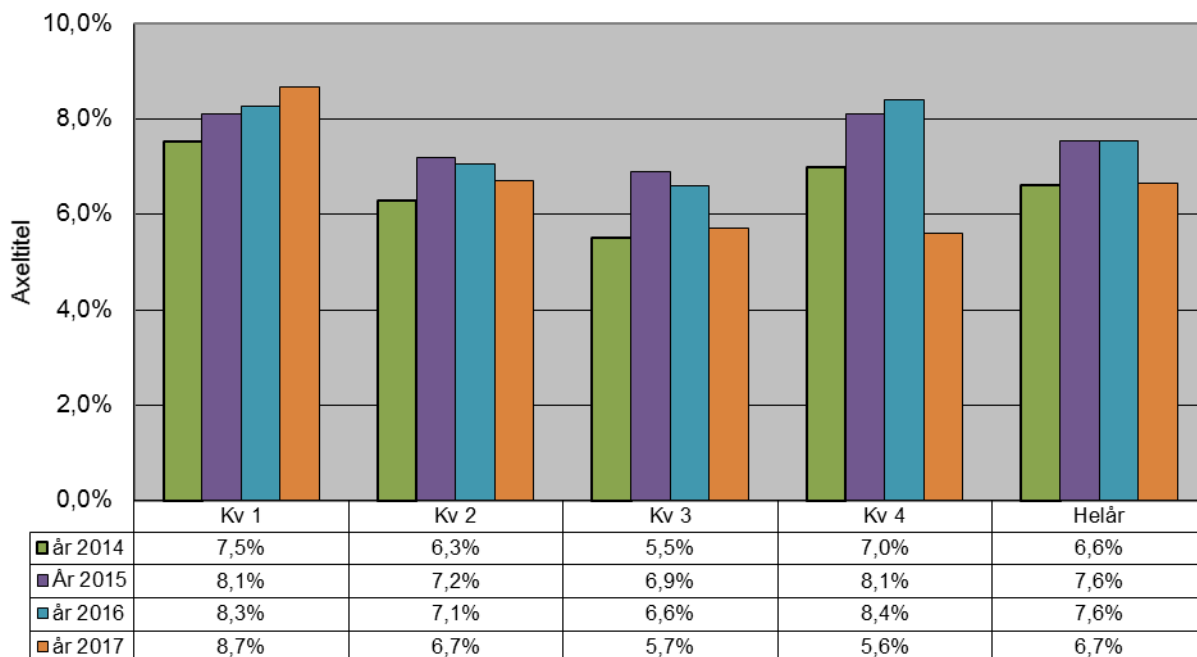
Sjukfrånvaro

Tabell: Sjukfrånvaro %

År	2017	2016	2015
	6,7	7,6	7,6

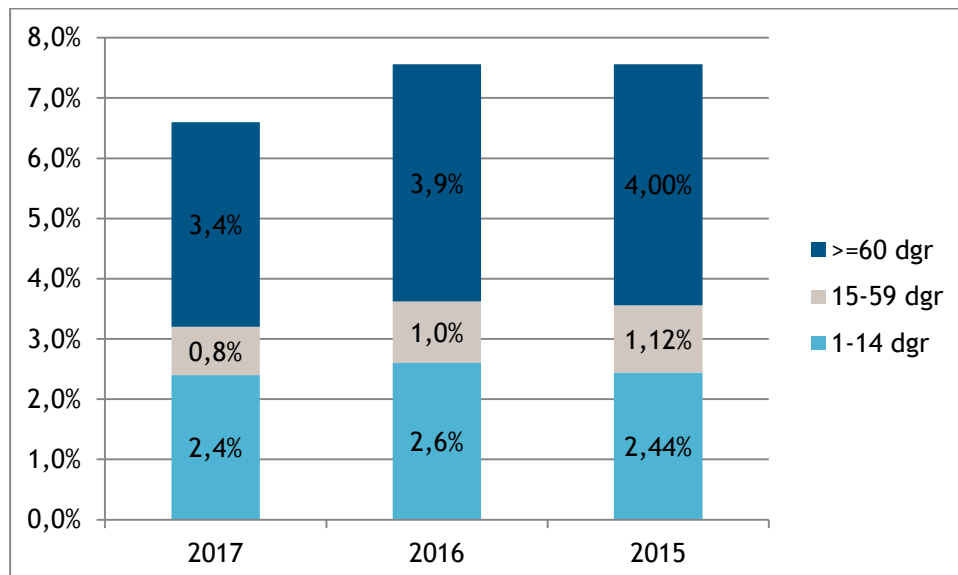
I nedanstående diagram visas sjukfrånvarons utveckling från 2014 och framåt. Sjukfrånvaron ökade fram till 2015, stabiliserades 2016 på samma nivå som 2015 men har nu börjat sjunka och är nu 6,7 % (7,6 %). Inom sektor Omsorg har sjukfrånvaron minskat inom såväl äldreomsorgen som funktionshinderområdet. Sjukfrånvaron totalt har minskat även inom sektor Barn och utbildning. Sjukfrånvaron inom förskolan har dock ökat medan grundskolan minskat sin sjukfrånvaro i jämförelse med föregående år. Sjukfrånvaron har under 2017 ökat inom kommunstyrelsens ansvarsområde.

Total sjukfrånvaro

I nedanstående diagram visas sjukfrånvaron uppdelad efter antal dagar på sjukfrånvaron. Korttidsfrånvaron har minskat något, 2,4 % (2,6 %) jämfört med föregående år. Sjukfrånvaron i intervallet 15-59 dagar och den långa sjukfrånvaron ≥ 60 dagar har också minskat, 0,8 % (1,0 %) respektive 3,4 % (3,9 %)

Diagram: Sjukfrånvaron per intervall

Tabell: Sjukfrånvaro i % per intervall

År	2017		2016		2015	
	%	Andel av total %	%	Andel av total %	%	Andel av total %
1-14 dgr	2,4	36	2,6	34	2,4	32
15-59 dgr	0,8	12	1,0	14	1,1	15
≥ 60 dgr	3,4	52	3,9	52	4,0	53
Totalt	6,7	100	7,6	100	7,6	100

Sjukfrånvaro överstigande 59 dagar

Antalet anställda med längre sjukskrivningar är nu 38 (63) personer, vilket är en minskning sedan föregående år. Av dessa har antalet personer med hel sjukskrivning minskat från 43 till 27 personer medan antalet med partiell sjukskrivning har minskat från 20 till 11 personer.

Den psykiska ohälsan var förra året drygt hälften av de långa sjukskrivningarna. 2017 minskade den psykiska ohälsan och ligger nu på hälften av de långa sjukskrivningarna.

Antal personer med hel eller partiell sjukfrånvaro ≥ 60 dagar, mätdatum 31 december respektive år	2017	2016	2015
Helt sjukskrivna inkl rehabersättning	27	43	41
Partiellt sjukskrivna	11	20	22
Summa	38	63	63

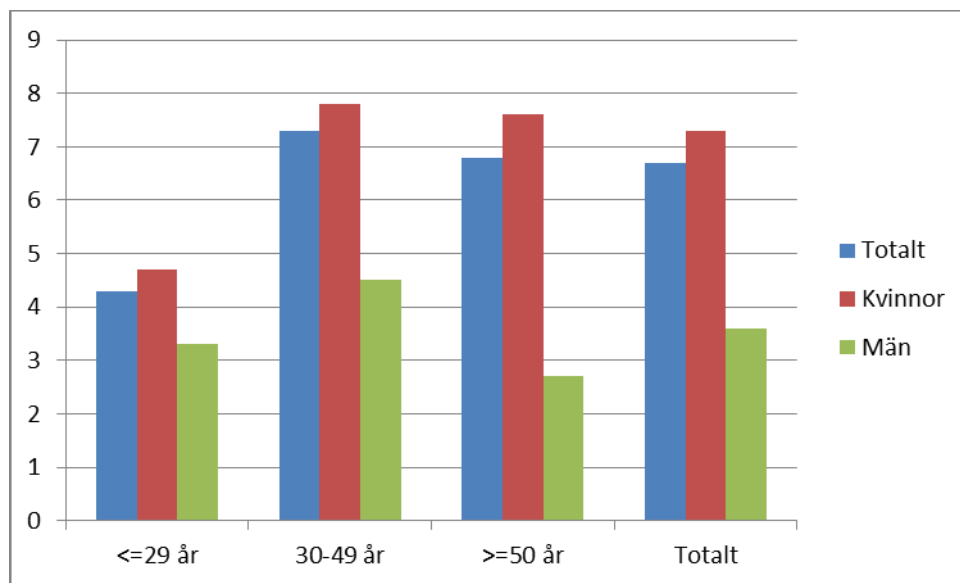
Sjukfrånvaro per kön och ålder

Sjuktalen visar totalt en minskad total sjukfrånvaro bland såväl kvinnor som män i samtliga åldersintervall. Kvinnorna har minskat sin sjukfrånvaro i grupperna från 30 år och uppåt medan de har ökat sin sjukfrånvaro något i åldersgruppen ≤29 år i jämförelse med föregående år. Männerna har minskat sin sjukfrånvaro främst i åldersgruppen ≤29 år och ≥50 år i jämförelse med föregående år. I åldersgruppen 30-49 år har männen ökat sin sjukfrånvaro något.

Tabell: Sjukfrånvaro per ålder och kön (%)

Sjukfrånvaro %	2017			2016			2015		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
≤ 29 år	4,3	4,7	3,3	4,4	4,4	4,2	3,7	4,0	2,6
30-49 år	7,3	7,8	4,5	8,3	9,1	4,3	7,8	8,4	4,7
≥ 50 år	6,8	7,6	2,7	7,9	8,5	4,3	8,6	9,3	4,3
Totalt	6,7	7,3	3,6	7,6	8,2	4,3	7,6	8,2	4,1

Diagram: Sjukfrånvaro 2017 – jämförelse i åldersintervall och kön

Enligt statistik från Försäkringskassan har sjukfrånvaron ökat bland kvinnor inom framförallt yrkesområdet vård och omsorg. Det är ett område som upptar största delen av Götene kommuns verksamhet. De yrkesområden med lägre sjukfrånvaro, som exempelvis tekniskt arbete samt gymnasieskola, finns inte representerade i kommunen utan endast de grupper där sjukfrånvaron är som högst, det vill säga kvinnodominerade grupper inom vård, omsorg och skolan (förskolan). Detta måste beaktas när jämförelse sker med övriga kommuner avseende den totala sjukfrånvaron.

Arbetet med sjukskrivningar och rehabilitering fortgår. Det är viktigt att fortsätta arbeta aktivt med rehabiliteringsprocessen för att snabbt kunna arbeta konstruktivt omkring en sjukskriven medarbetare med hjälp av företagshälsovård, Försäkringskassan, närhälsa samt eventuellt Arbetsförmedling. Under 2016 ändrade Försäkringskassan sina regler för utbetalning av sjukpenning, vilket innebär att den anställde måste ansöka om och Försäkringskassan fatta beslut om varje ny period i sjukskrivningen. Försäkringskassan har under 2017 även blivit mer restriktiv att bevilja sjukpenning från dag 15. Vidare har Försäkringskassan i högre utsträckning börjat dra in sjukpenningen för anställda med motiveringen att medarbetaren har arbetsförmåga till ett normalt förekommande arbete på arbetsmarknaden. Detta ställer krav på Götene kommun som arbetsgivare. Cheferna har fått upprepade genomgångar av Försäkringskassans nya regler i samband med chefsmöten.

Personalenheten och Försäkringskassan har under året besökt arbetsplatser i samband med APT-möten och informerat om vad som gäller vid sjukfrånvaro. En liten broschyr har tagits fram, "Om du blir sjuk", som har delats ut till alla anställda. I broschyren står det vad som kommer att hända om man blir sjuk.

I samverkan med företagshälsovården erbjuds medarbetare vid sjukfrånvaro hälsosamtal när chef bedömer att detta kan vara ett stöd för såväl medarbetare som chef vid till exempel oklar eller återkommande sjukfrånvaro. Med hjälp av hälsosamtalen kan rätt åtgärder sättas in, med mål att minska frånvaron/ohälsa.

På flera arbetsplatser har hälsoanalyser genomförts i samverkan med företagshälsovården, i syfte att ge chefen åtgärdsförslag som ger ökade förutsättningar för att arbetsledare och personal ska trivas samt att kostnader för arbetsskador/ohälsa minimeras. Försäkringskassan och företagshälsovård har varit i samtliga sektors ledningsgrupper för att informera om rehabkedjan och samarbetet med företagshälsovård avseende hälsosamtal vid sjukskrivning och hälsoanalyser på några arbetsplatser.

Många av kommunens chefer samt personalenheten har deltagit på en utbildningsdag inom ramen för projektet Hållbart Yrkesliv i Skara. Dagens tema var "Ja till arbetsglädje" och föreläsare var Christina Stielli, som är en välkänd talare och författare kring arbetsglädje, lycka och utveckling. Syftet med projektet Hållbart Yrkesliv är att minska sjukfrånvaron. Götene deltar endast i kompetensutvecklingsdelen eftersom våra vårdcentraler inte ingår i projektet.

Försäkringskassan fick via Samordningsförbundet extra resurser för ytterligare samarbete med Götene kommun i syfte att sänka sjukfrånvaron. En samverkansstruktur mellan oss ska byggas som kan fungera över tid där också de båda vårdcentralerna i Götene ingår.

Götene kommun har tidigare tagit initiativ till ett rehabiliteringsnätverk med kringliggande kommuner, Försäkringskassan och Arbetsförmedling. Syftet med nätverket är ge möjlighet till dialog, diskussion och erfarenhetsutbyte vad det gäller rehabiliteringsområdet. Det finns ett stort intresse för nätverkets verksamhet och det utökas med fler deltagare.

Attraktiv arbetsgivare och personalarbete

Götene kommuns mål är att vara en attraktiv arbetsgivare. Det finns många olika delar att arbeta med för att utveckla kommunens attraktivitet som arbetsgivare. Cheferna har fått i uppdrag att arbeta vidare med Medarbetar- och ledningsstrategin och För-Dig-perspektivet i sina arbetsgrupper.

Götene kommun har under året haft studenter i kommunen som har gjort sina examensarbeten i kommunen. Representanter från kommunen deltog återigen på höstens Exjobbexpo på Högskolan i Skövde i syfte att värva nya studenter som vill göra sitt examensarbete i kommunen under vårterminen 2018.

Götene kommun har under året deltagit på flera olika rekryteringsmässor och arbetsmarknadsdagar i syfte att marknadsföra kommunen som en attraktiv arbetsgivare. Ett presentationsmaterial, "Arbeta i Götene kommun", har tagits fram som vi kan ha med oss i olika marknadsföringssammanhang. Vi försöker under dessa mässor knyta kontakter med studenter som i framtiden kanske vill börja arbeta hos oss.

Under året har arbetet med att använda den arbetsmarknadspolitiska åtgärden extratjänster tagit fart.

För verksamheten innebär en medarbetare på extratjänst att tid kan frigöras för att utföra grunduppdraget samtidigt som det ger en lugnare och bättre arbetsmiljö och förhoppningsvis på sikt en minskad sjukfrånvaro hos ordinarie personal.

Under året har två introduktionsdagar genomförts, en på våren och en på hösten. Cirka 80 nyanställda deltog under dessa dagar. Introduktionsdagen på hösten avslutades med lunch på Kinnekullegården och en rundtur med buss i kommunen.

Under hösten uppstod en arbetsbristsituation på grund av stängning av det kvarvarande boendet för ensamkommande barn. Cirka 20 medarbetare blev övertaliga och samtliga medarbetare fick erbjudande om en ny placering.

Chefsutveckling

Årets chefsdagar genomfördes i januari. Första dagen handlade om verksamhetsutvecklande lönesättning och andra dagen om kommunikativt ledarskap. Dagarna genomfördes i samverkan med externa konsulter.

En fördjupad utbildning i Kommunikativt ledarskap har tagits fram i samverkan med Högskolan i Skövde. För den chef som så önskar kan utbildningen ge 15 högskolepoäng. Utbildningen omfattar delarna information och kommunikation, dialog som teknik, mötesteknik, retorik, presentationsteknik, konflikthantering samt olika typer av svåra samtal. Utbildningen kommer att pågå under fyra terminer med två dagar per termin och de två första dagarna genomfördes under hösten.

Partsgemensamma samverkansutbildningar med samtliga samverkansgrupper har genomförts och arbetet med utveckling av den lokala samverkan fortsätter nu i de enskilda samverkansgrupperna.

Kommunerna i Västra Skaraborg har startat ännu en omgång Framtida ledare, den gemensamma utbildningen för tänkbara chefer. Utbildningen har pågått under hösten och fortsätter våren 2018. Deltagarna från Götene kommer från äldreomsorg, IFO, förskola och grundskola.

Ett introduktionsprogram för nya chefer startade under hösten. Utbildningen är planerad till tre dagar under hösten och tre dagar under våren.

Friskvård/Hälsoarbete

Under året har olika insatser gjorts för att främja personalens hälsa. Götene kommun arrangerade en bussresa till Våruset i Vänersborg, vilket var ett uppskattat inslag under våren. Cirka 30 kommunanställda åkte med till Våruset för att springa och umgås under trevliga former.

En personalfest med vintertema genomfördes i februari. Totalt deltog ca 560 medarbetare. Personalfesten var mycket uppskattad av personalen!

En temavecka "Träningsglädje" genomfördes i slutet av april. Veckan inleddes med en föreläsning om träning, hälsa och motivation med Annika Sjöo, känd från bland annat Let´s dance. Cirka 80 medarbetare lyssnade på föreläsningen. Under veckan fanns möjlighet att prova på olika typer av gruppträning. Tyvärr var det inte så många som deltog på de olika gruppträningspassen. En cykeltur på Kinnekulle genomfördes i strålände solsken i början av juni. Cirka 30 medarbetare deltog och fick ta del av olika tävlingsmoment och njuta av en picknick i det gröna.

I augusti bjöds Christina Stielli in för att föreläsa om arbetsglädje och medarbetarskap för kommunens samtliga medarbetare.

Kommunen har en anställd massör som personalen kan boka kostnadsfritt utanför arbetstid. Motionsbidraget till våra anställda har även funnits under 2017, men använts av ett mindre antal personer jämfört med 2016.

Företagshälsovård

I det nya avtalet med företagshälsovården har fem timmar per vecka köpts för att användas till förebyggande och hälsofrämjande arbete ute i verksamheterna. Timmarna har under året använts till att bygga klart en struktur för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Gemensamma genomgångar med enhetschefer har genomförts med företagshälsovården kring det systematiska arbetsmiljöarbetet samt implementering av detta i samverkanssystemet.

Under hösten intensifierades arbetet med att sänka sjukfrånvaron genom att medarbetare kunde erbjudas hälsosamtal samt att arbetsplatser kunde göra en hälsoanalys inom ramen för de fem timmarna. Dessa aktiviteter har bidraget till att sjukfrånvaron har minskat, se ovan.

I övrigt har företagshälsovården anlåtats för bland annat stödsamtal till medarbetare som haft behov, arbetsmiljökartläggningar, arbetsförmågebedömningar och karriärväxling.

Framtiden

Vi måste som arbetsgivare fortsätta arbeta strategiskt för att attrahera arbetskraften vi behöver och samtidigt behålla och utveckla den personal vi har anställt. Ett arbete pågår för att ta fram en personal- och kompetensförsörjningsplan som visar på ett nuläge och kommande rekryteringsbehov. Planen ska också innehålla aktiviteter i syfte att sätta Götene på kartan för presumtiva medarbetare som idag studerar på högskolor/universitet. På uppdrag av kommuncheferna har ett samarbete inletts mellan kommunerna i Skaraborg i syfte att utveckla en gemensam handlingsplan för kompetensförsörjning i Skaraborg.

Fler måste få arbeta mer om de önskar. Kommunals avtal 2016 innebär att alla arbetsgivare ska med utgångspunkt från verksamhetens behov och resurser ha en plan för hur andelen medarbetare som arbetar heltid ska öka. Målsättningen är att tillsvidareanställning på heltid ska vara det normala vid nyanställning och att redan anställda medarbetare i högre utsträckning ska arbeta heltid. Planen för Götene kommun har tagits fram och utgör en utgångspunkt för det fortsatta arbetet. Om en större andel av de anställda arbetar heltid så behöver inte lika många nya medarbetare rekryteras.

Sjukfrånvaron har under året minskat och arbetet med att minska sjukfrånvaron ytterligare ska fortsätta. Detta innebär att vi måste fortsätta arbeta aktivt med såväl långtidssjukskrivna som inflödet av sjukskrivningar. Kan vi få tillbaka fler sjukskrivna i arbete bidrar det till att inte lika många nya medarbetare behöver rekryteras.

Inom löneområdet är de offentliganställdas lönenivåer fortsatt en utmaning att hantera då kommunen får konkurrera om den kvalificerade arbetskraften med såväl de större kommunerna som privata sektorn. Ska vi konkurrera med marknadsmässiga löner inom olika områden, påverkar det lönepolitiken i stort.

Miljöredovisning

Miljöredovisningen sammanställs för att åskådliggöra några viktiga miljöinriktade insatser under verksamhetsåret i Götene kommun. Götene kommuns insatser utgår i dagsläget från kommunens antagna energi- och klimatplan. Götene kommun har under 2017 inlett arbetet med att utarbeta ett klimat- och miljöpolitiskt program.

Kommunalt naturreservat Björkkullasand

Björkkullasand är tänkt att bli Götene första kommunala naturreservat. Under 2017 har den remiss som skickades ut 2016 bearbetats och de synpunkter som lyfts av remissinstanserna tagits med i handlingarna. Frågan om huruvida även friluftslivets värden ska vara viktiga i reservatet, vid sidan av området naturvärden, har lyfts till politiken som ställt sig positiva. Detta har lett till en revidering av föreslagna föreskrifter så att möjligheten finns för att anlägga friluftsanordningar som exempel vandringsled. Dialog har skett med Länsstyrelsen för att utreda möjligheterna till samarbete i hela Natura2000 Varaskogen där Björkkullasand ingår. En viktig fråga har varit hur den väg som går ut till Björkkullasand ska få en långsiktig förvaltning. En ansökan om förrättning och bildande av gemensamhetsanläggning har därför lämnats in till Lantmäteriet. Reservatsbildningen kommer inte att vänta på att den långdragna processen ska bli klar, utan handlingarna är inlämnade till politiken för beslut om bildande under våren 2018.

Lokala naturvårdssatsningar LONA

Under 2017 har verksamhetsinsatser skett för att färdigställa två olika lokala naturvårdsprojekt (LONA).

Projekt Miljömål i naturen (MINA), som inleddes under 2016, invigde återstående fem miljömålsstationer under våren 2017. Totalt tolv miljömålsstationer finns därmed utplacerade i Götene kommun. Projektet syftar till att göra miljö kvalitetsmålen kända för allmänheten och ge en upplevelse av vad de innebär. Projekt MINA avslutas under 2018.

LONA-projekt Tätortsnära skogar i Götene till grön oas har fortlöpt under 2017 och de kvarvarande momenten så som skötselplan, friluftsanläggningar och en föreläsning om hyggesfritt skogsbruk har avklarats. Kvar till 2018 är invigningen och slutredovisningen för Länsstyrelsen.

Invasiva arter

En invasiv art är en art som införts till områden utanför sitt ursprungliga utbredningsområde och som genom en aggressiv spridning skadar ekosystemet. Förutom att inhemska arter kan konkurreras ut kan de åstadkomma ekonomisk skada eller påverka hälsan hos människor och djur. Förutom att bekämpa jättelokan har även de två arterna parkslide och jätteslide krävt större insatser under 2017. Båda dessa arter har förmågan att orsaka stora skador på infrastruktur och byggnader. Bekämpningsinsatser har genomförts både i Källby och Götene tätorter. Dessutom har kommunen påbörjat ett par försök i hur den bäst kan bekämpas.

Energieffektivisering

Under 2017 har fortsatta insatser för energieffektivisering inom kommunens verksamheter skett bland annat genom ventilations- och belysningsåtgärder i Ljungsbackenskolan, dels ett påbörjat belysningsbyte på Prästgårdsskolan. Utbyte av utomhusbelysning till LED-baserad teknik pågår längs kommunens gator och kring fastigheterna. Under året var det särskilt i Hällekis och i delar av Götene tätort som dessa byten skedde.

Energi- och klimatrådgivning

2017 etablerades ett samarbete mellan fem kommuner efter förändrade regler för finansiering för energi- och klimatrådgivningen vilket innebär minder resurser per kommun. Samverkan med näringslivsansvarig genom nyhetsbrev till företag, företagslunch, medverkan på nyföretagarmässan och industrinatten har lett till flera företagsbesök. Deltagande har även skett på bygglovskväll. Rådgivning till privatpersoner har skett via mail och telefon.

Projektet "klimatsmart familj" som drevs via Facebook var ett nytt sätt att med små resurser nå ut till många med energirådgivning och beteendefrågor. Insatsprojekt solenergi genomförde öppet hus och föreläsning i Götene. Båda projekten genererade ett tiotal artiklar och två inslag i lokalradion.

Kommunens medverkan i några viktiga mellanregionala miljöinsatser

Projekt Life+ Vänern

Life+ Vänern syfte är att restaurera igenväxande strandängar, betesmarker och fågelskär runt Vänern inom olika Natura 2000 områden. Projektet startade 2015 och pågår fram till och med 2018 och drivs av länsstyrelserna i Värmland och Västra Götaland i samverkan med berörda kommuner. Under 2017 röjdes uppväxande sly och buskar på fågelöarna och i Varaskogen inom Götene kommun. Detta för att återskapa goda miljöer för kolonihäckande fågelarter som t.ex. fiskmås, skratmås, fisktärna och silvertärna. En långsiktig skötselplan kommer fastställas under hösten 2018 för dessa Natura 2000 områden som sedan ska skötas av Länsstyrelsen. Slutseminariet för Life projektet sker i september 2018.

Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle

Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle är en ideell förening som arbetar för att hitta lokala lösningar på globala utmaningar. Verksamheten ska leda till att fler människor och organisationer arbetar för ett hållbart samhälle och bidrar till FN:s globala hållbarhetsmål - Agenda 2030.

Under 2017 fokuserade föreningen på att skapa ökad stolthet för biosfärområdet. Arbetet har bland annat bestått av att synliggöra hållbara aktiviteter och koppla ihop dem med biosfärutnämningen. Näringslivet har under året varit en prioriterad målgrupp och föreningen har fått flera nya företagsmedlemmar.

Under året startade projektet #Här finns liv upp. Projektet ska inspirera, lyfta och levandegöra det engagerade arbetet för hållbar utveckling som olika aktörer genomför i biosfärområdet. Bland annat ingår en utställning med spelapp i projektet, workshops om hållbarhet och andra aktiviteter.

Skolklasser i Götene kommun deltog i den årliga biosfärutmaningen. Utmaningen handlade om att samla skräp i skolans närområde och sedan bygga ett djur av det. Klassen skulle också hitta på ett nytt ord för skräp, när skräpet inte längre är skräp. Juryn utsåg årskurs fyra i Hällekis skola som vinnare. De hade byggt en hjort av skräpet de hittade och kom även på ordet skräp, som står för både skräp och återvinning. Som vinst fick klassen ett studiebesök på återvinningscentralen.

Götene kommuns politiska plan och program för verksamheten

Kommunala politiska planer och program är styrdokument som är antagna av kommunfullmäktige. Planerna och programmen beskriver vad som ska uppnås under den period planen/programmet gäller, oftast fyra till sex år.

Aktuella planer och program:

Avfallsplan	2016-2026
Barn- och ungdomsdemokratiplan	2014-2020
Biblioteksplan	2016-2020
Bostadsförsörjningsplan	2013-2020
Drogpolitisk plan	2015-2020
Energi- och klimatplan	2012-2016
Framtidsplanen del I och del II	2009-2020
Fritidsplan	2013-2015
Fördjupad översiktsplan för Kinnekulle	2014-2030
Grönstrukturplan för tätortsnära skogar och grönytor	2014-2018
Kultur- och biblioteksplan (<i>kulturdel förlängd i avvaktan på ny</i>)	2010-
Näringslivsplan	2010-2015
Plan för funktionshindersonrådet	2010-2017
Plan för kommunal borgen	2011-
Plan för pedagogisk omsorg	2014-2018
Plan för stödjande och förebyggande arbete för barn, ungdomar och vuxna	2012-2017
Politiskt program för internationellt arbete	2015-2020
Trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst	2016-2019
Turismplan	2010-2015
Vindkraftsplan - Fördjupad översiktsplan	2008-2016
Väg- och infrastrukturplan	2010-2015
Äldreomsorgsplan	2010-2017

Nämndredovisning

Kommunfullmäktiges verkställande organ är kommunstyrelsen, barn och utbildningsnämnden, socialnämnden samt miljö- och bygglovsnämnden. Miljö- och bygglovsnämnden är endast myndighetsnämnd utan ekonomiskt ansvar. Det ekonomiska ansvaret för myndighetsnämnden ligger under kommunstyrelsen.

Tillsammans med Skara har Götene kommun även nämnden för Service och Teknik, som Skara kommun är huvudman för.

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg är en gemensam nämnd med Falköping, Tidaholm och Skara där Falköping är huvudman.

Driftredovisning

(mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunfullmäktige	-2,0	-1,8	0,2
Revisionsnämnd	-0,9	-0,9	0,0
Överförmyndare	-1,1	-1,3	-0,2
Kommunstyrelse	-84,1	-75,0	9,1
Barn- och utbildningsnämnd	-313,8	-318,0	-4,2
Socialnämnd	-266,5	-270,6	-4,1
Nämnd för service och teknik	-20,2	-19,3	0,9
Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg	-9,5	-9,4	0,1
Nämndsnetto	-698,1	-696,3	1,8
Personalkostnadsökning 2017	-1,5	0,0	1,5
Pensionskostnader	-15,4	-17,0	-1,6
Medfinansiering E20	-1,8	-40,6	-38,8
Övrigt finansiering	0,0	2,2	2,2
Förändr volym, befolkning	-3,5	0,0	3,5
Förändr kapitalkostnader	-3,2	-2,5	0,7
Justering för välfärdsmiljarder nämnder	0,0	-1,6	-1,6
Justering finansnetto nämnder	0,0	0,3	0,3
Justering för internränta	6,6	6,0	-0,6
Res 1 - Verksamhetens nettokostnader	-716,9	-749,6	-32,7
Skatteintäkter	570,5	575,9	5,4
Generella statsbidrag o utjämning	149,7	156,4	6,7
Välfärdsmiljarder	4,9	20,6	15,7
Finansnetto	-0,3	1,1	1,4
Res 2 - Res efter skatteintäkter och finansnetto	7,9	4,4	-3,5
Extraordinära intäkter/kostnader	0,0	0,0	0,0
Res 3 - Förändring av eget kapital	7,9	4,4	-3,5

Nämnderna visar ett samlat resultat på 1,8 mnkr bättre än budget. Det är Kommunstyrelsen som visar den största positiva avvikelsen på 9,1 mnkr. Barn- och utbildningsnämnden och Socialnämnden visar underskott med 4,2 mnkr respektive 4,1 mnkr. Nämnden för service och teknik visar ett överskott med 0,9 mnkr. Siffrorna för nämnden för service och teknik i tabellen ovan skiljer sig något från siffrorna som presenteras i nämndens egna redovisning. Skillnaden beror på en mindre post av kapitalkostnader som inte fakturerats till nämnden och som nämnden därför inte har med i sin redovisning.

Kommunfullmäktige

Ordförande: Åke Fransson

Verksamheter som ingår

Här redovisas den politiska organisationen i form av kommunfullmäktige, valnämnd, valberedning, demokratiberedning samt bidrag till politiska partier.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2017	2016
Intäkter	0,0	0,0
Kostnader	-1,8	-1,5
<i>varav personalkostnader</i>	-0,5	-0,4
Verksamhetens resultat	-1,8	-1,5
Budgetanslag	-2,0	-2,0
Över-/underskott	0,2	0,5

Kommunfullmäktige lämnar ett överskott på 0,2 mnkr. Kostnaden för arvodena blev 0,4 lägre än budgeterat samtidigt som verksamhetskostnaderna blev 0,2 mnkr högre på grund av att datautrustning köpts in under året.

Revisionsnämnd

Ordförande: Jan Olof Karlsson

Verksamheter som ingår

De förtroendevalda revisorerna i revisionsnämnden ska enligt kommunallagen pröva om verksamheten bedrivs ändamålsenligt, ekonomiskt tillfredsställande samt om räkenskaperna är rättvisande och om nämnders styrelser har tillräcklig intern kontroll.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2017	2016
Intäkter	0,0	0,0
Kostnader	-0,9	-0,8
<i>varav personalkostnader</i>	-0,3	-0,3
Verksamhetens resultat	-0,9	-0,8
Budgetanslag	-0,9	-0,9
Över-/underskott	0,0	0,1

Revisionsnämnden har ingen budgetavvikelse.

Överförmyndare

Verksamheter som ingår

Överförmyndarens uppgift är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Götene kommun samverkar med Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara kommun i en gemensam överförmyndarorganisation, Överförmyndare Västra Skaraborg.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2017	2016
Intäkter	1,9	1,2
Kostnader	-3,2	-2,4
<i>varav personalkostnader</i>	-2,9	-1,9
Verksamhetens resultat	-1,3	-1,2
Budgetanslag	-1,1	-1,0
Över-/underskott	-0,2	-0,2

Överförmyndare visar ett underskott med 0,2 mnkr. Anledningen är att kostnaden för arvoden är högre än budgeterat.

Kommunstyrelse

Ordförande: Åsa Karlsson

Kommunstyrelsen (KS) har flera uppgifter. Den är facknämnd för vissa frågor precis som övriga nämnder, och har dessutom en särskild roll som regleras i kommunallagen. Denna roll brukar kallas att styra och leda den kommunala organisationen, vilket innebär att ha uppsiktsplikt över alla verksamheter - även kommunala bolag och kommunalförbund - samt att bereda ärenden inför beslut i kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för den samlade förvaltningen, med andra ord ansvarig för arbetsgivarfrågor. Kommunstyrelsen ansvarar även för samhällsbyggnad, kultur och fritid, fysisk planering, bygglov, näringslivsutveckling, övergripande administration, folkhälsa, kommunikation, marknadsföring och turism, natur/miljövård, samhällsbetalda resor samt bredband.

Styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt de föreskrifter som finns i lag eller förordning, de styrdokument som kommunfullmäktige beslutat samt enligt bestämmelser i styrelsens reglemente.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2017	2016
Intäkter	44,1	41,9
varav Politik	0,0	2,9
varav Samhällsbyggnad	15,0	12,5
varav Konsult och administration	29,0	25,8
varav Kommunövergripande	0,0	0,7
Kostnader	-119,0	-116,4
varav Politik	-2,6	-7,5
därav personalkostnader	-2,5	-4,4
varav Samhällsbyggnad	-31,4	-29,0
därav personalkostnader	-7,2	-6,1
varav Konsult och administration	-77,6	-72,6
därav personalkostnader	-30,5	-29,9
varav Kommunövergripande	-7,3	-7,3
därav personalkostnader	-5,0	-5,2
Verksamhetens resultat	-75,0	-74,5
Budgetanslag	-84,1	-84,3
Över-/underskott	9,1	9,8

mnkr	Utfall 2017	Årsbudget 2017	Avvikelse
			Utfall mot Budget
Politik	-2,6	-2,6	0,0
därav Kommunstyrelse	-2,4	-2,4	0,0
därav Miljö- och byggnämnden	-0,2	-0,2	0,0
Samhällsbyggnad	-16,4	-21,5	5,1
därav Samhällsbyggnadssektorn	-12,7	-15,7	3,0
därav Samhällsbyggnad övrigt	-3,7	-5,8	2,1
Konsult och administration	-48,6	-51,7	3,1
därav Personal- och ekonomienhet	-11,2	-12,3	1,1
därav Administration serviceenhet	-15,5	-17,2	1,7
därav Kultur- och Fritid	-21,9	-22,2	0,3
Kommunövergripande	-7,3	-8,2	0,9
Summa Kommunstyrelse	-75,0	-84,1	9,1

Resultatet för Kommunstyrelsen för år 2017 visar ett överskott med 9,1 mnkr jämfört med budget.

Samhällsbyggnad står för 5,1 mnkr av överskottet där orsakerna är flera. Tjänster har varit vakanta under delar av året vilket lett till lägre personalkostnader än budgeterat, bland annat inom verksamheterna för fysisk planering och IT. Delar av kommunens bredbandsnät i Lundsbrunn är sålt under året och E-tjänster som ligger som prioritering i budget har inte kommit igång, vilket båda bidrar till överskottet. Ytterligare en orsak till överskottet på Samhällsbyggnad är att den tillfälliga budgetposten för tomhyra inte har behövts utnyttjas fullt ut. En av orsakerna är att Västerbyskolan använts i större utsträckning än beräknat. Något som också påverkat resultatet positivt är att intäkterna för bygglov varit högre än budgeterat. Ett underskott finns på verksamheten för mark vilket till största delen är relaterat till sanering av fastigheten i kvarteret Hallonet.

Sektorn för konsult och administration visar ett överskott med 3,1 mnkr. Personal och ekonomienheten bidrar med ett överskott på 1,1 mnkr, vilket till stor del är relaterat till personalvakans under delar av året. Administration och samhällsbetalda resor inom serviceenheten har ett överskott med 1,7 mnkr. Överskottet beror till största delen på lägre kostnader genom gemensamma upphandlingar inom västra 6 både då det gäller e-arkiv och telefoni. Resorna och kostnader för färdtjänst har också blivit lägre än budgeterat. Ytterligare en orsak till överskottet är att det inte fallit ut några kapitalkostnader för administrativa system ännu då dessa upphandlingar pågår. Kultur och fritid visar ett överskott med 0,3 mnkr ett överskott beroende på ett antal olika faktorer varav personalvakans är den största orsaken.

Kommunövergripande visar ett överskott med 0,9 mnkr. Huvudorsaken är en budgetpost på 0,8 mnkr som inte behövts utnyttjas under året. Budgetposten finns till för att kunna hantera eventuella osäkerheter i kommunstyrelsens övriga verksamheter.

Medarbetare

Medarbetarstatistik	2017	2016
Årsarbetare (snitt)	76	76
Tillsvidareanställda per 31 dec	81	81
Antal anställda totalt per 31 dec	91	87
varav heltid (%)	77	74
varav deltid (%)	23	26
Total sjukfrånvarotid (%) under året	4,7	4,4

Verksamhetsområde

Samhällsbyggnad

I samhällsbyggnad ingår samhällsplanering, fysisk planering, mark, näringslivsutveckling, marknadsföring, turism, natur/miljövärd, folkhälsoråd, bredband, övergripande IT samt myndighetsutövning enligt bland annat Plan- och bygglag, Miljöbalk och Livsmedelslagstiftning.

I samarbete med Lidköpings kommun utövas verksamheten inom Miljö- och hälsa och ihop med fyra grannkommuner utövas energi- och klimatrådgivning.

Konsult och administration

Området innefattar personal- och ekonomiadministration, medborgarkontor, växel, risk o säkerhet, biblioteksverksamhet, kulturskola, övrig kultur och ungdoms- och fritidsverksamhet. Lönekontor och samhällsbetalda resor arbetar med uppdrag för två kommuner (Götene och Skara). Samhällsbetalda resor ansvarar för kollektivtrafik, färdtjänst, parkeringstillstånd samt skolskjutsplanering.

Kommunövergripande

I verksamheten ingår kostnad för kommunchef, sektorchefer, integrationsstrateg, gemensam chefsutbildning och upphandling som bedrivs i samarbete med Vara och Skara kommuner samt en del utvecklingsmedel.

Viktiga händelser under året

Samhällsbyggnad

Arbetet inom Samhällsbyggnad löper på med stor intensitet inom alla ansvarsområden. Personalomsättningen har varit förhållandevis hög under året men verksamheterna har i stort fullgjort sina arbetsuppgifter.

Arbetet med att ta fram material till en ny översiktsplan pågår.

Flera tomter har sålts, både i området Nordskog 3a i Källby och i Götene tätort.

Genomförandet av projektet för utsmyckning av torget har genomförts.

Ett planprogram har tagits fram för området Truve-Svanvik och Filsbäck. Detta planprogram är framtaget ihop med Lidköpings kommun och omfattar ytor på båda sidor om kommungränsen.

Ny vindkraftsplan är antagen.

I samarbete med Kemikalieinspektionen har Miljö-Hälsa genomfört ett tillsynsprojekt CLP på butiker och andra försäljningsställen. Projektet var inriktad på märkning och information om kemikalier.

Konsult och administration

Gården i Götene, en ny mötesplats för ungdomar i Götene tätort invigdes under våren. Den nya gemensamma lokalen innebär bland annat en ökad tillgänglighet, bättre arbetsmiljö, effektivare resursanvändning och en kvalitetshöjning för ungdomarna.

Ett utegym har under året skapats i anslutning till Västerbyområdet. Arbetet utfördes av AME och trädgårdstjänst.

Lösning har tagits fram för digital anslagstavla på hemsidan. Enligt nya kommunallagen ska en sådan finnas från den 1 januari 2018. Här ska justerade protokoll och kallelser till kommunfullmäktige tillkännages.

Ett projekt inom ramen för kommunerna inom Göliska IT har pågått med målet att införa e-arkiv. E-arkivet är till för långtidsbevarande av digitala handlingar och det som idag ligger i våra digitala system. System är upphandlat och installation gjordes under hösten.

I V6-samverkan har ett nytt biblioteksdatasystem upphandlats under året.

Vi har startat projektet kring informationssäkerhet och GDPR som står för General Data Protection Regulation och är en dataskyddsförordning från EU som träder i kraft 2018-05-25. Projektet syftar kortfattat till att identifiera de förändringar som krävs för att förbereda verksamheten inför de nya krav som dataskyddsförordningen kommer att medföra. En rad gemensamma aktiviteter görs inom ramen för samarbetet inom V6 (Västra 6) och Göliska IT.

Flera projekt med finansiering av annan part har genomförts under året:

- LORI (Love reading) ett läsfrämjande projekt där personal från bibliotek/kultur ges möjlighet att jobbskugga tre grannländer under en vecka.
- ICU (Inter cultural kommunikation för you) ett jobbskuggningsprojekt där personal från medborgarkontoret har haft möjligheten att studera arbetet i två andra länder i Europa. Halva gruppen var i Italien och den andra halvan i Tyskland.
- Sommarlovsaktiviteter har även i år arrangerats med stöd av statliga medel. Ett rikt utbud framtaget i samarbete med föreningar och andra samarbetspartners erbjöd kommunens barn och ungdomar gratis sommarlovsaktiviteter.
- Mötesplatsen, ett integrationsprojekt finansierat av Västra Götalandsregionen. Syftet med projektet är att göra medborgarkontoret till en ännu bättre serviceplats åt nyanlända.
- Kulturskola: I samarbetet med studieförbund och med finansiering från kulturrådet startades tre nya kulturyrtingar upp under hösten: teater, film och målarskola. Utöver det startade projektet "Unga talanger" som är en show som skapas av unga talanger! Alla möjliga olika talanger och egenskaper behövs för att skapa en bra show. Kulturrådet har beviljat bidrag för kulturskola även 2018. Då kulturrådet sponsrar kulturskolan är kravet att platserna är avgiftsfria.

Kommunövergripande

I samarbete med Kairos Future och Näringslivet har en analys av Götene kommun i ett framtidsperspektiv gjorts. Gemensam chefsutbildning har genomförts, med fokus på kommunikation.

Verksamhetsmätt

	2017	2016	2015
Placering i Svenskt Näringslivs ranking över företagsamhet	43	63	76
Antal antagna nya detaljplaner	1	0	0
Totalt antal ärenden inom byggverksamhet	257	216	193
- varav bygglov	182	143	119
Antalet sålda kommunala villatomter	9	8	8
Antal ärenden inom verksamhet Miljö och Hälsa	532	450	361

Uppföljning verksamhetsmål

Kommunstyrelsens verksamhetsmål 2016-2018.

Medborgarna har möjlighet till dialog och delaktighet i kommunens verksamhet och utveckling

Målets indikatorer

- Mötesformer för kommunikation och dialog utvecklas.
- Hemsidan och kommunens sociala medier utvecklas som kommunikationskanaler.
- Kommunens e-förvaltning utvecklas.

Aktiviteter genomförda år 2017 för att nå målet

- I planprocessen ordnas möte med berörda och de får tidig information om att något är på gång.
- Web-karta har blivit tillgänglig för allmänhet och politiker.
- Ett kvällsöppet samhällsbyggnad har genomförts. Reaktionen har varit positiva, även om antalet besökare inte varit stort.
- En långsiktig organisatorisk lösning håller på att tas fram för arbetet med e-tjänster.
- Antal följare på kommunens Facebook har ökat med 400 stycken under året.
- Fikadialogsmöten har arrangerats genom fritid/ungdom där politiker möter ungdomar på fritidsgård eller elevråd.

Kommunen är ett föredöme inom miljöområdet och minskar sin klimatpåverkan genom samarbete med företag och andra aktörer

Målets indikatorer

- Ett nytt energi/klimat/miljöpolitiskt program arbetas fram.
- Klimatanpassningsstrategin ligger till grund för en utveckling av ett klimatanpassat samhällsbyggande.
- Kommunen arbetar aktivt med naturvård inom till exempel naturreservat, hållbart skogsbruk samt rekreativsvärden i tätortsnära skogar och grönområden.

Aktiviteter genomförda år 2017 för att nå målet

- Arbetet med att ta fram ett nytt energi/klimat/miljöpolitiskt program håller på att startas upp.
- Klimatanpassningsstrategin ligger till grund för en utveckling av klimatanpassat samhällsbyggande. Frågeställningarna kring klimatanpassning börjar bli en del i processen.
- Kommunen arbetar aktivt med naturvård inom till exempel naturreservat, hållbart skogsbruk samt rekreativsvärden i tätortsnära skogar och grönområden. LONA projektet som berör hållbart skogsbruk har slutförts 2017. LONA projektet har varit mycket lyckat både skogsskötselmässigt och genom att fler personer har upptäckt skogen som rekreativsområde. Speciella skötselplaner har tagits fram för Brännaskogen, Själkaskogen och ett område i Blomberg. På dessa platser har extra fokus lagts på naturvärden.
- Det ska märkas i vårt arbete att vi är en del av ett Biosfärområde. I relation till detta, samt reflektion över vad det innebär, skall lyftas i olika arbetssammanhang, bland annat i framtagande av ny översiktsplan.
- Användningen av kommunbilarna har minskat och det görs genom att använda mer cyklar.

Centrummiljöer utvecklas i alla tätorter

Målets indikatorer

- Naturliga mötesplatser tillskapas och utvecklas utifrån respektive tätorts förutsättningar.

Aktiviteter genomförda år 2017 för att nå målet

- En centrumutvecklingsgrupp med fastighetsägare, handlare, Götene kommun och Service och Teknik arbetar med detta fokusområde.
- Ny konstnärlig utsmyckning är på plats på torget. En välbesökt invigning hölls i början oktober. Information spreds på hemsida samt via pressmeddelande. Medborgarna hade möjlighet att lämna synpunkter på utsmykningsförslagen, vilket en jury sedan tog beslut om. Parkytan på torget har fått både ett konstverk och en välbehövlig uppfräschning samt ökad tillgänglighet. Detta upplevs som ett lyckat "nästa steg" för området vid nya Centrumhusentrén.
- Arbetet med "Hur kan Hällekis utvecklas som besökscentra" pågår. Sommargatan Hällekis och Vintergatan Hällekis är etablerade evenemang som har sitt ursprung i tidigare hållen workshop. Ett idé-program är på gång att skapas för en förbättrad trafiksituation vid affären i Lundsbrunn och Stationsparken. Detta program kommer färdigställas under 2018.

Kulturskola tillskapas för att skapa nya verksamhetsformer, öka tillgänglighet och nå nya målgrupper

Målets indikatorer

- Nya verksamhetsformer, i kulturskolans regi eller i samverkan breddar utbudet.
- Antalet elever i kulturskolan ökar.

Aktiviteter genomförda år 2017 för att nå målen

- Nya verksamhetsformer har tillskapats utöver musikskolan. I samarbete med studieförbund erbjuds nya konstformer; film, teater, bild från hösten 2017.
- Inom ramen för kulturrådets bidrag har ett projekt "unga talanger" genomförts under hösten 2017.
- Verksamhet för barn från och med årskurs 1 finns, och efterfrågan är god.
- Alla lärare på musikskolan har som mål att erbjuda ensemblespel.
- Antal elever start hösttermin:
 - 2017: 287 elever
 - 2016: 227 elever
 - 2015: 211 elever

Medborgarna har möjlighet till meningsfulla fritidsaktiviteter

Målets indikatorer

- Medborgarna upplever att de har goda möjligheter att utöva sina fritidsintressen, till exempel friluftsliv, föreningsliv, kultur, sport med mera.
- Nya mötesplatser för spontana fritidsaktiviteter tillskapas.

Aktiviteter genomförda år 2017 för att nå målen

- Utvärdering har gjorts för användandet av mountainbikeleder och info tavlor på Kinnekulle.
- Grillplats och gångstig har skapats i Stjälkaskogen genom LONA-projektet. Föreläsning på plats har också hållits för att sprida kunskap om hyggesfri skogsskötsel.
- En ny gångstig genom Lindplanteringen i östra Götene har gjorts.
- Nytt utomhusgym är byggt på Västerbyområdet.
- Ny gemensam lokal för ungdomsfritidsverksamhet (Går'n) har öppnat i Götene tätort. Där bedrivs varierande verksamhet. Arbetet med integration har blivit en del av ordinarie verksamhet. Som ett exempel besöks fritidsgården även av nyanlända ungdomar. Gruppverksamhet med nya Götenebor med utländsk bakgrund tonårslickor/mammor bedrivs. Matfestival anordnas på Går'n likaså riktade tjej- och kvinnokvällar. Sommarlovsaktiviteter genomfördes med gott resultat och många besökare.

Föreningsstödet anpassas till föreningarnas och samhällets utveckling

Målets indikatorer

- Föreningsbidragen ses över

Aktiviteter genomförda år 2017 för att nå målen

- Översyn av föreningsbidrag är genomförd. Anpassningar/förändringar är gjorda av vissa bidrag. För att möta föreningarnas behov har politiskt beslut om budgetutökning av lokal- och anläggningsbidrag inför 2018 tagits. Nya riktlinjer för bidrag till föreningsverksamhet har antagits.

Biblioteket är för alla. Biblioteket är en kulturell mötesplats och utvecklas i sin roll som informations- och upplevelsecentrum

Målets indikatorer

- Biblioteksverksamheten breddar och fördjupar utbudet och har ett ökat antal besökande.

Aktiviteter genomförda år 2017 för att nå målen

- Biblioteket är en naturlig mötesplats. Biblioteket upplåter lokal för läxhjälp som genomförs som en del av integrationsprojekt. Biblioteket är behjälplig med lättlästa böcker på svenska och kurslitteratur "lära sig svenska-böcker". Läxhjälp och till exempel engelskt språkcafé har lett till att vi nått fler besökare och låntagare. Biblioteket har under 2017 varje termin genomfört flera kulturprogram för både barn och vuxna i form av författarbesök, föredrag, foto- och konstutställningar, filmvisning, engelskt språkcafé, familjelördagar, bokklubbar för barn och bokcirklar för vuxna. Ofta genomfördes programmen i samarbete med studieförbunden, föreningar, kulturen och fritid/ungdom.

Det är ett bra företagsklimat i kommunen

Målets indikatorer

- Företagen är nöjda med kommunens effektivitet, kompetens och bemötande i myndighetsutövningen.
- Det finns mötesformer och mötesplatser där företag, företagargrupper och kommunen samverkar i utvecklingsfrågor.
- Översiktsplaner och detaljplaner ger en tydlighet i den långsiktiga fysiska planeringen.
- Hemsidans information om näringsliv och företagsanda används och upplevs värdefull.

Aktiviteter genomförda år 2017 för att nå målen

- Samhällsbyggnadskontoret tillämpar "Dukat bord" vid nya etableringar. Samarbetet med Miljö- och hälsa håller på att stärkas.
- Kommunen och Näringslivsföreningen möts i föreningens styrelsemöten och har arrangerat tillsammans Företagsluncher, Näringslivsgala, Nyföretagarmässa, After Work, Matchmaking skola-arbetsliv, Yrkeslivsmässa och Frukostmöte med åk 8.
- Företagsfrukostar och kommunledningens företagsbesök är också mötesformer för utvecklingssamverkan.
- Utveckling av arbetssätt gällande planprocessen pågår.
- Månadsbrev skickas med kommunal information.

Upphandlingsunderlag innehåller kriterier som leder till ökad andel ekologisk mat

Målets indikatorer

- Ekologisk mat har en ökad andel av all mat i de kommunala verksamheterna
- En kostpolicy arbetas fram med hälso- och miljöaspekter som stödjer en ökad andel ekologisk mat.

Aktiviteter genomförda år 2017 för att nå målen

- Andelen ekologiska varor i inköpsvärde har ökat till 14,7 % mot 13,5% tidigare år

Vid upphandling av all mat skall kraven motsvara kraven på svensk livsmedelsproduktion

Målets indikatorer

- Svenska närproducerade produkter har en ökad andel.

Aktiviteter genomförda år 2017 för att nå målen

- Svenska varor uppgår år 2017 till 64,0 % mot 63,5 % år 2016.

Framtid

Samhällsbyggnad

Kommunens attraktivitet för nuvarande och kommande invånare, företag och besökare är avgörande för kommunens framtida utveckling. Vi måste medvetet satsa på att ha en framsynt boende- och infrastrukturplanering som skapar goda livsmiljöer, trivsel och samhörighet. En kommunal verksamhet i toppklass och ett bra samarbete med näringsliv, besöksnäring och handel är avgörande framgångsfaktorer. Ett framåtriktat arbete med näringslivs-, miljö- och kommunutveckling påverkar positivt befolkningsutveckling, arbetstillfällen, skatteintäkter och ekonomi.

Genom Biosfärområdet Vänerskärgården-Kinnekulle har Götene, tillsammans med Lidköping och Mariestad, unika möjligheter men också ett stort ansvar att utveckla området långsiktigt hållbart inte bara ur miljösynpunkt utan också socialt och ekonomiskt.

En ny Översiktsplan för Götene kommun är på väg att ta form. Planen ska beskriva kommunens önskvärda utveckling fram till år 2030. Planen är det styrande dokumentet för mark och vattenanvändning samt för hur den bebyggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Här blir behovet av mer bostäder en naturlig del. Grunden i den beslutade VA-planen kommer också att arbetas in.

Satsningar på nya bostadsområden kommande år kommer att ske i Götene tätort samt i sjönära boende i Källby. Dessutom behövs flerbostadshus i främst Götene tätort. Planeringen för området Truve-Svanvik sker i nära samverkan med Lidköpings kommun i ett gemensamt arbete för områdena på båda sidor om kommungränsen.

Såväl befintlig som framtida samhällsstruktur kommer att behöva anpassas till effekterna av klimatförändringarna. De planer som görs framöver behöver utformas så att det planlagda området klarar exempelvis ett större skyfall. Det är också en lärandeprocess i detta för att hitta nya fungerande lösningar.

Strandskyddsfrågor ökar successivt såväl i form av dispensansökningar som i löpande kontakter med kommuninvånare. Närboendes intresse av tillgång och avskildhet ställs mot det allmänna intresset att många ska ha tillgång till stränderna.

I Vänersamarbetet arbetar kommunerna och regionerna runt Vänern tillsammans för att utveckla Vänern på ett hållbart sätt när det gäller sjöfart, besöksnäring, fiske m.m.

Det finns många skäl och incitament för att kommunen ska äga fastigheter, antingen det är i form av enbart markområden eller fastigheter med byggnader. Där det inte finns ett långsiktigt motiv för ägande är inriktningen att fastigheten ska säljas.

Folkhälsoarbetet blir bara viktigare och viktigare i takt med att ohälsotalen och ojämlikheten ökar. Detta är också något som behöver beaktas i alla verksamheter, inte minst inom samhällsbyggandet.

Behovet av att använda oss av den digitala utvecklingen är stort. Det handlar både om IT-system som behövs som stöd i verksamheten och om IT som kommunikationsväg i olika former mellan kommunen och medborgarna. Detta i sin tur kräver att IT-säkerheten utvecklas.

Miljötillsyn ska styra mot Sveriges och Västra Götalands miljömål samt FN:s Agenda 2030 globala mål för hållbar utveckling i samarbete med olika aktörer. I Åtgärdsplaner för vattenarbete 2018 -2021 och nästa plan 2022 -2027, som är ute på samråd, kommer kommunen få ett ökat ansvar för arbetet med åtgärder och uppföljning av miljökvalitetsnormer.

Konsult och administration

Organisationen för sektorn förändras 2018. Löneenheten bildar en egen fristående enhet inom sektorn. Kultur och fritidsverksamheterna kommer under våren 2018 bilda en egen ny sektor.

Ett stort arbete med att uppfylla den nya dataskyddsförordningen innebär att mycket resurser från samtliga verksamheter kommer avsättas för detta arbete.

Hemsidan behöver moderniseras och anpassas ytterligare. Senaste större omarbetningen av hemsidan gjordes 2006. Därefter har vi arbetat med att ständigt förbättra såväl funktioner som utseende med mindre förändringar

efterhand behov har uppstått. Vi har nu kommit till den punkt där vi behöver förbättra en del funktioner för att kunna förenkla utvecklingen längre fram och för att hålla nere de löpande utvecklingskostnaderna.

Kommunikationsarbetet behöver lyftas, där varumärket Götene kommun finns med i åtanke i varje enskild kommunikationsaktivitet. Arbetet med klarspråk kommer att fortsätta för att våra texter ska vara tillgängliga för alla.

Upphandling och införande av ett nytt ärendehanteringssystem kommer att innebära ett stort arbete som kommer att kräva en hel del tid. Det kommer innebära kvalitetsförbättringar och möjlighet till effektivisering då detta görs i samarbete med Västra 6 kommunerna.

Inom ramen för telefoni kommer ytterligare samarbete med Göliska och andra kommuner att utredas. Detta för att effektivisera, kvalitetsförbättra och minska sårbarheten.

Ständigt ökade krav och önskemål från allmänhet, den interna organisationen och politiker, påverkar samtliga administrativa verksamheter.

Teknikutvecklingen inom administrativa områden sker oavbrutet. För att vi ska följa med i utvecklingen krävs att det finns möjlighet att avsätta tid för en god omvärldsbevakning och utvecklingsarbete.

Kultur och fritid

Inom Kultur och fritidsområdet (ny sektor under våren 2018) finns flera utvecklingsområden.

Kulturskola inklusive musikskola. Det finns politiskt uppdrag att utreda kulturskolans utveckling och lokalisering samt att utreda möjligheten till ambulerande verksamhet. Musikskolans lokalfråga måste få en hållbar långsiktig lösning. Nuvarande lokaler var från början en tillfällig lösning. Lokalerna är inte anpassade för verksamhetens behov.

Implementering av nya kultur- och fritidspolitiska programmet.

Kultur i Väst har gjort en genomlysning av arrangörsläget i kommunen. I samband med detta har de gett förslag på både enkla och mer långsiktiga utvecklingsinsatser.

Statens utökade stöd avseende lovaktiviteter har utökats från att gälla enbart sommarlov till att gälla samtliga lov. Innebär mer resurser att jobba med samtidigt som det kräver mer personella resurser för kommunen.

Fritid/ungdom kommer att arbeta för att nå fler flickor i verksamheten. Planen är att arbeta med mer riktad verksamhet och gruppverksamhet.

Den översyn som gjorts då det gäller föreningsbidrag och de nya anpassade reglerna som antagits under 2017 ska införas och göras kända för föreningarna.

Simhallen i Götene har en begränsad livslängd. Vid statusbesiktning som gjordes 2013 bedömdes kvarvarande livslängd max 10-15 år vilket innebär att år 2023 eller senast år 2028 stängs befintlig simhall. Framtida inriktning kring hur detta ska lösas behöver arbetas fram.

Användandet av kommunens idrottshallar kan öka. Frågan om huvudmannaskap kan vara aktuell att se över.

Investeringar

(mnkr)	Redovisning 2017-12-31	Årsbudget 2017	Avvikelse utfall mot budget
Bredbandsnät -utrustn+nät	0,00	0,30	0,30
Stambygge bredband	0,00	1,00	1,00
Lundsbrunn GC-väg komplett	0,00	1,40	1,40
Trafiksituation 7-9 skola	0,00	1,28	1,28
Utfart Lundängsvägen	0,00	2,10	2,10
Nordskog-Källby koppling	0,00	1,00	1,00
Markavvattning	0,00	0,48	0,48
Nordskog	0,12	0,21	0,09
Nordskog 3a	0,15	2,07	1,92
Bostadsförsörjning	0,00	5,90	5,90
Lokalgata Källby	0,11	2,19	2,08
Nordskog 3b-c	0,10	0,40	0,30
Entrémiljö Centrumhus	0,16	0,18	0,02
Torget 2c	0,61	0,60	-0,01
Skogsplantering Gö gångstråk	0,38	0,20	-0,18
Lekplats Hamngatan Källby	0,00	0,70	0,70
Stenbrottet toa-lösning	0,02	0,03	0,01
Kinnekullegården toalösning	0,00	2,00	2,00
Väg till Utsiktstornet	0,26	0,20	-0,06
Markförvärv	0,12	0,89	0,77
Administrativt system	0,00	1,00	1,00
Modern sessionssal + café	0,00	0,77	0,77
Musikskola	0,00	0,50	0,50
Utegyrn Västerby	0,11	0,10	-0,01
Fritidslokal - inventarier	0,32	0,40	0,08
Ombyggnad Västerby	0,00	3,69	3,69
Administrativt system	0,00	1,38	1,38
Summa	2,47	30,97	28,49

Infrastruktur och bostadsförsörjning

Infrastruktur

Underhållsåtgärder i bredbandsnätet har blivit senarelagt, kommer att göras i början på 2018. Inga åtgärder för stambygget har skett under året. Komplettering av gc-väg i Lundsbrunn kommer inte att utföras enligt beslut i KS. Kostnaden bedömdes vida överstiga nyttan. Projekt Trafiksituation 7-9 skola har varit vilande under året, i huvudsak beroende på att miljösaneringen på kvarteret Hallonet är svårare än beräknat och har därför dragit ut på tiden. Alternativ lösning för trafiksituationen på Lundängsvägen är nu klar.

Ny utfart direkt mellan Preem/Rasta-området ut till gamla E20 har skapats. Nästa steg är att stänga av Lundängsvägen. Kostnader för dessa insatser kommer på 2018. Ny gata för koppling mellan Nordskog och Källby

behöver planläggas innan projektering kan ske. Förslag till nästa steg när det gäller markavvattning håller på att tas fram.

Bostadsförsörjning

Tomter på Badvägen i Källby görs iordning för försäljning. Nästan alla tomter i Nordskog 3a är sålda. Några kringarbeten har gjorts under året. Dagvattendamm hanteras i samband med projekt Nordskog 3b-c. Exploatering av Sofiestrandsområdet i Källby har startat. Projektering av Nordskog 3b-c pågår.

Gatumiljö, grönytor samt övrigt

Övrigt

Avslutande arbeten har genomförts på Entré Centrumhuset. Ytterligare en liten åtgärd återstår. Parkytan på torget har utsmyckats med konstverk. Ett gångstråk har byggts genom skogsplanteringen i östra Götene tätort. Ny lekplats vid hamngatan i Källby förbereds, byggs klar under våren 2018. Toan i Stenbrottet har gjorts klar under året. Inget nytt toahus byggs vid Kinnekullegården. Ett avtal om att tillhandahålla toa för allmänheten har istället tecknats med Kinnekullegårdens ägare. Vägen upp till utsiktstornet har renoverats.

Markinköp

Inga större markförvärv har gjorts under året.

Administrativt system för miljö- och bygglovshantering har blivit ytterligare förseurat beroende på tekniska trassligheter i samband med den gemensamma upphandlingen ihop med grannkommunerna.

Nämndens uppdrag i budget

- **Utreda förslag till Översiktsplan, där infrastrukturen ges särskilt utrymme.**
Arbetet med ny översiktsplan pågår och infrastruktur av olika slag ges särskilt utrymme.
- **Intensifiera arbetet omkring de strategiska målen gällande Miljö och Hållbar utveckling.**
Kommunstyrelsen har påbörjat arbetet med ett nytt Klimat- och miljöpolitiskt program.

För att säkra kommunal skog som nyttjas för rekreation har en omklassning skett på aktuella ytor. Speciella skötselplaner har också tagits fram för Brännaskogen, Stjälkaskogen och ett område i Blomberg för att underlätta långsiktiga åtgärder när det gäller att skydda redan höga naturvärden, ge möjlighet för andra naturvärden att höjas på sikt samt stärka rekreationsvärdet.

Miljö-Hälsa identifierar tillsynsbehov, och inkluderar i verksamhetsplan för tillsyn, som kan bidra till att styra mot Sveriges miljömål och FN:s Agenda 2030.

- **Tillgänglighet; utred möjligheterna att öka arbetet med tillgänglighetsdatabasen.**
De uppgifter som finns i tillgänglighetsdatabasen är uppdaterade. Nya arbetsformer har också skapats under året för att säkerställa arbetet framöver.
- **Föreningsbidragen; fortsätta översynen av strukturen omkring föreningsbidragen.**
Översyn av föreningsbidrag är genomförd. Anpassning/förändringar är gjorda av vissa bidrag. För att möta föreningarnas behov har politiskt beslut om budgetutökning av lokal- och anläggningsbidrag inför 2018 tagits. Nya riktlinjer för bidrag till föreningsverksamhet har antagits i Kommunfullmäktige november 2017.
- **Uppdatera tidigare utredning omkring cykelleder och cykelbanor.**
Utredning är genomförd och beslutad i Kommunfullmäktige i januari 2018.

Barn- och utbildningsnämnd

Ordförande: Anders Månsson

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2017	2016
Intäkter	43,6	59,1
varav nämndgemensamt	6,2	0,1
varav förskola	12,7	18,6
varav grundskola	20,7	34,4
varav utbildning	4,0	6,0
varav politik	0,0	0,0
Kostnader	-361,6	-364,4
varav nämndgemensamt	-34,7	-26,4
därav personalkostnader	-26,2	-24,5
varav förskola	-82,3	-87,9
därav personalkostnader	-54,3	-57,1
varav grundskola	-174,8	-182,1
därav personalkostnader	-95,5	-98,4
varav utbildning	-69,1	-67,4
därav personalkostnader	0,0	0,0
varav politik	-0,7	-0,6
därav personalkostnader	0,0	0,0
Verksamhetens resultat	-318,0	-305,3
Budgetanslag	-313,8	-305,8
Över-/underskott	-4,2	0,5

mnkr	Utfall 2017	Årsbudget 2017	Avvikelse Utfall mot Budget
Nämndgemensamt	-28,4	-29,1	0,7
därav ledning o administration	-16,0	-16,4	0,4
därav elevhälsan	-12,4	-12,7	0,3
Förskola (inkl. ped. omsorg)	-69,7	-70,6	0,9
Grundskola	-154,1	-150,9	-3,2
därav grundskola o fritids	-148,0	-144,0	-4,0
därav grundsärskola	-6,1	-6,9	0,8
Utbildning	-65,1	-62,5	-2,6
därav gymnasium	-57,2	-55,1	-2,1
därav gymnasiesärskola	-4,1	-3,8	-0,3
därav vuxenutbildning	-3,8	-3,6	-0,2
Politik	-0,7	-0,7	0,0
Summa Barn- och utbildningsnämnd	-318,0	-313,8	-4,2

Resultatet för nämnden visar ett underskott på 4,2 mnkr.

Förskolan har ett resultat på 0,9 mnkr jämfört med budget. Förklaringen är att det är färre barn placerade än beräknat.

Grundskolan tillsammans med fritids har ett underskott på 4,0 mnkr. Det beror på driftskostnader på 2,1 mnkr gällande projektet Hällekis skola. Kostnaden beror på bortforsling av rödfyr samt iordningsställande av lokaler för att kunna bedriva verksamhet under byggnationen samt rivning av byggnad. Resterande underskott för grundskolan beror på att fler elever valt att gå i andra kommuner än beräknat. Grundsärskolan visar på plus 0,8 mnkr, beroende på att utflyttning skett samt att elever gått upp till gymnasiet.

Utbildning har ett resultat på minus 2,6 mnkr och gymnasiet står för 2,1 mnkr. Orsaken är att tilläggsbeloppen ökat då det är fler elever med särskilda behov. Gymnasiesärskolan visar på minus 0,3 mnkr mot budget. Anledningen är att det tillkommit elever från grundskolan som under hösten flyttat upp till gymnasiet. Vuxenutbildningen har blivit 0,2 mnkr dyrare och anledningen är att fler går på Samhällsorientering, vilket är en utbildning för nyanlända.

Under 2017 gjordes återsökningar från Migrationsverket för asylsökande elever. Av dessa bidrag, för höstterminen, medräknas 85% i ovanstående resultat.

Medarbetare

Årsarbetare (snitt)	359	330
Tillsvidareanställda per 31 dec	373	340
Antal anställda totalt per 31 dec	412	415
varav heltid (%)	79	80
varav deltid (%)	21	20
Total sjukfrånvarotid (%) under året	4,7	5,0

Antalet tillsvidareanställda har ökat då vikariepoolen 2017 ingår i barn- och utbildningsnämnden.

Verksamhetsområde

Nämndgemensamt

Här ingår ledning och administration samt elevhälsan. I ledning och administration återfinns kostnader för rektorer, förskolechefer, handläggare, vikariepoolen samt aktivitetsansvarig. Kostnader för företagshälsovård ingår också här.

Under elevhälsan återfinns kostnader för skolläkare, skolsköterska, psykolog, kuratorer, specialpedagoger, SVA-samordnare (svenska som andraspråk) samt öppen förskola. Även projektet TTS, tillbaka till skolan, tillhör elevhälsan. Det teamet består av en kurator och en specialpedagog.

Förskola

I Förskola ingår pedagogisk omsorg och förskola.

Verksamheten bedrivs vid 7 förskolor med kommunen som huvudman samt 2 enskilda förskolor samt pedagogisk omsorg i Källby och Årnäs.

Grundskola

Inom Grundskola återfinns skolformerna förskoleklass, grundskola och obligatorisk särskola samt fritidshem för elever upp till 12 år.

Verksamhet bedrivs på sex skolor inom kommunen. Fem skolor, som är lokaliserade i alla kommunens tätorter, bedriver skolverksamhet inklusive fritidshem för barn 6-12 år. Skolorna, förskoleklass-årskurs 6, är av olika storlek, allt från lite drygt 100 elever till drygt 300 elever. Liljestensskolan med åk 7-9 har idag ca 400 elever.

Utbildning

Inom Utbildning återfinns skolformerna gymnasieskola, gymnasiesärskola samt kommunala aktivitetsansvaret. Alla kommuner är skyldiga att erbjuda elever som avslutat grundskolan en gymnasieutbildning.

I Skaraborg finns ett gemensamt samverkansavtal avseende gymnasieskolan som heter "Måldokument Utbildning Skaraborg". Avtalet innebär att eleverna får välja fritt mellan de skolor och program som erbjuds inom samverkansområdet.

Inom Utbildning återfinns även skolformerna grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning, svenska för invandrare, särvtux, uppdragsutbildning och högskoleutbildning på distans. Avtal för Vuxenutbildningens verksamhet tecknades 20130101 med Campus Västra Skaraborg i Lidköping.

Viktiga händelser under året

Nämndgemensamt

- Elevhälsan har tilldelats extra medel för att förstärka med en skolpsykolog för att kunna arbeta än mer förebyggande och hälsofrämjande.
- Lundsbrunns skola och Ljungsbackenskolan är sedan årsskiftet en enhet med en rektor och en biträdande rektor.
- Vikariepoolen för förskolan och grundskolan inklusive fritidshem är igång med den nya organisationen sedan årsskiftet och bemanningen är 1,4 tjänst.
- Under året genomförde Skolinspektionen en genomlysning av barn- och utbildningsnämndens samtliga verksamheter. De förelägganden som framkom är åtgärdade och godkända.

Förskolan

- Antalet anställda inom pedagogisk omsorg har minskat från 16 till 6 st. Efterfrågan till pedagogisk omsorg har succesivt minskat under året.
- Vid årsskiftet 15/16 startades två nya hemvister på Västerbyskolans förskola. Behovet av dessa hemvister kvarstår och antalet inskrivna barn har ökat under året.
- I maj var det 684 barn i verksamheten och i oktober 619 barn.

Grundskolan

- Hösten 2016 inleddes med ett högt antal elever då många nyanlända fortfarande vistades i kommunen. Skolorna organiserade klasser och grupper utifrån det antalet elever. Då anläggningarna lades ner och elevantalet minskade under läsåret så bestod skolornas organisation vilket medförde en högre kostnad än vad budgeten medgav under vårterminen -17. Från höstterminen -17 var skolorna återigen organiserade utifrån faktiskt elevantal.
- Under året påbörjades renovering samt nybyggnation av Hällekis skola. Projektet beräknas vara klart under våren 2018.
- Under året var det en viss personalomsättning. I brist på legitimerade lärare har nyanställningarna inneburit en högre lönekostnad vilket påverkat den totala ekonomin i grundskolan.

Utbildning

- Staten har infört förändringar gällande vuxenutbildningen från hösten 2017. Förändringen innebär att kommunerna ska finansiera 50 % av kostnaden för yrkesutbildning. De fem kommunerna inom Campus Västra Skaraborg har tecknat en överenskommelse om yrkesutbildningens omfattning inför 2018. Kostnaden för Götene kommun kommer därmed att öka.
- Antalet elever på gymnasieskolans språkintruktionsprogram är fortsatt högt på grund av antalet asylsökande ungdomar.
- Kostnaden har ökat inom gymnasieskolan då antalet elever med särskilda behov är jämförelsevis många. Gymnasieskolorna har påtalat behov av elevassistenter och enskilda skolresor i form av taxi. Dessa behov har tillgodosetts terminsvis med en målsättning att succesivt minskas utifrån elevernas utveckling.

Verksamhetsmått

Nyckeltal	2017	2016	2015
Förskolan			
Antal 1-5 åringar boende i kommunen	715	747	756
Antal 1-5 åringar med plats (%)	92,5	91,1	91,2
Nettokostnad per plats (tkr)	106	101	101
Grundskolan			
Kostnad per elev exkl skolskjuts och särskola (tkr)	89	82	86
Kostnad per plats i fritidshem (tkr)	21	20	33
<i>Andel (%) elever som nått kravnivån på de nationella proven</i>			
Åk 3 Matematik	87	97	90
Åk 3 Svenska	91	95	94
Åk 6 Matematik	88	93	94
Åk 6 Svenska	88	95	100
Åk 6 Engelska	93	96	92
Åk 9 Matematik	76	91	68
Åk 9 Svenska	92	100	92
Åk 9 Engelska	93	100	95
Meritvärde åk 9	218,3	210,3	223,3
Meritvärde åk 9*	192	203,7	217,5
<i>Andel (%) ej behöriga till gymnasiet</i>			
Götene	29,2)*	17,9)*	17,0
Riket	17,5)*	16,9)*	14,4
Gymnasium			
Kostnad per elev (tkr) exkl särskola	116	112	106
Antal elever boende i Götene	459	466	490
Vuxenutbildning			
SFI antal elever **)	204	132	72
VUX antal elever **)	201	162	88

*) inklusive elever med okänd bakgrund samt nyinvandrade. Källa: SIRIS

**) från 2016 så är elevantalet utifrån inskrivna personer under året.

Förskola

Antalet placerade barn i pedagogisk omsorg är färre medan antalet placerade barn i förskola är relativt konstant. Kostnaderna är över tid jämförbara.

Grundskola

För fritidshem har kostnaderna inte förändrats nämnvärt 2017. Detta kan förklaras med fler placerade barn med en intakt personalgrupp.

Resultaten i grundskolan är låga. Meritvärdet för samtliga elever sjunker. Under de två senaste läsåren har skolorna tagit emot relativt många nyanlända elever med varierande skolbakgrund.

Utbildning

Under 2017 har det skett en markant ökning av elever på vuxenutbildning samt svenska för invandrare (SFI). Det är en tendens som leder till ökad utbildningsnivå för kommunens invånare.

Framtid

Under 2018 kommer det inom:

- Förskolan satsas på läslifet med syfte att höja pedagogernas kompetens inom skriv-, läs- och språkutveckling. Barnens språkutveckling och ett rikt språk är en viktig förberedelse inför grundskolan.
- Grundskolan satsas på att höja lärarnas specialpedagogiska grundkompetens. Detta förväntas leda till ökad behörighet till gymnasiet vilket ger möjlighet till att alla ungdomar får en gymnasieexamen. En examen ger individen förutsättning för att bli en del av samhället.
- Kommunala aktivitetsansvaret fortsätta fokuseras på individuella åtgärder för att ungdomar ska komma närmare utbildning eller arbetsliv.

Digitaliseringen av verksamheten och förändringarna i läroplanerna kommer att innebära en omfördelning av resurser inom förskola och skola.

Investeringar

Mnkr	Redovisning 2017-12-31	Årsbudget 2017	Avvikelse utfall mot budget 2017	Projektbudget
Hällekis skola	-24,9	-21,2	-3,7	-27,7 kr
Hällekis skola inventarier	-1,6	-1,2	-0,4	-1,2 kr
Restaurangmiljö ombyggn	-0,2	-0,1	-0,1	-0,4 kr
Källby förskola projektering	0,0	-0,8	0,8	-1,0 kr
Källby förskola	0,0	-7,9	7,9	-50,0 kr

Projektet Hällekis skola förväntas vara klart under våren 2018. Bidrag har ansökts från Boverket för utemiljö, 1,3 mnkr och till förbättrad innemiljö 3,3 mnkr. Med dessa intäkter samt en budget på 5 mnkr för 2018, beräknas projektet att hålla sig inom den totala budgetramen på 27,7 mnkr.

Matsalen på Prästgårdsskolan och Liljestensskolan har utrustats med nya möbler med ljuddämpande bordsskivor vilket har förbättrat ljudmiljön väsentligt.

Under 2018 kommer projektet Källby förskola att upphandlas och beräknas färdigställas hösten 2019.

Framtida behov

Förskolorna på Västerby och i Lundsbrunn har behov av renovering/ombyggnation. Nämndens uppdrag i budget 2017

Nämndens uppdrag i budget

Utreda och lämna förslag omkring utbildningsmiljön för barn och elever med särskilda behov.

Verksamheten strävar efter att tillsammans med elevhälsan finna en skolsituation som är anpassad efter den enskilda eleven och dess behov. Det kan yttra sig i att skolan organiserar en särskild flexibel gruppkonstellation som eleven tillfälligt vistas i med kontinuerlig utvärdering. Vid någon skola placeras två pedagoger i en klass då den situationen är anpassad utifrån elevernas behov.

De ekonomiska stödresurserna har förändrats utifrån om en elev blir inskriven i särskolan. Det möjliggör för den enskilda skolan att ha en elev särskoleintegrerad om elevens sociala utveckling främjas av att följa sin klass.

Elevhälsan arbetar förebyggande och hälsoinriktat. Projektmedel beviljades av kommunfullmäktige och det anställdes ytterligare en skolpsykolog som förstärkte det elevsociala förebyggande arbetet.

- Den nyanställda skolpsykologen ansvarar för projektet "Plugg innan". Projektet finansieras av Västragötalandsregionen. Syftet med projektet är att öka skolkvaliteten och förbättra resultaten. Utöver detta har kommunen blivit tilldelade 1,1 mnkr för läsåret 17/18 från Skolverket för ökad jämlikhet.

Socialnämnden

Ordförande: Björn Cavalli-Björkman

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2017	2016
Intäkter	148,3	145,5
varav nämndövergripande och politik	22,3	22,8
varav ÄO	27,4	28,0
varav FH	15,4	18,3
varav IFO	15,6	6,6
varav integration	67,6	69,8
Kostnader	-418,9	-394,8
varav nämndövergripande och politik	-29,9	-26,5
därav personalkostnader	-7,6	-4,3
varav ÄO	-173,3	-165,1
därav personalkostnader	-137,2	-129,0
varav FH	-79,5	-80,7
därav personalkostnader	-36,1	-28,2
varav IFO	-65,6	-52,4
därav personalkostnader	-36,1	-28,2
varav integration	-70,6	-70,1
därav personalkostnader	-19,3	-29,3
Verksamhetens resultat	-270,6	-249,3
Budgetanslag	-266,5	-254,7
Över-/underskott	-4,1	5,3

(mnkr)	Utfall 2017	Årsbudget 2017	Avvikelse Utfall mot Budget
Äldreomsorg	-145,9	-141,0	-4,9
därav övergripande ÄO	-13,4	-14,9	1,5
därav hemvård	-63,6	-59,7	-3,9
därav särskilt boende	-68,9	-66,4	-2,5
Funktionshinder	-64,1	-60,6	-3,5
därav övergripande FH	-6,8	-8,4	1,6
därav LSS boende	-25,8	-23,4	-2,4
därav personlig assistans	-8,6	-7,3	-1,3
därav övriga insatser inom FH	-22,9	-21,5	-1,4
Individ- och familjeomsorg	-49,9	-52,5	2,6
därav övergripande IFO	-3,2	-3,7	0,5
därav IFO barn och familj	-24,4	-27,7	3,3
därav IFO vuxen	-15,9	-16,4	0,5
därav arbetsmarknadsåtgärder	-6,4	-4,7	-1,7
Integration	-3,0	-3,0	0,0
Nämndsövergripande	-6,9	-8,4	1,5
Politik	-0,7	-0,9	0,2
Summa Socialnämnd	-270,6	-266,5	-4,1

Resultatet för Socialnämnden visar ett budgetunderskott med 4,1 mnkr.

Äldreomsorgen ger ett negativt resultat på 4,9 mnkr. Övergripande verksamheter visar ett överskott på 1,5 mnkr som beror på lägre personalkostnad då tjänster ej blivit tillsatta. Hemvården visar ett underskott på 3,9 mnkr som är en följd av högre personalkostnader än budgeterat, detta till viss del beroende på hög sjukfrånvaro och att korttidsboendet under vissa delar av året stöttat personlig assistans. Särskilt boende visar ett underskott på 2,5 mnkr där underskottet kommer ifrån höga personalkostnader till följd av att två enheter har hög sjukfrånvaro. Av underskottet för äldreomsorgen utgör 0,6 mnkr kostnader för semesterbonus.

Funktionshinderområdet visar 3,5 mnkr i underskott. Övergripande funktionshinder visar ett överskott på 1,6 mnkr. Underskottet kommer från LSS-boenden, boendestöd, korttids- och fritidsverksamhet på 3,8 mnkr. Det negativa resultatet beror på högre personalkostnader än i budget till följd av hög sjukfrånvaro på vissa enheter samt hög värdeingd. Personlig assistans ger ett underskott med 1,3 mnkr där orsaken till underskottet har varit problem att verkställa beslut samt hög sjukfrånvaro. Av underskottet för personalkostnader utgör 0,3 mnkr kostnader för semesterbonus.

Individ och Familjeomsorg (IFO) visar ett överskott på 2,6 mnkr. IFO barn och familj står för den största delen, 3,3 mnkr. I de verksamheter som ingår i IFO barn och familj är det endast verksamheten för boendelösningar för unga vuxna och verksamheten för familjerätt som har underskott, resten av verksamheterna har överskott där HVB barn och familjehandlare står för de största överskotten. IFO vuxen har ett överskott med 0,5 mnkr där den största orsaken är att personalkostnaderna och kostnaderna för försörjningsstöd är lägre än budgeterat. Arbetsmarknadsåtgärder visar ett underskott med 1,7 mnkr. Underskottet ligger främst på verksamheten för lönebidragsanställda där antalet anställda varit högre än budgeterat. Även intäkterna för Trädgårdstjänst har varit lägre än förväntat.

Integrationsenheten visar ett resultat på 0 vilket är i linje med budget. På integration har man gjort en avsättning för avvecklingskostnad för HVB Kittelgatan med 21,9 mnkr. Socialnämnden (integrationsenheten) har tilldelats 3,0 mnkr från välfärdsmiljarderna för 2017 för att täcka avsättningen av avvecklingskostnaden. En avsättning för avvecklingskostnader för HVB Kittelgatan innebär att kostnader matchas mot de bidrag kommunen fått för ensamkommande barn och unga samt med de välfärdsmiljarder som kommunen tilldelats för flyktingverksamhet.

Medarbetare

Medarbetarstatistik	2017	2016
Årsarbetare (snitt)	464	480
Tillsvidareanställda per 31 dec	516	536
Antal anställda totalt per 31 dec	612	594
varav heltid (%)	59	54
varav deltid (%)	41	46
Total sjukfrånvarotid (%) under året	8,3	10

Den totala sjukfrånvaron för 2017 är 8,3 procent. Under året är trenden att sjukfrånvaron minskar. Skillnaden mellan olika enheter är stor då vissa har låg eller nästan ingen sjukfrånvaro medan andra har hög sjukfrånvaro.

Antalet årsarbetare (snitt) har minskat beroende på att barn- och utbildningsnämnden vikariepool nu hanteras som en del av den egna nämnden. Även inom organisationen som arbetar med ensamkommande barn har personalstyrkan minskat under året.

Verksamhetsområde

Äldreomsorg (ÄO)

Den största delen inom äldreomsorgen är lagstadgad verksamhet och de flesta insatser är biståndsprovade som hemtjänst, särskilt boende, demensdagvård och korttidsplatser. Det finns även öppna och förebyggande verksamheter, ex kommunens träffpunkter. Inom äldreomsorgen ingår även kommunens hälso- och sjukvårdsansvar inklusive rehabilitering/habilitering och hjälpmedelsförsörjning. Insatserna ges huvudsakligen enligt socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Funktionshinder (FH)

Även inom funktionshinderområdet är insatserna biståndsprovade för såväl barn som vuxna, såsom personlig assistans, korttidsvistelse, korttidstillsyn, daglig verksamhet, ledsagning, kontaktpersoner, boende för unga vuxna och gruppboendestäder. Vidare ingår olika stödinsatser till psykiskt funktionsnedsatta. I budgetenhetens ansvar ingår även handläggning av bostadsanpassningsbidrag. Insatser inom funktionshinderområdet tillhandahålls huvudsakligen enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), Socialförsäkringsbalken kap. 51, socialtjänstlagen (SOL) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). För bostadsanpassning gäller särskild lagstiftning.

Individ- och familjeomsorg (IFO)

De huvudsakliga arbetsuppgifterna inom IFO är myndighetsutövning och till viss del olika former av behandlingsinsatser för barn, familjer och vuxna rörande bland annat missbruk, försörjningsstöd, våld i nära relationer, dödsbo eller förebyggande arbete. I IFO ingår även arbetsmarknadsenheten och Trädgårdstjänst samt integration. Insatser tillhandahålls huvudsakligen utifrån Socialtjänstlagen men även av Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) samt Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Viktiga händelser under året

Äldreomsorg

- Uppföljnings och kvalitetssäkring av alla processer i kvalitetsledningssystemet.
- Ny process för kontaktmannaskap framtagen.
- Uppdatering av kompetensutvecklingsplan.
- All personal har genomgått utbildningen Ja, till arbetsglädje.
- En ny organisation är på plats där vissa chefsbyten är gjorda. Biståndshandläggarna har flyttat ihop till en gemensam lokal för att få bättre effektivitet och kvalitet.
- Fokusgruppsintervjuer genomförd i vikariepoolen samt enhetschefer för att ta fram utvecklingsområden.
- Ett nytt tillfälligt äldreboende Sörbogården har öppnat i Lundsbrunn.
- Projektstart av nytt äldreboende i anslutning till Kastanjegården.
- Utvärdering av semesterperioden 2017.
- Riskbedömning av riskområden har genomförts i samband med framtagandet av ny internkontrollplan.
- Analys av kvalitetsredovisning, intern kvalitetsgranskning och patientsäkerhetsberättelsen har lett fram till en handlingsplan.
- Biståndshandläggarna har börjat att arbeta utifrån Socialstyrelsens Individens Behov I Centrum (IBIC).
- Startat med GPS-larm hos några brukare.
- Nytt IT-stöd för rapportering och handläggning av Lex Sarah.
- Mindfulness har erbjudits till alla chefer.
- Fokusområden under året har varit värdegrundsarbetet, genomförandeplaner, utveckla aktiviteter för brukarna samt att minska de höga sjuktalen.
- Vikariepoolen har omorganiserats, barn- och utbildning tagit över sin del av vikariebokning.
- All personal loggranskas minst en gång per år.
- All personal önskar nu sitt schema i ett schemasystem, som sedan hjälper till med schemalaggningsen.
- Praktikverktyget har införts under hösten (samarbete skolan-praktik).
- Arbetsmiljöverket har utfört en tillsyn på Kastanjegården, Ceciliagården och Hällekis hemvård.
- Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO) har utfört en tillsyn kring våra utredningar som vi utför enligt Socialtjänstlagen.
- En vård- och omsorgsutbildning inom ramen för omvårdnadslyftet har startat i Lidköping för omvårdnadspersonal.
- Omvårdnadspersonalen har utfört en utbildning kring hur genomförandeplaner ska skrivas och följas upp.
- En ny lag om framtidsfullmakter trädde i kraft den 1 juli.
- Hemvården i Götene tätort växer, gruppen har delats och halva har flyttat in i nya lokaler.
- All enhetschefer deltog på äldreomsorgsdagarna.
- En kock som har varit inne i många verksamheter och lagat mat från bland annat Brasilien, har varit en mycket uppskattad insats.

Funktionshinder

- Uppföljnings och kvalitetssäkring av alla processer i kvalitetsledningssystemet.
- Ombyggnad av korttidsboendet Skogsvägen har påbörjats och kommer stå färdigställt maj 2018.
- Uppdatering av kompetensutvecklingsplan.
- All personal inom funktionshinderområdet har fått en utbildning i Kommunikativt medarbetarskap.
- All personal har genomgått utbildningen Ja, till arbetsglädje.

- Analys av kvalitetsredovisning, intern kvalitetsgranskning och patientsäkerhetsberättelsen har lett fram till en handlingsplan.
- En ny organisation är på plats där vissa chefsbyten är gjorda. Biståndshandläggarna har flyttat ihop till en gemensam lokal för att få bättre effektivitet och kvalitet.
- Riskbedömning av riskområden har genomförts i samband med framtagandet av ny internkontrollplan.
- Utvärdering av semesterperioderna har gjorts.
- Mindfulness har erbjudits till alla chefer.
- Nytt IT-stöd för rapportering och handläggning av Lex Sarah.
- Införande av timbanksmodell i en del verksamheter.
- Fokusområden under året har varit social pedagogik, värdegrundsarbetet och genomförandeplaner.
- All personal önskar nu sitt schema i ett schemasystem, som sedan hjälper till med schemalagningen.

Individ- och familjeomsorg

IFO

- Utbildningsdagar i FREDA, utredningsmetod våld i nära relationer.
- Gått utbildning i motiverande intervjuer, MI.
- Projekt Ubåt, ett uppföljningsinstrument som vägleder om insatsen, vid missbruk, är motiverandeverkningsfull.
- Tagit fram nya processer och till viss del uppdaterat befintliga.
- Arbetat fram en handlingsplan mot våld i nära relationer.
- Marte Meo (Marte meo är en form av samspelsbehandling som ska hjälpa föräldrar och personal i vård och omsorg att stödja en positiv utveckling hos dem de ansvarar för) i arbete runt personer med fler funktionshinder.

AME

- Arbetat med Delegationen för Unga till Arbete - DUA.
- Arbetat Level up - Stöd till unga vuxna för att komma i sysselsättning. Samarbete med Samordningsförbundet Västra Skaraborg.
- I rehabiliteringsprocessen arbetat med ÅKA-modellen. Modellens tre steg är Återhämtning - Klargöra - Anpassa.
- Praktikbank
- Feriepraktik
- Sommarlovsentreprenörer - ett projekt för att ge ungdomar mellan 16-19 år chansen att starta och driva eget företag under sommarlovet.
- Hjälpt arbetssökande till arbete inom arbetsförmedlingens program för extratjänster.

Integration

- Tagit fram processer för HVB och stödboende.
- All personal har gått en kostutbildning.
- Utvecklingsdagar i gällande lagstiftning, riskanalyser och arbetsmiljö.
- Miljöterapiutbildning, ett förhållningssätt hur man arbetar med struktur för att få till en god integration i samhället.
- Triage, riskbedömning och analys.
- Samarbete med Läkare utan gränser.
- All personal fick utbildning i hitta rätt, en utbildning i arbetet med ensamkommande barn och unga.
- Socialsekreterarna har gått utbildning i Socialförvaltningens arbetssätt Barnens Behov I Centrum (BBIC).
- Socialsekreterare har fått utbildning i socialrätt.
- Socialsekreterare har gått MI (motiverande intervju) utbildning.

Verksamhetsmätt

	2017	2016	2015
Hälso- och sjukvård			
Betalningsansvar till sjukvården för utskrivningsklara (antal dagar)	72	114	78
Hemtjänst, i ordinärt boende under oktober			
Antal personer den 1 oktober	365	378	367
Antal omsorgstimmar (SoL)/oktober	7 879	8 080	6 659
Särskilt boende, antal platser			
Demensboende	32	32	32
Äldreboende	86	92	92
Nettokostnad, tkr per plats			
Demensboende	583	596	547
Äldreboende	539	498	492
Korttid, antal platser	12	12	12
Beläggning, platser/dag	10,4	11,1	10,2
Medelvårdtid, antal dygn/plats	53	49	52
Individuella LSS/SoL-insatser			
Personlig assistans			
Nettokostnad totalt (mnkr)	8 625	6 665	9 086
Antal personer	17	17	16
Gruppboende LSS, antal platser			
Gruppboende/stödboende	23	23	23
Gruppboende, spec, inriktning	6	6	6
Nettokostnad per plats, tkr			
Gruppboende/stödboende	703	692	654
Gruppboende, spec, inriktning	1124	1 086	1 144
Skogsvägens korttids/fritids			
Antal barn/ungdomar	12	16	23
Nettokostnad per barn, tkr	480	370	245
Familjehem, barn och unga			
- nettokostnad (tkr)	4 033	3 338	3 971
- antal vård dygn	3 067	3 057	2 877
- kostnad/vård dygn (kr)	1 315	1 092	1 380
HVB, barn och unga			
- nettokostnad (tkr)	6 777	6 359	6 150
- antal vård dygn	1 327	1 356	1 765
- kostnad/vård dygn (kr)	5 107	4 690	3 484
Boendestöd unga vuxna			
- nettokostnad (tkr)	5 121	4 349	4 222
- antal med insats	11	12	16
HVB, vuxna missbrukare			
- nettokostnad	2 266	2 021	2 170
- antal vård dygn	837	1 026	951
- kostnad/vård dygn (kr)	2 707	1 970	2 282
Försörjningsstöd			
- nettokostnad (tkr)	7 963	7 452	7 546
- antal bidragshushåll	297	271	250

	2017	2016	2015
- genomsnittligt bidrag/bidragshushåll (kr)	26 811	27 498	30 184

Äldreomsorg

Betalningsansvaret till sjukvården har minskat från 2016 men ligger fortfarande på en hög nivå. Det beror på att verksamheten inte har kunnat ta hem färdigbehandlade brukare från sjukhuset för att kön till särskilt boende varit lång. Trycket lättade från hösten 2017 då Sörbogården i Lundsbrunn stod klar. Förväntningarna är att betalningsansvaret ska gå ned avsevärt under 2018. Även trycket på hemtjänsten har minskat i samband med att fler särskilda boendeplatser tillförts vilket syns på antal brukare mätt i oktober månad. Även insatstimarna har minskat. Nettokostnaderna för kommunens särskilda boenden följer uppräknings av löner och matkostnader. Beläggningen på korttiden följer ungefär som det sett ut de senaste åren. Däremot har medelvårdstiden gått upp och även det kopplas till att kommunen inte haft tillräckligt med särskilda boendeplatser.

Funktionshinder

Kostnaderna för personlig assistans har ökat det sista året med två mnkr. Skälet är att det tillkommit ett par ärenden varav den ena har mycket stora behov. De ökade kostnaderna för Skogsvägen behöver ses över. Antal barn och ungdomar har halverats sedan 2014 medan kostnaderna har mer än fördubblats under samma tid.

Individ och familjeomsorg

Antal vårdtygn i familjehem för barn och unga ligger kvar på samma nivå som förra året, däremot har kostnaderna ökat något. Den ökningen kan sammankopplas med indexregleringar i ersättningarna till familjehemmen. Kostnaderna för HVB barn och unga har ökat med knappt 500 tkr trots att vårdtygnen ligger kvar på ungefär detsamma. Det beror på att de individuella lösningarna krävt dyrare HVB-hem eller att kostnaderna generellt har ökat på HVB. Kostnaderna för boendestödet för unga vuxna har ökat med 800 tkr trots att antalet med insatser är en färre jämfört med fjolåret. Skälet är att det varit hög personalomsättning i gruppen och det medfört merkostnader. Ett annat skäl är att åldersgränsen för boendestödet har sänkts till sexton år och det har medfört att det krävt mer insatser av verksamheten jämfört med tidigare. Även kostnaderna för HVB vuxna har ökat med 800 tkr trots att vårdtygnen minskat med nästan 200. Det handlar om indexuppräknings för ökade löner och andra omkostnader för HVB-hemmen.

Framtid

En av de stora utmaningarna för kommunen är kompetensförsörjningen. Redan idag är det svårt att rekrytera enhetschefer, biståndshandläggare, socionomer och undersköterskor. De sista månaderna har det även visat sig vara svårt att rekrytera sjuksköterskor. För att kunna rekrytera måste Götene sticka ut från övriga kommuner. Det kommer att bli en svår nöt att knäcka. I tider när det är svårt att rekrytera blir det allt viktigare att arbeta för att ha kvar de medarbetarna som finns i organisationen. Idag är det ett antal verksamheter som gått underbemannade under lång tid och med det blir kommunen ingen attraktiv arbetsgivare. Även här måste det till insatser. Nära kopplat till detta ligger sjukskrivningsnivån inom sektor omsorg. Den är fortsatt hög även om den inom några områden sjunkit lite. Arbetet med att sänka nivåerna ytterligare måste fortsätta.

Andelen äldre ökar. Det behovet som uppstår med det kommer att mötas med det nya äldreboendet som byggs i anslutning till Kastanjegården.

Inom funktionshinderområdet blir målgruppen "vidare" sett till olika diagnoser. Det blir allt viktigare att arbeta personcentrerat med individuella lösningar. Svårigheten är att det oftast är mer resurskrävande och därmed ökar kostnaderna.

Ett allt mer växande problem är hemlöshet. Kommunen behöver satsa på en hemmaplans-lösning som är bemannad och som kan arbeta med några utvalda behandlingsinsatser.

Kommunen har en arbetskraftsresurs i alla nyanlända som inte kommit ut i arbete. Här finns en utmaning i hur kommunen kan möta behovet av arbetskraft med de språkliga brister som ofta utgör hinder för anställning.

Investeringar

Mnkr	Redovisning 2017-12-31	Årsbudget 2017
Skogsvägen korttidsboende	3,75	9,25
Inventarier skogsvägen	0,00	0,20
Inventarier AME	0,00	0,10

Framtida behov

Utbyggnad av e-hälsa och digitalisering.

Investering i kompetens inom omsorgen för att klara av framtidens behov.

Boende för hemlösa.

Fler bostäder.

Nämndens uppdrag i budget 2017

Träffpunkterna – utreda verksamheten och organisationen omkring kommunens träffpunkter.

En särskild utredning är gjord och redovisad för socialnämnden.

Hemmaplanslösningar – Utreda om mer verksamhet kan utföras inom kommunens organisation istället för att detta köps utanför kommunen.

En särskild utredning på vuxna är gjord och redovisad för socialnämnden.

Trygghetsboende – utreda behovet av trygghetsskapande åtgärder inom boendeformen.

En särskild utredning är gjord och redovisad för socialnämnden.

Se över chefsorganisationen, kan nämnden med omprioriteringar skapa en mer hållbar arbetsmiljö.

Under 2017 har arbetet pågått för att tillskapa en bättre arbetsmiljö för enhetschefer inom framför allt äldreomsorgen. Det som gjorts är att de enhetschefer inom hemvård som tidigare haft delade uppdrag med biståndshandläggning och enhetschefsuppdrag numera endast är enhetschefer. Det betyder att antalet biståndshandläggare har utökats. Biståndshandläggarna inom äldreomsorg och funktionshinderområdet är numera samlokaliserade och har en gemensam enhetschef. Syftet med denna organisation är att minska sårbarheten vid frånvaro, öka erfarenhetsutbytet och därmed öka kvalitén. Vidare har en resurschef anställts (för både äldreomsorg och funktionshinderområdet) som går in vid frånvaro, vissa punktinsatser eller som stöd vid visst projektarbete. Det som fortfarande inte är åtgärdat är den stora arbetsplatsen Helenagården med 60 anställda. Enhetscheferna önskar en likvärdig lösning som rektorerna har, nämligen ett administrativt stöd. En hel del av det arbete som idag faller på enhetscheferna skulle kunna lösas av en administratör. Lösning för dessa två delar måste hittas under 2018.

Nämnden för service och teknik

Ordförande: Carl-Gustav Bynke (Skara)

Vice ordförande: Clemens Nordentoft

Skara och Götene kommuners gemensamma nämnd för service och teknik har till uppdrag att på ett kvalitativt och effektivt sätt ta till vara på, och utveckla, gemensamma resurser inom verksamheterna Gata/Park, Fastighet, Kost och Lokalvård.

Gata/Park utför arbeten inom områdena gator, parker och naturvård. Vidare ingår projektering och anläggning av arbeten inom ovan nämnda områden.

Fastighet förvaltar kommunens fastigheter samt inhyrning av externa lokaler. Fastighet svarar även för projektering och projektledning av om- och nybyggnationer.

Kost ansvarar för måltidsproduktionen alltifrån förskola till äldreomsorg. Den mat som erbjuds i Kostens verksamheter ska främja goda matvanor och följa Livsmedelsverkets rekommendationer.

Lokalvård utför städ, golvvård och fönsterputs utifrån de kommunala verksamheternas behov samt Socialstyrelsens riktlinjer.

För mer detaljerad redovisning hänvisas till årsredovisning Nämnden för service och teknik 2017.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2017	2016
Intäkter	22,5	22,1
Kostnader	-41,8	-37,0
varav personalkostnader		
Verksamhetens resultat	-19,3	-14,9
Budgetanslag	-20,2	-19,4
Över-/underskott	0,9	4,5

Ovanstående tabell redovisar ekonomiska resultatet utifrån bokföringen i Götene kommun. Överskottet är 1,1 mnkr i redovisningen för Nämnden för service och teknik. Skillnaden beror på en mindre post av kapitalkostnader som inte fakturerats till nämnden och som nämnden därför inte har med i sin redovisning. Nedanstående kommentarer är till en budgetavvikelse på 1,1 mnkr.

Gata/Park + 0,9 mnkr

Överskottet beror på att kapitalkostnaderna är 450 tkr lägre än budgeterat samt att Gata/Parks OH-kostnader har en positiv avvikelse om 400 tkr. Totalt sett så finns det cirka 50 driftverksamheter och sammantaget är budgeten i balans för dessa. De driftverksamheterna som avviker mest ifrån budget är Vinterväghållning (+400 tkr), Toppbeläggningar drift (-500 tkr) och Övrigt beläggningsunderhåll (-250 tkr).

Fastighet - 0,2 mnkr

Lägre mediakostnader (el, fjärrvärme, vatten) än budgeterat, +600 tkr (budget 8 400 tkr) samt lägre kostnader för akut underhåll, +200 tkr (budget 1 600 tkr). Även kostnader för fastighetsadministration och kostnader för förvaltningsoverhead har varit lägre, +200 tkr (budget 4 400 tkr). Övriga driftkostnader har varit högre än budgeterat vilket beror på att fler åtgärder genomförts på fastigheterna under året.

Lokalvård + 0,1 mnkr

Lokalvården i Götene har en liten positiv avvikelse gentemot budget. Under 2017 har flera avtalsförändringar skett och sammantaget ökar intäkterna med 100 tkr gentemot budget. De totala kostnaderna är 50 tkr högre än budgeterat.

Kost + 355 tkr

Överskottet beror på att både Omsorgen och Barn och utbildning beställer fler portioner jämfört med grundbeställningen. Omsorgens ökade portionsbeställningar motsvarar 250 tkr i mer intäkter och motsvarande för Barn och utbildning ökar intäkterna med 2 250 tkr. Livsmedelskostnaderna blir 1 000 tkr högre än budgeterat till följd av de ökade portionsbeställningarna. Personalkostnaderna har en negativ avvikelse om 400 tkr och detta förklaras av utökade tjänster samt att vikariekostnaderna är högre än budgeterat.

Lokalhyreskostnaderna har en negativ avvikelse gentemot budget vilket förklaras av att hyran för det nya centralköket blev 600 tkr högre än budgeterat. Denna kostnadsökning har justerats i portionspriset under 2017 enligt självkostnadsprincipen.

Investeringar

(mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Nämnd service och teknik	35,1	33,4	1,7
<i>Uppgradering</i>			
<i>gatubelysning</i>	1,0	1,1	-0,1
<i>Komponenter Gata/Park</i>	1,0	0,7	0,3
<i>Tillgänglighetsanpassningar</i>	0,2	0,2	0,0
<i>Gata/park projekt</i>	1,4	1,2	0,2
<i>Lekplatser</i>	0,9	0,8	0,1
<i>Broar</i>	0,5	0,1	0,4
<i>Komponenter fastighet</i>	3,6	3,4	0,2
<i>Takkomponenter</i>	9,7	10,3	-0,6
<i>Säkra fastigheter</i>	0,3	0,3	0,0
<i>Fönster centrumhuset</i>	2,1	1,8	0,3
<i>Panna Lundsbrunn</i>	0,1	0,0	0,1
<i>Skola-förskola utemiljö</i>	0,8	1,5	-0,7
<i>Källby gård, utemiljö</i>			
<i>innergård</i>	1,9	2,7	-0,9
<i>Centralkök</i>	2,1	2,1	0,0
<i>Utemiljö Lundaby</i>	3,0	3,0	0,0
<i>Brandstation renovering</i>	3,8	0,9	2,9
<i>Lundagården, tillf särskilt boende</i>	1,8	2,2	-0,5
<i>Energieffektivisering</i>	1,0	1,0	0,0

Gata/Park

Uppgradering gatubelysning, pågår. Uppgradering av gatubelysning görs löpande varje år med 1 000 tkr i budget årligen, period 2017-2020 med start 2017. Under 2017 byttes 628 armaturer varav flertalet i Hällekis.

Komponenter Gata/Park, klar. Avser toppbeläggningar och utförs löpande under året. Resterande medel till 2018.

Tillgänglighetsanpassningar, klar. Avser övergångsställen på Järnvägsgränd samt åtgärder i torgparken och Källby badplats.

Gata/park projekt (miljonen), klar. 380 tkr överfördes från 2016 års investeringsbudget. Avser bland annat ramp vid badet i Källby, trafiksäkerhets-/trygghetsåtgärder har gjorts, bland annat belysning Karlges park samt utmed cykelväg Lidköpingsvägen, refug Västerbyvägen samt utbyte av armaturer i motionsspåret Brännaskogen, cykelparkering Pressbyrån. Åtgärder i torgparken i samband med installationen av konstverket. Upprustning av badhusparken. Resterande medel till 2018.

Lekplatser, pågår. Lekplats Solbacken och lekplats i Gössäter blev ej klara på grund av leveransfördringar. Resterande medel till 2018.

Broar, pågår. Avser renovering av två broar vid kolonilott samt vid gång- och cykelväg vid kvarteret Violen. Broarna vid kolonilotterna hann inte färdigställas 2017. Resterande medel behöver föras över till 2018.

Fastighet

Komponenter fastighet, pågår kontinuerligt. 600 tkr överfördes från 2016 års investeringsbudget. Avser bland annat renovering ytskikt Centrumhuset, toaletter i skolor och förskolor, lagning asfaltskytor, belysning, tillgänglighetsanpassning Prästgårdsskolan, storköksutrustning Källby Gård och Lundagården, dränering Östra skolan.

Takkomponenter fastighet, klart. 1 150 tkr överfördes från 2016 års investeringsbudget. Avser Ljungsbackensskolan och Centrumhuset. Investeringsbidrag från Boverket, gällande Ljungsbackensskolan, har beviljats med 1 558 tkr varav 468 tkr har förskottsutbetalats. Bidraget är inte inräknat i prognosen för takkomponenter. Efter godkänd slutrapport betalas resterande 1 090 tkr ut, förmodligen sker detta först 2018. En total beräknad kostnad för takkomponenterna inklusive bidragen blir då 8 751 tkr. 2018 behövs cirka 800 tkr för återställning på grund av takarbetena på Ljungsbackensskolan.

Säkra fastigheter, klart. Passersystem Liljestensskolan, byte av brandlarmcentral på Västerbyskolan samt i Götene simhall.

Fönster C-huset, pågående. Upphandling är gjord och arbetet påbörjades vecka 46 och löper in i 2018. 110 tkr överfördes från 2016 års investeringsbudget. Resterande medel behöver föras över till 2018.

Panna Lundsbrunn, klart. 100 tkr överfördes från 2016 års investeringsbudget. Snörasskydd.

Skola-förskola utemiljö, klart. Avser Prästgårdsskolan, Ljungsbackens förskola samt Lundagården. Bidrag har sökts från Boverket och är beviljat med 528 tkr varav 158 tkr är förskottsutbetalt. (Prästgårdsskolan) Boverket har också beviljat bidrag till Ljungsbackens förskola med 150 tkr varav 45 tkr är förskottsutbetalt. Dessa bidrag är inte med i kostnaden, utan när bidragen erhållits beräknas totalkostnaden för projekten till 800 tkr.

Källby Gård utemiljö innergård, klar. Byggnation påbörjades v 25. 1 860 tkr har överförts från 2016 års investeringsbudget. Boverket har beviljat bidrag med 1 032 tkr och förskott är utbetalt med 310 tkr. Dessa bidrag är inte med i kostnaden, när bidragen erhållits beräknas projektet hålla budget.

Centralköket, klar. Ändring- och tilläggskostnader. 2 120 tkr överfördes från 2016 års investeringsbudget.

Utemiljö Lundaby, klar. 3 003 tkr överfördes från 2016 års investeringsbudget.

Brandstation renovering, klar. 3 820 tkr överfördes från 2016 års investeringsbudget.

Lundagården, tillfälligt särskilt boende, klar. Ombyggnad på "Astra" för tillfälligt särskilt boende.

Energieffektivisering, klar. Byte belysning och ventilation på Ljungsbackensskolan samt åtgärder på Lillelunda förskola.

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg

Ordförande: Dan Hovskär

Nuvarande organisation som är nystartad från 1 januari 2017 genom en sammanslagning av fyra kommuners räddningstjänster. Organisationen har namnet Samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS) detta för att beskriva den stora bredden som verksamheten har att hantera de risk- och säkerhetsfrågor som finns eller uppkommer i en kommun.

För mer detaljerad redovisning hänvisas till årsredovisning Samhällsskydd mellersta Skaraborg 2017.

Ekonomiskt resultat

I redovisning beskrivs endast siffror kopplade till 2017 eftersom det är första året för ny organisation.

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg tkr	2017	2016	2015
Intäkter	50 742		
Kostnader	79 737		
Nettokostnader	28 995	0	0
Budget	28 887		
Budgetavvikelse	-108	0	0

Gemensamt avtalad verksamhet SMS tkr	Utfall mot budget	Faktisk finansiering	Resultatfördelning
Intäkter	6 049		
Kostnader	70 796		
Nettokostnader	64 747	0	0
Budget, finansiering			
Falköping 44,6 %	29 379	28 907	-472
Götene 14,5 %	9 525	9 373	-152
Skara 24,3 %	15 980	15 725	-255
Tidaholm 16,6 %	10 916	10 742	-174
Budgetavvikelse	1 053	64 747	-1 053

Falköping justerad budget 28.841 + 538 = 29.379 tkr

Årets budgetavvikelse uppvisar ett underskott på 108 tkr. Nämnden har, till skillnad från övriga nämnder i Falköpings kommun, inte erhållit något anslag från lönepotten för personalkostnadsökningar i samband med 2017 års lönerörelse. Ökningen skulle uppgått till 538 tkr för Falköpings kommuns andel.

Nettokostnaden för nämndens verksamhet som bedrivs i avtalad samverkan med Götene, Skara och Tidaholms kommuner uppgår till 64 747 tkr. En avräkning har skett enligt respektive kommuns budgeterade andel av kostnaden för den gemensamma verksamheten. För att jämställa förutsättningarna för respektive kommuns andel av finansieringen har Falköpings kommuns budget före avräkning justerats motsvarande utebliven anslagstilldelning från årets lönepott (538 tkr). Övriga kommuners andelar inkluderade lönekostnadsökningen. Justerad budgeterade nettokostnader uppgår då till 65 800 tkr. Slutregleringen innebär att 581 tkr kan återbetalas till övriga kommuner.

Överskottet i den gemensamma verksamheten förklaras bland annat av att kapitalkostnader, för den lösa egendom som köptes ut från Skara kommun, belastats från halvårsskiftet, effektiviseringar i verksamheten samt olika principer för bokföring av deltidsbrandmännens decemberlön (2016).

Medarbetare

Personal för ledning (Brandingenjörer, Brandinspektörer) är svårrekryterade grupper. Stor konkurrens om utbudet. Operativ heltidspersonal är relativt lätt att rekrytera. Deltidspersonal för operativ verksamhet tenderar att bli svårt att rekrytera, dessutom är omsättningen relativt stor.

Personalens sjuktal är mycket låg och ligger under 2 %. Av Samhällsskyddsförvaltningen mellersta Skaraborgs medarbetare har 84 % ingen sjukfrånvaro alls under 2017 (jmf 2016 73 %) och 9 % har 1-5 sjukfrånvarodagar 2017 (jmf 2016 16 %). Falköpings kommun som helhet har 45 % med ingen sjukfrånvaro.

Verksamhetsområde

Nämnden för Samhällsskydd mellersta Skaraborg har ansvaret för Falköping, Götene, Skara och Tidaholms kommuner. Verksamheten har som uppgift att avhjälpa och förebygga olyckor som inverkar på Liv, Hälsa, Egendom och Miljö. Uppgifterna följer av Förordningen och Lagen om Skydd mot Olyckor. Nämndens ansvar omfattar också Lagen om Brandfarliga och Explosiva varor. Sotningsverksamhet och brandskyddskontroll ligger i nämndens ansvar. Nämnden utgör tillsynsmyndighet och i vissa fall tillståndsmyndighet enligt samma lagstiftningar. Nämnden ansvarar för säkerhetssamordning som innefattar krisberedskap enligt lagen om extraordinära händelser samt det brottsförebyggande arbetet för Falköping, Skara och Tidaholms kommuner. För genomförandet av uppgifterna finns heltids- och deltidsanställd personal vid räddningskåren i Falköping, Floby, Götene, Skara och Tidaholm.

Nämnden ansvarar också för Falköpings kommuns verkstadsfunktion. Räddningstjänsten utför även uppgifter såsom medicinsk räddningsinsats och uppdrag föranledda av olika typer av kommunala larm. Från 2016 har en kommunsamordningscentral inrättats för att samordna och stödja räddningstjänsten och övriga kommunala verksamheter behov av stöd under framför allt icke kontorstid för samtliga orter i organisationen

Investeringar

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg	Nettoutgift	Budget	Återstår
Tkr			
Inventarier Lösen	2 359	2 300	-59
Fordon Lösen	11 265	11 800	535
Släck- räddningsbil	4 140	0	-4 140
FIP-fordon	874	0	-874
Slangvätt	1 478	0	-1 478
Barriärvätmaskin	173	0	-173
Delsumma	20 289	14 100	-6 189
Fordon	522	3 367	2 845
Räddningsutrustning		411	411
Restvärdeutrustning		154	154
Radiosystem		300	300
Verkstadsutrustning		139	139
Tele/Larmutrustning		335	335
Rök o Kemsydd		213	213
Alarmeringsutrustning		720	720
Övningsfält		124	124
Utrustning kommunsamordningscentral		172	172
Övriga projekt	116	195	79
Försäljning fordon	-210	0	210
Delsumma	428	6 130	5 702
Summa investeringar	20 717	20 230	-487

I tabellens övre del redovisas investeringar som ingick i budget för Räddningstjänsten Skara/Götene samt enligt beslut om lösen av fordon och inventarier i samband med att ny gemensam organisation för Samhällsskydd mellersta Skaraborg startades. Övriga investeringar hänförs till tidigare Räddningstjänst Falköping/Tidaholm.

Götene kommuns bolag

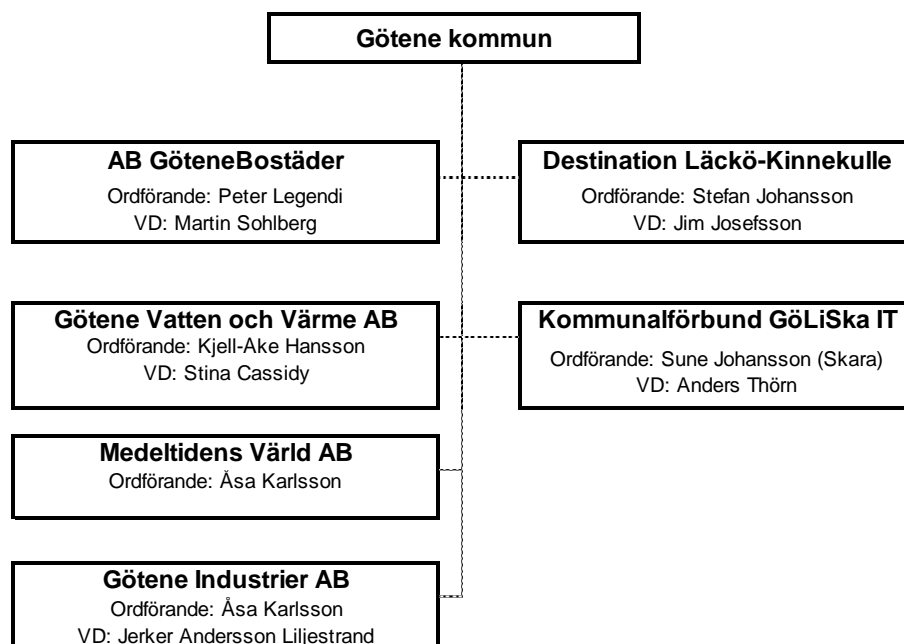
Götene kommuns helägda bolag är AB GöteneBostäder, Götene Vatten & Värme AB, Medeltidens Värld AB och Götene Industrier AB.

Götene kommun äger 26 procent av Destination Läckö-Kinneulle AB, resterande ägs av Lidköpings kommun 50 procent samt 24 procent av närings- och föreningsliv samt privatpersoner.

IT-verksamheten bedrivs som ett kommunalförbund tillsammans med Lidköping, Skara, Essunga och Grästorp kommuner i GöLiSka IT. Från 2018 är även Vara kommun med i GöLiSka IT.

Götene kommun är dessutom medlemmar i bland annat Skaraborgs kommunalförbund, Samordningsförbundet Skaraborg, Kommuninvest, Leader Nordvästra Skaraborg, Näringslivsföreningen samt Riksbyggens Kooperativa Hyresrättsförening Götene Äldrehem.

Översikt organisation Götene kommun och bolag

AB Götenebostäder (556089-4197)

Bolaget är helägt av kommunen. Bolaget ska långsiktigt äga och förvalta bostäder och lokaler enligt affärsmässiga principer och erbjuda kunderna ett tryggt boende med hög kvalitet.

Omsättning för 2017 är 31,3 mnkr. Antal medelanställda under året är 9 st.

Götene Vatten och Värme AB (556383-3143)

Bolaget är helägt av kommunen. Götene Vatten och Värme AB ska med hög leveranssäkerhet, hög servicegrad, låga marknadsanpassade priser och stor miljöhänsyn, producera och tillhandahålla fjärrvärme, vatten & avlopp samt omhändertaga hushålls- och företagsavfall.

Omsättning för 2017 är 107,0 mnkr. Antal medelanställda under året är 31 st.

Medeltidens Värld AB (556739-2468)

Bolaget är helägt av kommunen. Syftet är att bolagets verksamhet ska avvecklas. Avveckling av anläggningen har fortsatt under året.

Ingen omsättning för 2017 och inga anställda finns i bolaget.

Götene Industrier AB (556730-0750)

Bolaget är helägt av kommunen. Bolagets verksamhet ska vara att förvärva, äga och förvalta fast egendom.

Ingen omsättning för 2017 och inga anställda finns i bolaget.

Destination Läckö-Kinneulle AB (556440-4332)

Bolaget ägs av Götene kommun 26 procent och Lidköpingskommun 50 procent. Övriga aktier, 24 procent, ägs av närings- och föreningsliv samt privatpersoner.

Kommunernas avsikt är att långsiktigt vara företrädare på turistmarknaden genom Destination Läckö-Kinneulle AB och tillsammans med berörda intressenter aktivt arbeta för att besöksnäringen ska vara den näring som snabbast skapar tillväxt i området. Bolaget fullgör en viktig funktion i kommunernas totala utveckling. Bolaget ska vara den ledande parten i utvecklingen av besöksnäringen i Läckö-Kinneullebygden.

Omsättning för 2017 är 10,4 mnkr. Medeltalet anställda under året är 5.

GöLiSka IT (kommunalförbund)

GöLiSka kommunalförbund ägs av kommunerna Götene, Lidköping, Skara, Essunga och Grästorp. Götene kommuns andel för 2017 är 15,8 procent.

Syftet med verksamheten är att bygga, upprätthålla driften av och utveckla en IT-baserad kommunikations-, system- och användarmiljö, som stödjer medlemmarnas strategier för intern och extern information och kommunikation samt de kommunala verksamheternas produktion av medborgarytta.

Omsättning för 2017 är 50,2 mnkr. Medeltalet anställda under året är 57 st.

AB GöteneBostäder

Ordförande: Peter Legendi

VD: Martin Sohlberg

Ägare

Samtliga aktier ägs av Götene kommun.

Verksamhetsområde

Äga och förvalta bostäder och lokaler.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2017	2016	2015
Intäkter	31,3	32,3	30,5
Kostnader	-25,3	-25,8	-23,1
varav personalkostnader	-5,0	-4,7	-3,8
Avskrivningar	-4,1	-3,8	-3,7
Rörelseresultat	1,9	2,7	3,7
Finansiella intäkter		0,0	0,0
Finansiella kostnader	-1,3	-2,5	-2,8
Resultat efter finansiella poster	0,6	0,2	0,9
Bokslutsdispositioner			
Skatt		0,1	-0,2
Årets resultat	0,6	0,3	0,7

Investeringar

Investeringar (mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Bredband	1	0,9	0,1
Utemiljö Prästgårdsängen/ Liljan/Källbytorp 7:45	2,9	2,2	0,7
Ombyggnad lokal Helde 1:305	0	0,4	-0,4
Hjälmen 2	15	0	15,0
Passersystem/boknings- tavlor	1,5	0,0	1,5
Fastighetsunderhåll Liljan	1,0	0,0	1,0
Belysningsåtgärder	0,4	0,0	0,4
Fönsterbyten	2,5	0,0	2,5
Totala investeringar	24,3	3,5	20,8

Under året har 15 miljoner kronor utbetalats från kommunen till bolaget för återställande av Hjälmen 2 till bostäder. 14 miljoner av dessa har använts i detta projekt när det startade under 2017 men bokförs först när projektet avslutas 2018.

En lokal på Helde 1:305 har byggts om och hyrs ut som kommunal ungdomsgård.

Planerade utbyten av fönster och balkongdörrar, införande av passersystem/bokningstavlor och utemiljöåtgärder på Källbytorp 7:45 samt delar av fastighetsunderhållet på Liljan har skjutits på framtiden.

Genomförda ventilationsåtgärder på Liljan samt belysningsåtgärder betraktas som underhåll och har hanterats på driften.

Medarbetare

Bolaget har 9 medarbetare varav 3 kvinnor och 6 män. Under sommarhalvåret har 2 personer varit säsongsanställda.

Viktiga händelser under året

Fortsatt ökad efterfrågan på bostäder har lett till mindre vakanser och en något längre bostadskö. Återställningen av Hjalmen 2 till bostadslägenheter startade under året. Bredbandsutbyggnaden fortsatte och nu är 98 % av lägenheterna uppkopplade. 2 källarbränder har drabbat bolaget, på Hjalmen 7 och Liljan 1.

Nyckeltal

	2017	2016	2015
Eget kapital mnkr	14,1	13,5	13,2
Balansomslutning mnkr	142,3	155,3	139,9
Soliditet i %	9,9	8,7	9,5

Övrig information

Bolagets utemiljösatsningar på Hjalmen 7 och Liljan1 kan betraktas som åtgärder som kommer allmänheten till del.

Vad är det budgeterade årsresultatet!

663 000 kr

Götene Vatten & Värme AB

Ordförande: Kjell-Åke Hansson (S)

VD: Stina Bergenheim

Ägare

Samtliga aktier i Götene Vatten & Värme AB (GVV) ägs av Götene kommun. Aktiekapitalet uppgår till 13,5 mnkr.

Verksamhetsområde

Bolaget har kommunens uppdrag att bedriva tre verksamheter; Fjärrvärme, Vatten & avlopp samt Renhållning.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2017	2016	2015
Rörelsens intäkter	107,0	111,4	107,6
Rörelsens kostnader	-101,3	-106,2	-95,0
<i>varav personalkostnader</i>	-20,8	-19,9	-18,7
Rörelseresultat	5,7	5,2	12,6
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-0,9	-1,5	-2,3
Resultat efter finansiella poster	4,8	3,7	10,3
Bokslutsdispositioner	-4,7	-3,6	-10,3
Skatt på årets resultat	0,0	-0,1	0,0
Årets resultat	0,1	0,0	0,0
<u>Resultat efter finans. poster (spec.)</u>			
Fjärrvärme	2,1	2,0	5,4
Vatten & avlopp	1,9	0,9	4,1
Renhållning	0,8	0,8	0,8
Totalt	4,8	3,7	10,3

Nettoomsättning

Nettoomsättningen 2017 uppgår till 106,6 mnkr (108,3 mnkr), varav fjärrvärme 60,4 mnkr (61,1), Vatten & avlopp 34,2 mnkr (35,4) och renhållning 12,0 mnkr (11,8).

Försäljningen av ånga blev 83,2 GWh (84,7) och försäljningen av fjärrvärme 37,0 GWh (37,2).

Försäljningen av vatten uppgick till 1 781 000 m³ (1 844 000).

Investeringar

Investeringar (mkr)	Budget	Utfall	Avvik.
Fjärrvärmenät Götene	2,3	0,0	-2,3
Fjärrvärmenät Hällekis	0,9	0,0	-0,9
Västerbyverket	4,9	4,0	-0,9
Ångledning Västerbyverket-Arla	1,0	0,8	-0,2
<i>Delsumma Fjärrvärme</i>	<i>9,1</i>	<i>4,8</i>	<i>-4,3</i>
Sjövattenintagsledning Hällekis	8,0	7,0	-1,0
Vattenproduktion övrigt	2,0	1,4	-0,6
Reinvesteringar av VA-ledningar	9,3	6,9	-2,4
Nyanläggning av VA-ledningar	17,4	7,6	-9,8
Verktyg och andra inventarier	0,2	0,1	-0,1
Avloppshantering	1,4	0,7	-0,7
<i>Delsumma Vatten & avlopp</i>	<i>38,3</i>	<i>23,7</i>	<i>-14,6</i>
Asfaltering av yta för flis/ris	0,1	0,6	0,5
Breddning av bron över Göteneån	0,0	0,5	0,5
Lastmaskin	0,5	0,7	0,2
Övrigt	0,6	0,0	-0,6
<i>Delsumma Återvinningscentralen</i>	<i>1,2</i>	<i>1,8</i>	<i>0,6</i>
TOTALT	48,6	30,3	-18,3

4,0 mnkr har i år investerats vid Västerbyverket; Ny gripskopa 1,1 mnkr, styr- och övervakningssystem 0,6 mnkr (totalt 7,6 mnkr), doseringsutrustning för kemikalier 1,1 mnkr och övrigt 1,2 mnkr.

Ångledningen till Arla norr om R44 (300 m) togs i drift i september förra året. I år har ett visst eftermontagearbete utförts och markområdet återställt. Investeringsutgiften för ledningsbytet uppgår totalt till 11,3 mnkr, varav 0,7 mnkr i år.

Investeringar i VA-ledningar uppgår till 21,5 mnkr;

- Ny sjövattenintagsledning i Vänern 7,0 mnkr (totalt 7,7 mnkr)
- Villagatan i Götene 1,6 mnkr
- Va Torsgatan i Götene 2,7 mnkr
- Sträckningen mellan Gössäter och Hällekis 2,6 mnkr
- Nordskog Källby, etapp 3A 4,4 mnkr (totalt 9,3 mnkr)
- Överföringsledning Källby-Svanvik 2,9 mnkr (totalt 5,3 mnkr)
- VA-ledningar, övrigt 0,7 mnkr

Inloppspumpstationen vid Götene reningsverk har rustats upp för 0,4 mnkr.

Vid Återvinningscentralen har en ny asfalterad yta på 1 600 m² anlagts för hantering av flis/ris, 0,6 mnkr. Bron över Göteneån har breddats för 0,5 mnkr samt en lastmaskin inköpts för 0,6 mnkr.

Medarbetare

	2017	2016	2015
Medeltalet anställda	31	30	30
Varav kvinnor	8	8	8
Varav män	23	22	22
Sjukfrånvaro, %	4,1	4,4	5,7

Måluppfyllelse

Mål Fjärrvärme: Minska utsläppen av CO₂ från Västerbyverket.

Utfall: Årsmedelvärde 2,71 gram CO₂ per MJ. Målet uppnåddes.

Mål Vatten & avlopp: Dricksvattenförluster och omätt mängd skall utgöra högst 15% av producerad mängd som medelvärde.

Utfall: 17 %. Målet uppnåddes inte.

Mål Renhållning: Kommuninvånarna skall känna till hur farligt avfall och el-avfall skall sorteras.

Utfall: En almanacka med information om sortering av avfall har delats ut till samtliga hushåll i kommunen. Målet uppnått.

Viktiga händelser under året

- En ny intagsledning för sjövattnen från Vänern togs i drift under juni. 7,0 mnkr har investerats i år och 0,7 mnkr förra året.
- Den 1 februari tillträdde Infinitum Recycling AB som entreprenör för avfallsinsamlingen i kommunen. Entreprenörbytet innebar en del inkörsproblem.

Nyckeltal

	2017	2016	2015
Nettoomsättning, mnkr	106,6	108,3	106,8
Årets resultat efter finans. poster, mnkr	4,8	3,7	10,3
Kassalikviditet	116%	46%	63%
Soliditet (inkl 78% av obeskr. reserver)	24,3%	27,0%	25,6%
Balansräkningens omslutning, mnkr	246,1	207,2	207,6

Framtiden

Fjärrvärme: En ny flispanna vid Västerbyverket kan bli aktuell på några års sikt, dels för att avlasta den nuvarande pannan och dels för att fjärrvärmerna ska bli oberoende av olja.

Vatten & avlopp: Inom VA står vi inför stora utmaningar framöver med stora utbyggnadsplaner av VA-nätet enligt VA-planen, och även stora projekt på det befintliga VA-nätet. En upprättad kapacitetsmodell på vattenledningsnätet visar bl.a. på ett stort behov att säkra upp vattenleveransen till vattentornet i Götene.

Renhållning: GVV:s ambition är att de nationella målen som berör renhållningen ska uppnås och vara i samklang med de mål som finns om att minska växthuseffekten. Verksamheten ska vara rationell och enkel. Ett nytt insamlingssystem kan också bli aktuellt framöver.

Medeltidens Värld AB

Ordförande: Åsa Karlsson

VD: VD ej tillsatt

Ägare

Samtliga aktier ägs av Götene kommun

Verksamhetsområde

Fastighetsförvaltning och därmed förenlig verksamhet samt att arrendera ut verksamheten.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2017	2016	2015
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-2,6	0,0	-0,2
<i>varav personalkostnader</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Rörelseresultat	-2,6	0,0	-0,2
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster	-2,6	0,0	-0,2
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0	0,0
Skatt	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-2,6	0,0	-0,2

För återställande av parkområdet avsattes 2013 1,3 mnkr. T o m 2017 har 0,4 mnkr använts för detta ändamål. Återställandet pågår och kostnaden bedöms bli högre än återstående avsättning. Ytterligare avsättning på 2,5 mnkr har gjorts 2017 för rivning av Borgen och återställande av området. För att täcka förlusten har bolaget erhållit aktieägartillskott på 2,5 mnkr, som redovisas direkt under eget kapital.

Aktieägartillskott har erhållits med totalt 81,2 mnkr sedan bolaget bildades.

Investeringar

Inga investeringar har gjorts under 2017.

Medarbetare

Inga anställda har funnits i bolaget de sex senaste åren.

Viktiga händelser under året

Parken har varit stängd under 2017, liksom under 2012 - 2016.

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2013 om en avveckling av anläggningen Medeltidens Värld. Styrelsen för bolaget fick uppdraget att genomföra detta på det mest ekonomiska sättet. Därefter har försäljning av byggnader och inventarier genomförts. Av uppdraget återstår bland annat att lösa problematik med dagvatten och att återställa marken i området.

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2017 att fusion ska genomföras mellan Medeltidens Värld AB och AB Industrier. Detta ska genomföras när uppdraget med avvecklingen av anläggningen Medeltidens Värld och markåterställningen är klar.

Medeltidens Värld har under 2017 fått ett aktieägartillskott på 2,5 mnkr.

Nyckeltal

	2017	2016	2015
Balansomslutning	8,3	5,8	5,8
Eget kapital	4,8	4,8	4,8
Soliditet, %	58	83	83

Framtiden

Styrelsen fick i samband med kommunfullmäktiges beslut i juni 2013 även uppdraget att utreda en avveckling av bolaget Medeltidens Värld AB. Med anledning av att avvecklingen av anläggningen ej är slutförd så kvarstår detta uppdrag.

Götene Industrier AB

Ordförande: Åsa Karlsson

VD: Jerker Andersson Liljestrand

Ägare

Samtliga aktier ägs av Götene Kommun

Verksamhetsområde

Bolagets verksamhet ska vara att förvärva, äga och förvalta fast egendom.

Bolaget äger rätt att, efter särskilt tillstånd hos kommunfullmäktige, förvärva och driva dotterbolag med lika eller jämförlig verksamhet.

Bolaget får bedriva annan eller därmed jämförlig verksamhet.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2017	2016	2015
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Kostnader	0,0	0,0	0,0
<i>varav personalkostnader</i>			
Avskrivningar			
Rörelseresultat	0,0	0,0	0,0
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader			
Resultat efter finansiella poster	0,0	0,0	0,0
Bokslutsdispositioner			
Skatt			
Årets resultat	0,0	0,0	0,0

Investeringar

Inga investeringar har gjorts

Medarbetare

Inga anställda i bolaget. Administrativ tjänst köps av AB GöteneBostäder.

Viktiga händelser under året

Ägaren har beslutat om att en fusion ska genomföras mellan bolaget och Medeltidens Värld AB men inte när det kommer att ske.

Det är mycket liten verksamhet i bolaget.

Övrig information

Bolaget har ingen fast egendom att förvalta som är en grund i bolagsdirektivet.

Vad är det budgeterade årsresultatet!

Budgeterat resultat för 2017 var -35 000 kr

Destination Läckö-Kinneulle AB

Ordförande: Bodil Warolin

VD: Anna Ohlin Ek

Ägare

Götene kommun 26 %, Lidköpings kommun 50 %, näringsliv och privatpersoner 24 %

Verksamhetsområde

Kommunernas avsikt är att långsiktigt fokusera på utveckling inom besöksnäringen genom destinationsbolaget och tillsammans med berörda intressenter aktivt arbeta för att besöksnäringen skall skapa tillväxt i området.

Verksamhetsinriktning

- Stöd i affärs- och kompetensutveckling för befintliga och nya aktörer.
- Stöd för utveckling av nya och befintliga besöksmål.
- Aktivt medverka i utveckling och stödja skapandet av nya evenemang inom besöksnäringen.
- Destinationsmarknadsföring.
- Mottagningsservice.
- Stöd i utveckling av affärsrelaterad besöksnäring, som konferenser, möten o dyl.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2017	2016	2015
Intäkter	10,4	10,0	10,2
Kostnader	-10,3	-10,0	-10,4
varav personalkostnader	-3,7	-3,3	-3,2
Avskrivningar			
Rörelseresultat	0,1	0,0	-0,2
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader			
Resultat efter finansiella poster	0,1	0,0	-0,2
Bokslutsdispositioner			0,1
Skatt			
Årets resultat	0,1	0,0	-0,1

Medarbetare

Bolaget har under året haft fem helårsanställda. Under sommarsäsongen förstärktes organisationen med fyra informatörer. Efter en omorganisation i början av sommaren så finns nu en destinationsutvecklartjänst för respektive kommun i bolaget.

Viktiga händelser under året

- Tre beviljade Leaderprojekt för besöksmålsutveckling, Resville, Kinnekulle "Epokresan" och Kållandsö 2.0.
- Fyra stycken genomförda förstudier. Krigshistoria i Västra Skaraborg, utveckling av Kinne-Kleva gruva, besöksnäringens utveckling i Västra Skaraborg och ny boendeanläggning på Kinnekulle.
- Tio stycken kompetensutvecklingsaktiviteter har genomförts under året samt en digital värdskapsutbildning har varit tillgänglig under hela 2017.
- Bolaget har varit delaktig i etableringen av ett 10-tal nya evenemang samt utvecklingen av ett 15-tal befintliga evenemang.
- En tydligare samverkan inom besöksnäringen i Västra Skaraborg har vidareutvecklats med bl.a. gemensam marknadsföring och projektansökan.

Nyckeltal

	2017	2016	2015
Gästnätter HSV	86 933	88 847	97 751
Gästnätter Camping	172 489	171 656	167 699
Internationella Gästnätter	43 275	46 726	46 055
Turismomsättning (miljoner kr)		1 471	1 453
Årsverken		952	969

Nyckeltalen 2017 för turismomsättning och årsverken sammanställs tidigast sommaren 2018.

Vad är det budgeterade årsresultatet!

Budgeterat årsresultat 2017 är 0,0 mnkr

Göliska IT

Ordförande: Sune Johansson (Skara)

VD: Anders Thörn

Ägare

Kommunalförbundet Göliska IT ägs av Essunga, Götene, Lidköping, Grästorps och Skara kommuner och från 1 januari 2018 även Vara. Ägarandelen för Götene kommun 2017 är 15,8 %.

Verksamhetsområde

Göliska IT levererar IT-drift till de fem kommunerna och flertalet kommunala bolag utifrån ett gemensamt IT-avtal. Verksamheten bedrivs som kommunalförbund, där medlemmarna enligt förbundsordningen har en ägarandel som motsvarar den relativa omfattningen kommunen köper verksamhet av förbundet.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2017	2016	2015
Intäkter	50,2	47,7	44,6
Kostnader	-44,7	-42,9	-42,2
varav personalkostnader	-29,7	-27,1	-24,9
Avskrivningar	-3,1	-3,0	-3,4
Rörelseresultat	2,4	1,8	-1,0
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster	2,4	1,8	-1,0
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0	0,0
Skatt	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	2,4	1,8	-1,0

Omfattningen av Göliska IT:s verksamhet har ökat under det gångna året. I rena siffror, så har verksamhetens intäkter ökat med 2,5 mnkr (5,2 %) jämfört med 2016.

På kundnivå, så är 1,0 mnkr av ökningen hänförlig till Grästorps kommun som har köpt tjänster under hela 2017 till skillnad från vad som var fallet 2016. Vad gäller de övriga ägarkommunerna, så har både Lidköping och Skara ökat sina inköp från Göliska IT med 0,4 mnkr vardera. Även Vara kommun har bidragit till intäktsökningen med 0,1 mnkr till följd av förberedande teknisk kartläggning inför migreringen under 2018. Essunga och Götene ligger kvar på ungefär samma nivå som 2016. 0,5 mnkr av intäktsökningen kan tillskrivas den ökade tjänsteförsäljningen till Fastbit AB och de tre stadsnäsägarna Skara Energi, Götene kommun och Lidköpings kommun.

Verksamhetens kostnader har inte ökat i samma takt som intäkterna. Totalt redovisas kostnader med 44,7 mnkr, vilket är en ökning med 1,8 mnkr (4,1 %).

De personalrelaterade kostnaderna har ökat med 2,6 mnkr jämfört med 2016. En generell löneökning med 2,5 % från 1 april 2017 samt att antalet anställda under året gått från 54 st till 57 st är bidragande orsaker till ökningen.

Att ökningen av verksamhetens kostnader stannar på 1,8 mnkr, trots personalkostnaderna, beror främst på att 2016 belastades med inköpskostnader av accesspunkter med 1,1 mnkr.

Årets överskott innebär också att den öronmärkta andel av det egna kapitalet som kan användas till utveckling av kommungemensamma IT-lösningar, fylls på med 1,4 mnkr.

Investeringar

Under verksamhetsåret 2017 har ett antal investeringar aktiverats i balansräkningen. Den totala anskaffningsutgiften för investeringarna uppgår till 3,5 mnkr.

Investeringsposter 2017	Anskaffningsutgift (tkr)
379 st accesspunkter	1 667
Servrar och annan hårdvara	1 056
Utökad kontorsyta, möbler, etc.	737
Summa	3 460

Nästan hälften av investeringarna utgörs av s.k. accesspunkter som används till våra kunders trådlösa nätverk. Totalt har 379 sådana installerats i kundernas lokaler 2017 och avser både utbyte, förtätning och rena nyinstallationer.

I takt med att antalet anställda ökar, så ökar även behovet av fler arbetsplatser. Inte minst pga. Vara kommuns anslutning till kommunalförbundet. Därför har antalet kontorsplatser utökats genom att en ny yta i befintliga lokaler inretts till kontorslandskap för åtta personer.

Investeringsbudgeten för 2017 var 2 611 tkr, vilket alltså överskreds med 849 tkr. Avvikelsen beror främst på att kundernas efterfrågan på accesspunkter underskattades vid budgetläggningen. En annan orsak till avvikelsen är att Vara-inträdet inte var känt vid tidpunkten för budget. Beslutet att ytterligare en kommun skall in i samarbetet medförde krav på en utökad kontorsyta, vilket innebar investeringsutgifter som ej var budgeterade.

Medarbetare

Antalet anställda fortsätter att öka. Per den sista december 2017 var det 57 personer anställda, vilket är en nettoökning med tre personer jämfört med samma tidpunkt 2016. Ökningen av antalet anställda kommer att fortsätta under 2018. Den första januari 2018 anställdes fem personer från Vara kommuns IT-avdelning, vilket innebar att antalet personer på lönelistan i januari 2018 uppgick till 62 st.

Personalstatistik	2017-12-31	2016-12-31
Antal anställda	57 st	54 st
Varav		
- Tillsvidareanställda	52 st	52 st
- Visstidsanställda	5 st	2 st
- Kvinnor	28 %	26 %
- Män	72 %	74 %
Medelålder	44,6 år	44,5 år
Sjukfrånvaro	2017	2016
Total sjukfrånvaro	2,9 %	4,2 %
- varav långtidssjukfrånvaro	41,5 %	59,4 %

Måluppfyllelse

Gölska IT har mål inom NKI (nöjd kund index) där 95 % av kunderna ska vara nöjda eller mycket nöjda med sina IT-leveranser. Resultatet för 2017 ligger på 95,1 %.

Inom tjänstekatalogens IT-tjänst "Systemdrift" kan kunden ange parametern kritiskt gällande drift och supportnivån av sitt verksamhetssystem. Detta innebär att systemet prioriteras högre vid eventuell incident och att kontinuerlig övervakning av systemets status genomförs. De system som av kund kategoriserats som kritiskt får av Gölska IT servicenivå S1 och SLA-kravet (överenskommen servicenivå) är en tillgänglighet på minst 99,7 % på årsbasis. Gölska ITs kunder har i nuläget angivit 16 st verksamhetssystem som kritiska.

Det sammanlagda värdet på SLA-kravens uppfyllnad inom kritiska system uppgår till 99,9 % för 2017. Var och ett av de kritiska systemen har uppfyllt SLA-nivån.

Övriga SLA-krav (överenskommen servicenivå) för 2017:

SLA	Krav	Resultat	Uppfyllt
Väntetider i telefonkö	60 sek	36 sek	Ja
Ärendet löst vid första kontakt	>75 %	81,6 %	Ja
Åtgärdstider för ärenden	>95 %	95,5 %	Ja
Antal återöppnade ärenden	<1 %	<0,1 %	Ja

Samtliga SLA-krav har alltså uppfyllts under 2017.

Även de finansiella målen som antagits av direktionen har uppfyllts.

- Kassalikviditeten överskrider målvärdet som är satt till 100 % och ligger på 143 %.
- Det egna kapitalet (exklusive utvecklingsmedel) uppgår till 5,3 mnkr. Enligt målnivån för 2017 ska det minst uppgå till 2,5 mnkr, vilket är 5 % av omsättningen.

Viktiga händelser under året

- Vara kommun beslutade att ansöka om medlemskap i Göliska IT. Övriga fem kommuners fullmäktige accepterade detta och Vara kommun är medlem i kommunalförbundet fr.o.m. 180101.
- Anställt en projektledare för det V6-överskridande informationssäkerhetsarbetet samt en informations-säkerhetssamordnare för att bibehålla en hög kvalitet och efterlevnad på informationssäkerhetsarbetet.
- Till följd av effektivt resursutnyttjande och stordriftsfördelar, så har Göliska IT sänkt priserna på en rad IT-tjänster under 2017. Givet att sålda volymer är oförändrade jämfört med andra kvartalet 2017, så innebär prissänkningen en kostnadsminskning för våra ägarkommuner med 1,8 mnkr/år.
- Tre större upphandlingar har genomförts under vår och försommar inom televäxelsupport, teleoperatör samt datorer/bildskärmar. Samtliga upphandlingar gick som planerat utan överprövningar och den sammanlagda besparingen gentemot dagens kostnader förväntas bli minst 2,5–3,5 mnkr per år.

Nyckeltal

De ekonomiska nyckeltalen påverkas i hög grad av balansomslutningen, dvs. summa tillgångar vid respektive årsskifte.

	2017	2016	2015	2014
Soliditet (%)	30	27	31	62
Kassalikviditet (%)	143	141	128	253
Götenes ägarandel (%)	15,8	16,3	16,2	16,1

Ägarandelen beräknas som varje ägares andel av kommunalförbundets totala försäljning. Götenes ägarandel påverkas således både av kommunens egna inköp och övriga ägares inköp från Göliska IT.

Framtiden

Under 2018 kommer Göliska IT tillsammans med våra kunder att genomföra en rad aktiviteter som syftar till verksamhetsutveckling och effektivisering:

- Införa en ny kundorganisation inom Göliska IT som heter Verksamhetsnära IT. Målet är att erbjuda kommunernas olika verksamheter ett närmare samarbete och stöd inom drift/support och digitaliseringsfrågor.
- Upphandling av ett V6-gemensamt system för ärendehantering.
- Sjösätta ett nytt system för självbetjäning som skall underlätta beställningar, lösenordshantering, behörighetstilldelning m.m.
- Bygga om Göliska IT:s externwebb och kundwebb för bättre stöd och information till kunder, ägare och övriga intressenter.
- Utredning kring Microsofts molntjänst Office 365 för administrativa verksamheter.

Utöver ovanstående, så kommer 2018 att präglas av införandet av Vara kommun i den befintliga IT-infrastrukturen samt den nya dataskyddsförordningen (GDPR) börjar gälla i maj 2018. GDPR-arbetet ingår som en del i det större informationssäkerhetsprojektet.

Bilaga 1 - Götene kommuns andel av välfärdsmiljarder 2015-2017

(mnkr)

Götene kommuns andel av välfärdsmiljarder 2015-2017	32,0
Ej utfördelat till nämnder, intäktsfört 2017 på resultatet	16,9

(mnkr)

Götene kommuns andel av välfärdsmiljarder 2015-2016	15,9
--	-------------

Totalt fördelat till nämnder	10,2
varav integrationsenheten (resurs för anskaffning av bostäder)	0,5
varav upprustning skolgård Lundabyrn	3,5
varav integrationsstrateg	0,8
varav Fritidungdom 2 x 0,75 tjänst	0,7
varav upprustning lekplats Lundsbrunn	0,3
varav trafiksäkerhet i Lundsbrunn	0,2
varav Parkering vid Lundabyrn	0,3
varav Religionsvetarna	0,5
varav resursförstärkning föreningar inom integration	0,2
varav stöd till kulturområdet	0,1
varav avveckling Felix och Astra	0,7
varav familjebehandlare	1,3
varav integration 2015	1,2

Ej utfördelat av 2015-2016, intäktsfört 2017 på resultatet	5,7
---	------------

(mnkr)

Götene kommuns andel av välfärdsmiljarder 2017	16,1
---	-------------

Totalt fördelat till nämnder	4,9
varav BUN, hälsöfrämjande skolutveckling	0,9 §6 - 2017-01-25
varav Samhällsskydd mellersta Skaraborg	0,5 KF §109 2016
Drift av tillfälligt särskilt boende, effekt 2017	0,4 §35 - 2017-02-22
Friskvågen, 2017	0,1 §158 - 2017-08-30
Avveckling av boende för ensamkommande ungdomar	3,0 §30 - 2018-03-07

Ej utfördelat av 2017, intäktsfört 2017 på resultatet	11,2
--	-------------

Götene kommuns andel av välfärdsmiljarder 2018	10,9
---	-------------

För 2018 är välfärdsmiljarderna med i kommunens budget.

Några beslut i KS om fördelning till nämnder kommer inte vara aktuellt.